

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

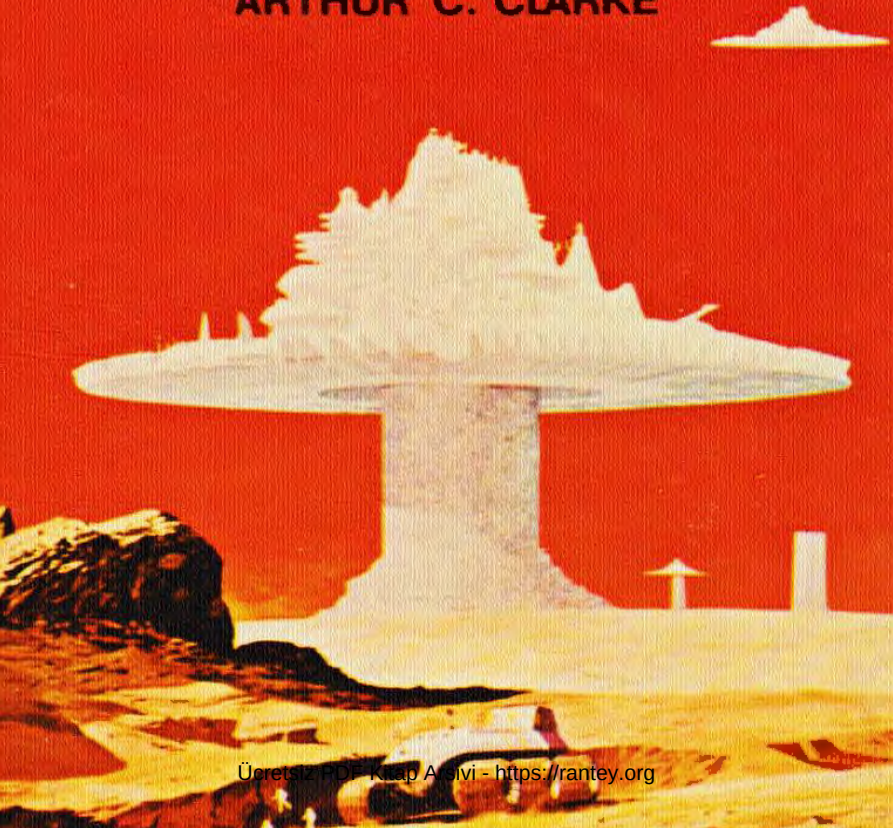
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

BASKAN
KURGU-BİLİM DİZİSİ

SAFAK PROJESİ PHOBOS

ARTHUR C. CLARKE

SAFAK. PROJESİ PHOBOS

ARTHUR C. CLARKE

BASKAN YAYINLARI

Yazan **Arthur C. Clarke**
Çeviren : Ayşe - Osman T. Taşkın

«The Sands of Mars»

Ali Rıza Baskan
Güzel Sanatlar Matbaası'nda
dizilmiş ve basılmıştır.
Her hakkı mahfuzdur.
Baskan Yayınları A. ř.
İstanbul — 1983

Birinci Bölüm

PILOT, «Uzaya ilk çıkışın mı?» diye sordu ve öne-arkaya sallanan koltuğuna tembelce yaslandı. Yanındaki yolcuyu umursamazcasına ellerini ensesinde kenetledi.

— Evet, dedi Martin Gibson. Bunu söylerken gözlerini bir an olsun kronometreden ayırmamıştı.

— Ben de öyle düşünmüştüm. Çünkü yazdığın öykülerde anlattıklarının pek doğru olduğu söylenemez. İvme nedeniyle insanların bayılması gibi saçmalıklar örneğin. Böyle saçma sapan şeylere ne gerek var? Bunu yapmak zorunda mısın?..

— Özür dilerim ama, herhalde ilk yazdığım öykülerden söz ediyorsun. O zamanlar uzay yolculukları henüz başlamamıştı ki. Ben onları yazarken yalnızca hayâl gücümü kullandım. Başvurabileceğim hiç bir veri yoktu.

— Olabilir, dedi pilot isteksizce. Bu sırada makinelerle hiç ilgilenmiyordu. Oysa kalkışa iki dakika kadar bir zaman kalmıştı. «Bu konuda pek çok şeyler yazan biri olarak bu yolculuk size sanırım, çok eğlenceli gelecek.» diye söylendi.

Gibson o an içinde bulunduğu durumu tanımlayabilecek sıfatı bulmakta güçlük çekiyordu. Onun düzinelerle öykü kahramanları, sonsuza gitmek üzere ayarlanmış roketlerde kalkışı beklerlerken, kronometrenin saniye ibresini büyük bir heyecanla izlemişlerdi. Ve şimdi -uzun bir bekleyişten sonra- hayalleri gerçek olmak üzereydi. Doksan saniye gibi kısa bir süre sonra onun yeni geleceği başlıyordu. Evet çok garipti. Kaderin kaçınılmaz sonucu olarak adalet yerini bulmuştu...

Ona bakıp da duygularını yüzünden okuyan pilot hafifçe sırıttı.

— Yazdığın öyküler seni ürkütmesin, dedi. Bir keresin-

de sırf bir iddia yüzünden, roket ateşlendiğinde ayakta durdum. Aslında yapılmaması gereken, aptalca bir şeydi bu...

— Korkmuş falan değilim, dedi Gibson sesini yükselterek.

Pilot saate bir göz attıktan sonra «Hımmmm» dedi. Saniye ibresi son turuna başlamıştı. «Koltuğu böyle tutmasan iyi olacak, çünkü yumuşak bir metalden yapılmıştır ve sen onu kıvrabilirsin.»

Heyecandan koltuğun kenarını sımsıkı tutmakta olan Gibson, bunun üzerine biraz sıkılarak elini geri çekti. İçinde bulunduğu durumun gerçek olduğuna bir türlü inanamıyordu.

— Tabii, dedi pilot. Hâlâ rahatça oturuyordu, fakat gözlerini cihaz panelinden ayırmıyordu. Bir kaç dakika kadar pek rahat olmayacaksınız. Oh, yakıt pompaları ateşlendi. Dikey kalkış sırasında garip şeyler olursa endişelenme sakın. Yalnızca koltuğunu kendi sallamasına bırak. Eğer istersen gözlerini de kapayabilirsin. (Bu sırada ateşleyici jetlerin sesi duyuldu). Tam itiş için on saniye kadar zamanımız var. Aslında gürültüden başka birşey duymayacaksınız. Yalnızca buna katlanmak zorundasın. **YALNIZCA BUNA KATLANMAK ZORUNDASIN DEDİM, D U Y D U N M U ?**

Fakat gürültü Martin Gibson'un umurunda bile değildi. O büyük bir mutlulukla sanki, henüz ışık hızına ulaşmamış ama yüksek hızda giden bir asansörde gidiyormuş gibi dalıp gitmişti.

Birkaç bin kilometreye karşı gelen bir kaç dakika geçtikten sonra kendine geldiğinde Gibson oldukça utanmıştı. Güneş ışınları yüzünü tümüyle aydınlatıyordu. Dış gövdenin üzerindeki koruyucu kapağın kaymış olduğunu farkettili. Bütün parlaklığına karşın, güneş ışınlarının beklediği kadar yakıcı olmadığını hissetti. O zaman koyu renkli camın güneş ışınlarını süzdüğünü ve sadece bir kısmını geçirdiğini farketti.

Pilota baktı. Cihaz panelinin üzerine eğilmiş rotayı kaydetmekle meşguldü. Herşey oldukça sakindi, fakat zaman zaman boğuk boğuk patlama sesleri geliyordu. Bunlar küçük patlamalardı ama Gibson'un aklını karıştırmaya yetiyordu. Hafifçe öksürerek kendine geldiğini anlatmak istedi. Sonra pilota dönerek bu duyduğu seslerin ne olduğunu sordu.

— Motorlardaki termal kontraksiyon (termal büzülme), beş bin derecede çalışır ve oldukça da hızlı soğuyorlar. Bu yüzden bu sesler çıkıyor. Kendini şimdi iyi hissediyor musun?..

Gibson, iyiyim diye karşılık verdi. Artık kalkabilir miyim?

Dibe çarpmış sonra da geri sıçramıştı. Oldukça kararsız bir pozisyondaydı. Ama bunu pek farketmemişti.

Pilot, nasıl istersen, dedi. Dikkat et, kalkarken sert bir şeylere tutunsan iyi olur.

Gibson inanılmaz duygular içindeydi. Tüm hayatı boyunca beklediği an gelmişti. Uzaydaydı! Kalkışı göremediğine biraz hayıflandı. Ama yazarken bu eksikliği gayet ustaca gizleyebileceğini de biliyordu.

Bin kilometre uzaklaşmış olmalarına rağmen Dünya hâlâ çok büyük görünüyordu. Bu onda biraz hayâl kırıklığı yaratmıştı. Nedeni de oldukça açıktı. Yüzlerce roket fotoğrafı ve filmi görmüştü. Bu nedenle de hiç bir şey onu şaşırtmıyor ve göreceği hemen her şeyi önceden bilmiş oluyordu. Dünyanın etrafında bulutlar hareketli bandlar gibi görünüyorlardı. Kürenin merkezinde, kara ve deniz arasındaki ayrım çok belirgindi. Pek çok ayrıntı da çok net görülüyordu. Fakat ufuğa doğru, her şey kalınlaşan bir sis perdesi arkasında kayboluyordu. Görebildiği alanın ötesindeki her şey tanınmaz ve anlamsız geliyordu. Bir süre sonra kentleri ayırdetmekten yoruldu. Binlerce yıllık insan uygarlığının, aşağıda görülen panoramada görünür bir değişiklik yaratmadığını düşünmek Gibson'a biraz garip geldi.

Daha sonra yıldızlara bakmaya başladı ve yine hayal kırıklığına uğradı. İşte görmeyi beklediği pek çok sayıda yıldız soluk renkleriyle sıralanmıştı. Aslında suçlu olan koyu renkli camdı: Çünkü güneşin ışıklarını engellemeye çalışırken, yıldızların ihtişamından çalıyordu.

Gibson garip bir can sıkıntısına kapıldı. Yalnızca bir tek şey onun beklediğinden farklıydı. Havada asılı durabilmek, tek bir parmağının hafif bir hareketiyle duvardan duvara gidebilmek umduğundan da zevkli bir şeydi. Fakat etraf, daha fazla hareket edebilmesi, eğlenceli deneyimler yapabilmesine pek olanak tanımayacak ölçüde dardı. Ama yine de çok hoştu. İnsanın ağırlığının olmadığını hissetmesi büyüleyici bir şeydi. Şimdi denge organları için ilâçlar vardı ve uzay hastalığı da artık geçmişte kalmıştı. Bu havanın ortasında yüzer gibi durma duygusu Gibson'un çok hoşuna gitmişti. Onun öykü kahramanları bu durumda nasıl da ızdırıp çekmişlerdi. Tabii kadın kahramanları da! *Martian Dust* adlı kitabının özgün uyarlamasında, Robin Blake'in ilk uçuşunu hatırladı. Onu yazdığı sıralarda D.H. Lawrence'in aşırı etkisi altındaydı. (Günün birinde onu etkilemiş olan yazarların bir listesini çıkarmak oldukça ilginç olacaktı.)

Lawrence'in fiziksel sansasyonları tanımlamadaki ustalığı su götürmezdi ve Gibson bunu bile bile onu kendi alanında yenmeğe kalkıştı. Kitabında bütün bir bölümü uzay hastalıklarına ayırdı. Her semptomu ince ince tanımladı.

Sonuçta bu bölüm katı gerçekçiliğin bir şaheseri olarak ortaya çıktı. Fakat yayımcılar, «Ayın Kitabı Kulübü» titizliğiyle bu bölümün çıkarılması üzerinde ısrar ettiler. Oysa o bölümü yazarken çok uğraşmış, hatta o duyguların pekçoğunu adeta yaşamıştı. Şimdi de aynı duygular içindeydi...

* * *

«Hayret verici bir şey doğrusu» dedi sağlık görevlisi dü-

şünceli düşünceli. Yazar artık sakinleşmişti ve havalı geçiş bölmesinde ileri doğru hareket etmeye başlamıştı. Tıbbi testlerin tümünden geçti ve sağlıklı sonuçlar verdi. Tabii gerekli enjeksiyonları da yaptık. O halde bu durumu nasıl açıklamalı? Herhalde psikosomatik!

Uzay İstasyonu I'in kalbine doğru yol alan korteji izlemekte olan pilot: Doğrusu ne olduğu beni pek ilgilendirmiyor, diye söze girdi ve, bilmek istediğim tek şey gemimi kimin temizleyip düzenleyeceğini diye yakındı.

Bu içten soruyu hiç kimse yanıtlamaya kalkmadı. Çünkü şimdi tümü Martin Gibson ile ilgilenmekteydi. O ise o an yalnızca görme alanından geçen beyaz duvarların dışında hiç bir şeyin farkında bile değildi. Sonra yavaş yavaş ağırlığının arttığını ve elleriyle ayaklarından yukarı doğru bir sıcaklığın yayılmaya başladığını hissetti. Bir süre sonra çevresinde olup bitenleri ayırtetmeye başladı. Bir hastane odasıındaydı. Üzerine yöneltmiş olan infraruj (kızılötesi) lambaları vücuduna sıcaklık veriyor ve hatta bu sıcaklık kemiklerine kadar işliyordu.

— Nasılsın? dedi doktor. Onun kendine gelmesine sevinmişti.

Gibson gülümsedi, oldukça hâlsiz görünüyordu.

— Çok üzgünüm. Bir daha olur mu dersiniz?

— Böyle bir şeyle ilk kez karşılaşıyorum. Ne olduğunu da pek anlayamadım. Çok nadir rastlanan bir durum: Bizim ilaçlarımız pek yanılmaz.

— Sanırım bu benim hatamdı, dedi Gibson özür dilercesine. Gördüğünüz gibi hayâl gücüm çok kuvvetli. Uzay hastalıklarının semptomlarını düşünmeye başlamıştım. Tabii objektif bir biçimde. Fakat ne olduğunu bile anlayamadan.

— Neyse artık düşünmekten vazgeç! diye konuştu doktor. Aksi takdirde seni Dünyaya geri yollamak zorunda kalırız. Mars'a gitmek istiyorsan bu tür şeyler yapmamalısın.

Gibson'un dermansız vücudu hafifçe titredi. Hızla iyi-

leştigini ve bir süre önce gördüğü kâbusun etkisinden sıyrılmakta olduğunu hissetti.

— Artık iyiyim dedi. Şimdi, pişmeden beni bu fırından çıkarır mısınız lûtfen?..

Kısa bir süre sonra ayaktaydı. Burada, uzayda tekrar normal ağırlığı kazanmak oldukça garipti. Sonra eksenini etrafında dönen İstasyon I'ı hatırladı. Dış duvarların çevresine oturma yerleri öylesine yerleştirilmişti ki, merkezkaç kuvveti yerçekimi görevi görüyordu.

Büyük maceranın henüz tümüyle başlamamış olduğunu düşündü. Dünyaya geri gönderilmek onun için pek yüz kırtarıcı bir durum olurdu. Okuyucularına karşı prestijinin nasıl sarsılacağını düşündü ve gazetelerin başlıklarını âdetâ görür gibi oldu: «GIBSON GERİ GÖNDERİLDİ! UZAY HASTALIĞI YAZAR-ASTRONOTU BOZGUNA UĞRATTI! Bu arada edebiyat dünyası da onunla uğraşacaktı. Hatta *Time* dergisi bile bunu konu edebilirdi. Oh hayır! Bunu düşünmek bile korkunç!..

— Şansımız varmış dedi sağlık görevlisi, geminin kalkmasına daha on iki saat var. Seni yerçekiminin sıfır olduğu bölüme alıp, orada nasıl davrandığını gözlemleyeceğim. Ancak bundan sonra sana sağlam olduğuna dair sağlık raporu verebilirim.

Gibson da bu düşünceyi uygun buldu. Yapacağı yolculuğun pek rahatsız sayılamayacağını fakat tehlikeli olduğunu biliyordu. Eğer hiç denemedinizse, uzay hastalığı size komik gelebilir. Ama bir kere karşılaştıysanız, durum artık sizin gözünüzde oldukça farklıdır.

İç İstasyon, genellikle Uzay İstasyonu I diye bilinirdi. Dünyadan iki bin kilometre uzaktaydı ve her iki saatte bir gezegenin çevresinde bir tur yapıyordu. Bu istasyon insanlığın yıldızlara gitmede attığı ilk adım idi. Aslında uzay uçuşlarında teknik yönden artık pek önemi kalmamıştı. Varlığı yalnızca gezegenler arası yolculuğun ekonomisindeki derin etkisi yönünden önemliydi. Aya ya da gezegenlere

yapılacak olan tüm yolculuklar buradan başlardı. Büyük atom enerjisiyle işleyen gemilerin de yüzdürüldüğü yer bu ileri mevki durumundaki gezegendi. Ayrıca kimyasal yakıtla işleyen gemilerin yakıt ikmali için uğradıkları bir istasyondur.

Uzay İstasyonu I son yıllarda epey geliştirilmişti, öyle ki onu ilk plânlayanlar gördüklerinde, tanımakta güçlük çekebilirlerdi. Merkezdeki küresel çekirdeğin çevresine gözlemvleri ve büyük anten sistemleriyle birlikte haberleşme laboratuvarları kurulmuş, ancak uzmanların anlayabileceği cihazlarla donatılmıştı. Tüm bu eklemelere rağmen bu yapay ayın ana işlevi, insanların Güneş Sistemi'nin yoğun yalnızlığına meydan okumak istercesine uzaya gönderdikleri küçük gemilerin yakıt yeniledikleri bir istasyon olmasıydı.

— Kendini iyi hissettiğinden emin misin? diye sordu doktor Gibson ayağa kalktığı anda.

— Sanırım evet.

— O halde resepsiyon odasına gel, sana bir içki vereceğiz. Güzel, sıcak bir içki. Orada oturup yarım saat kadar gazete okuyabilirsin. Biz bu arada seninle ne yapacağımıza karar vereceğiz.

Gibson'a öyle geliyordu ki önemli bir olgu başka bir olgunun etkisiyle daha zayıf hale getirilmeye çalışılıyordu. Dünyadan iki bin kilometre uzaktaydı ve her yanı yıldızlarla çevriliydi. Oysa o orada oturmuş tatlı bir çayı yudumlayanın hayaliyle yaşıyordu. Çay! Burada oturup beklemenin, bir dışının bekleme salonunda bulunmaktan pek de farklı olmadığını düşündü. Odada hiç pencere yoktu, çünkü tıp servisi, pencereden görülenlerin hastaları başka bir biçimde etkilemesini istemiyordu. Zaman geçirmenin tek yolunun orada yığılı olan dergilere göz gezdirmek olduğunu düşündü Gibson, fakat bunlar sigara kağıdına basılmış aşırı hafif baskılardı. Onları karıştırdığında, yıllar önce yazdığı bir öykünün yer aldığı *Argosy* dergisinin çok

eski bir kopyasını bulunca çok sevindi. Öyküsünün sonunu hatırlamıyordu. Doktor gelinceye kadar onu okumaya başladı.

— Nabzınız normal görünüyor dedi sağlık görevlisi isteksizce. Seni sıfır-çekim odasına götüreceğim. Beni izle ve karşılaşacağın hiç bir şeye şaşırma.

Bu uyarıdan sonra Gibson'u geniş, aydınlık bir koridora götürüp bıraktı. Koridor onun bulunduğu noktadan itibaren her iki yönde yukarı doğru kıvrılıyordu. Gibson'un burayı incelemek için pek vakti olmadı. Doktor yandaki bir kapıyı hafifçe araladı ve metal bir merdivenden çıkmaya başladı. Gibson onu bir kaç adım izledi, sonra birden bire durdu, önünde uzanan şeye baktı ve elinde olmadan hafif bir çığlık attı.

Ayaklarının altındaki merdivenler birden dikleşiyordu, bundan sonra da yokuş acımasızca yükseliyor ve basamaklar havada asılı gibi bir konum alıncaya kadar bu böyle devam ediyordu. En sonunda da yukarıda gözden kayboluyordu.

Onun çıkardığı hayret çığlığını işiten doktor geriye dönüp baktı ve hafifçe güldü.

— Her zaman gördüklerine inanmamalısın dedi. Buraya gel ve ne kadar kolay bir şey olduğunu kendin gör.

Gibson isteksizce onu izledi, bunu yaptığı sırada çok garip iki şeyin daha farkına vardı. İlk yerde ağırlığı tedrici olarak azalıyordu. İkinci yerde ise merdivenlerin görünen dikleşmesine karşın, ayağının altındaki eğim kırk beş derecede sabit kalmıştı. Aslında Gibson ileriye doğru hareket ettikçe dikey yönün kendisi yavaş yavaş eğiliyor ve böylece de artan kıvrımına rağmen merdivenin dikliği sabit kalıyordu.

Gibson bunu anlamakta pek gecikmedi. Görünen tüm çekim, istasyonun kendi ekseni çevresinde dönmesiyle oluşan merkezkaç kuvvetinden ötürüydü ve merkeze doğru yaklaştıkça da kuvvet sıfıra doğru azalıyordu. Merdiven

bir tür spiral boyunca dolanarak çıkıyordu-aslında onun matematiksel ismini de biliyordu- böylece radyal çekim kuvvetine rağmen ayağının altındaki eğim sabit kalıyordu. Bu uzay istasyonlarında yaşayan insanların kısa sürede alıştıkları bir durumdu. Fakat bunlar Dünyaya döndüklerinde normal bir merdivenin görünüşünü de aynı biçimde belirsiz buluyorlardı.

Basamakların sonunda, artık 'yukarı' ya da 'aşağı' diye gerçek bir duyum kalmıyordu. Uzun bir silindirik oda, içinden halatlarla birbirine çaprazlama olarak tutturulmuş bir biçimde devam ediyordu. En uçta da bir gözlem bölmesinden geçip gelen güneş ışığı sütun gibi aşağı iniyordu. Gibson baktığı sırada ışık huzmesi metal duvarları sanki bir projektör gibi taradı, sonra da başka bir duvarda parıltıya başladı. Bu, istasyonun gerçekte kendi eksenini etrafında döndüğü gerçeğini Gibson'un anlamasına yardımcı olan ilk göstergeydi. Güneş ışığının böyle bir rotasyon yaptıktan sonra tekrar ilk konuma gelmesi için geçen zamana dikkat ederek, istasyonun dönme hızını kabaca anlamak mümkündü. Bu küçük yapay dünyada bir «gün» on saniyeden daha kısaydı. Bu da onun dış duvarlarındaki çekimi sezmesi için yeterli bir süre idi.

Gibson, çapraz halatların üzerinde tırmanarak doktoru izlerken kendini ağında hareket eden bir örümceğe benzetti. Havada hiç bir çaba harcamaksızın bu halatlara tutuna tutuna tepeye çıkıp gözlem istasyonuna geldiler. Burası istasyonun eksenini boyunca yukarıya doğru uzanan bir bacaya benziyordu ve hiçbir sınırlama olmaksızın buradan yıldızları görebilmek mümkündü.

— Seni biraz burada bırakmak zorundayım, dedi doktor. Burada istediğin âleti kullanarak gökyüzünü gözleyebilirsin, sanırım bu seni mutlu kılacak. Eğer istemezsen, o zaman, bu merdivenlerin altında normal çekimin olduğunu hatırla!

Evet, diye düşündü Gibson, ve tabii ilk dönen roketle

Dünyaya geri postalanacaktı. Fakat testte başarılı olmalı ve sağlam raporu almalıydı.

Uzay istasyonunun kendi çevresinde döndüğünü farketmek oldukça güçtü. Sanki yıldızlar çevrede dönüyor gibiydi. Ve bunlar öylesine hızlı geçiyorlardı ki yalnızca parlak olanlar görülebiliyordu ve Güneş her beş saniyede bir gökyüzünden geçen altın bir kuyrukluyıldız gibi görünüyordu. Bu büyüleyici hızı böylesine görüp yaşadıktan sonra, eski insanların Dünyanın kendi çevresinde dönmesini niçin bir türlü kabullenemediklerini anlamak daha kolaydı. Onlar da dönme olayının Dünyadan değil, onu saran gökyüzünden kaynaklandığını savunmuşlardı.

Tüm bu manzaranın içinde Dünya gökyüzünün yarısını kaplamış büyük bir yarımaya gibi görünüyordu. İstasyon onun küresel yörüngesinden geçtiği sıralarda görüntüsü yavaş yavaş büyüyordu. Kırk dakika kadar tam görünüyordu, bundan sonra bir saat tümüyle gözden kayboluyordu. İstasyon, onun gölge konisinden geçerken Güneş siyah bir tabaka ile kaplanıyordu. İki saat içinde Dünya onun tüm safhalarından geçiyordu. Bunları düşünen bir kişinin zaman kavramının allak bullak olduğunu tahmin etmek güç değildi. Gündüz ve gece ile aylar, mevsimler gibi bilinen zaman dilimlerinin burada hiç bir anlamı kalmıyordu.

Onun yörüngesi üzerinde, onunla birlikte dönen fakat ona bağlı olmayan, bir kilometre kadar uzakta üç uzay gemisi vardı. Bunlardan biri onu getiren roketin ok biçimindeki başıydı. İkincisi, yaklaşık bin gros ton ağırlığında olduğunu tahmin ettiği, aya gidişlerde kullanılan büyük bir şilepti. Ve üçüncüsü ise, yeni alüminyum kılıfı içindeki ihtişamıyla gözleri kamaştıran *Ares*'ti.

Gibson yirminci yüzyılın başlarında insanlara bir düş gibi gelen akış çizgisi biçimli uzay gemilerindeki parlaklık azalmasını bir türlü kabul edemiyordu. Yıldızlara karşı parıldayan gülle asılması fikri ona ait değildi. Bu görüş dünyada kabul edilebilirdi, ama o bir türlü ikna olmuyordu.

Gibson bu konuda uzun zamandır yapılmakta olan tartışmaları yakından izlemişti. Hiçbir zaman atmosfere girmeyecek olan bir gemide akış çizgisi biçimine hiç gerek yoktu, buna göre de gemilerin planlanması yalnızca yapısal ve güç elemanları esasına göre yapılmalıydı. Mademki şiddetli radyoaktif işletme ünitesinin gemi mürettebatının bulunduğu bölmelerden olabildiğince uzak olması gerekiyordu, o halde çift küre ve uzun bir bağlantı tüpü biçimindeki dizayn en basit çözüm oluyordu.

Bu Gibson'un da düşüncesi idi. Belki görünüş çok çirkin oluyordu, ama böyle yapılmış olan *Ares* tüm yaşamını uzayın derinliklerinde geçirdiğine ve onun yıldızlardan başka bir seyircisi olmadığına göre bunun da bir önemi kalmıyordu. O şimdi yörüngesinde yakıtının verileceği ve motorlarının çalıştırılacağı anın hesaplanmasını bekliyordu. Bu olduğunda yörüngesinden çıkacak ve bundan sonraki yaşamını geçireceği Mars'a doğru yol almaya başlayacak.

Aynı zamanda da Gibson, daha önce düşünde görse bile inanamayacağı bir maceraya doğru gidecekti.

İkinci Bölüm

ARES'teki kaptan kamarası yer çekimi etkisi altındayken üç kişiden fazlasını alamıyordu. Ama gemi yörünge- den ayrıldığında odanın duvar ya da tavanlarına da küçük bir temasla tutunarak durmak mümkün olduğundan sekiz kişilik daha yer açılıyordu. Şimdi bu kamarada Kaptan Norden'in çevresine sürrealist açılarla toplanmış bulunanlar, onun yapacağı açıklamayı bekliyorlardı. Yeni bir uzay gemisinin ilk uçuşu her zaman için bir olay olurdu. Yolcu gemisi *Ares*'in de ilk seferiydi bu. *Ares*'in bu ilk seferinin uzay tarihi açısından ayrı bir önemi vardı; çünkü ilk kez bir uzay gemisi yük taşımak amacıyla değil de, yolcu taşımak amacıyla yapılmıştı. Gemi otuz mürettebat ve yüz elli yolcu alabilecek kapasitedeydi. Fakat bu ilk yolculukta sayılar oldukça farklıydı. Altı kişilik personel kendilerine katılacak olan tek yolcularını beklemekteydiler.

— Hâlâ şu işi tam olarak anlamış değilim; dedi elektronik subayı Owen Bradley. Bu delikanlıyı buraya alıp da ne yapacağız. Bu parlak düşünce kimin aklından çıktı Allah Aşkına?

— Ben de şimdi bu konuya geliyordum, dedi Kaptan Norden ve ellerini yeni kesilmiş saçları üzerinde gezdirdikten sonra devam etti. Tümünüz Bay Gibson'u tanıyorsunuzdur sanırım.

Bu soruya karşılık bir takım homurtular duyuldu, sözü geçen kişinin pek de sevilmediği anlaşıyordu.

Dr. Scott: Yazdığı öykülerin tümü berbat şeyler, diye söze girdi. Özellikle son yazdıkları. *Martian Dust* pek fena sayılmazdı belki ama, artık onun da pek inandırıcılığı kalmadı.

Astragator Mackay: Saçma, dedi. Bana göre de son yazdıkları en iyileri.

Tartışma ateşlenerek süreceğe benzerdi. Kaptan Norden söze girerek tartışmayı kesti.

— Burada edebi tartışmalar yapmak için toplanmadık dedi. İleride bunun için bol bol zamanımız olacak. Şimdi asıl konuya gelelim: Şirket bu yolculuğa başlamadan önce sizleri bir iki noktada aydınlatmamı istedi. Bay Gibson çok önemli biri, ayrıcalıklı bir konuk. Bu yolculuğa katılması için şirket onu özel olarak davet etti. Bu yolculuğun sonunda Gibson, yolculuğunu anlatan bir kitap yazabilir. Gerçi bu pek edebî bir eser de olmayabilir. (Bradley bulunduğu yerden «Ona ne şüphe!» diye seslendi). Şirket doğal olarak onun yazacaklarını okuyanların bu yolculuklara katılmak isteyeceklerini ve yeni yeni müşteriler çıkacağını umuyor. Bu nedenle onun yazacakları önemli. Ayrıca bizler de ilk kez bu yolculuğa çıkıyoruz. Bu tarihe geçecektir. Gördüğümüz her ayrıntıyı özel olarak ve ince ince kaydetmeliyiz. Özetlersek, Bay Gibson'a karşı olabildiğince nazik olmalı, bir centilmen gibi davranmalıyız. Kim bilir, bir bakarsınız kitabı yarım milyon satırır ve sizler de böylece ün kazanırsınız. Gelecekteki ününüz bu üç ay içindeki davranışınıza bağlı olabilir, bunu unutmayın.

— Bu bana tehlikeli bir şantaj gibi geliyor, dedi Bradley.

— Nasıl istersen öyle düşünebilirsin, dedi Kaptan neşeyle. Bu arada Gibson'a servisi çok mükemmel beklememesini de söyleyeceğim. Böylece o da sabah kahvaltısını yatağına istemeyecektir.

Biri bulunduğu yerden: Bulaşığa da yardım edecek mi diye söze karıştı.

Norden'in buna cevap vermesine vakit kalmadan haberleşme panelinde önce bir cızırtı, ardından da spikerin sesi duyuldu:

— İstasyon I Ares'i arıyor. Yolcunuz gelmek üzeredir.

Kaptan Norden panele doğru yürüdü, bir düğmeye basarak mesaja cevap verdi: Tamam, hazırız.

Sonra da tayfalara dönerek: Çevresinde bu saç kesilmiş insanları görünce, adamcağız kendini Alkatraz hapisanesinde tahliye töreninde sanacak! Jimmy sen git ve onu karşıla. Kenetlenmeden sonra hava geçidinden geçmesine de yardımcı olman gerekebilir.

Martin Gibson ilk büyük engeli: Uzay İstasyonu I'deki sağlık görevlisini aşmanın rahatlığı içindeydi. İstasyondan ayrılırken hissettiği çekim kaybı ve Ares'e havayla itilen dar bir geçitten girişi başlangıçta biraz canını sıkıyordu, ama Kaptan Norden'in kabinine girdiğinde gördüğü manzara karşısında donup kalmıştı. Orada yer çekimi olmamasına karşın, sandalye ve masaların durduğu yüzey zemin-di, daha doğrusu zeminmiş gibi geliyordu. Tayfalardan ikisi tavandan sanki sarkıt gibi sarkmışlardı, diğer ikisi ise havanın ortasında oldukça keyifli açılarda rahat rahat durmaktaydılar. Gibson'un düşüncesine göre yalnızca Kaptan doğru pozisyonda duruyordu. Onların traşlı başları görününlerini daha kötü kılıyordu. Böylece de karşısındaki manzara Drakula Şatosu'ndaki tamdık bir tabloya benziyordu.

Odada bulunanların Gibson'u incelemesi nedeniyle bir sessizlik oldu. Tümü de yirmi yıl kadar önce basılan *Thunder in the Dawn* adlı eserinin arkasındaki resminden onu tanıyorlardı. Şimdi kırk beş yaşlarında, hafif topluca, kısa boylu bir adamdı. Konuşmaya başladığında sesi şaşırtacak kadar kalın ve gürdü.

Kaptan kabinde sağdan sola doğru dolaşmaya başlayarak: Bu, dedi. Mühendisim Yüzbaşı Hilton. Bu da denizcilik konusunda doktora yapmış Dr. Mackay. Dr. Scott ise gemimizin tıp doktorudur. Yüzbaşı Bradley Elektronik görevlisi, sizi karşılamaya gelen Jimmy Spencer ise yedek elemanımız. İleride, büyüdüğünde Kaptan olacak.

Gibson çevresine bakındı. Beş adam ve bir çocuk, diye düşündü. Biraz fazla bir sayı değil miydi? Düşünceleri yüzünden okunmuştu ki Kaptan gülümseyerek söze girdi:

— Size biraz kalabalık göründük galiba. Ama unutmayınız ki bu otomatik bir gemidir. Normal seferlerimize düzenli olarak başladığımızda görevli sayısı otuza çıkacak. Bu böyle bir yolculuk için zorunlu ve ayrıca da gerekli.

Gibson bundan sonra üç ay süreyle arkadaşları olacak olan bu insanları büyük bir dikkatle incelemeye başladı. Onlar böyle bir görevi yürütmekle yükümlü insanlar olarak ona çok ilginç geliyordu.

Gibson'un farketmediği bir işaret üzerine tayfalar açık kapıdan büyük bir gayret göstermeksizin kendilerini dışarıya doğru atarak odayı boşalttılar. Kaptan Norden tekrar yerine oturdu ve Gibson'a sigara ikram etti. Yazar sigarayı kararsızlıkla, çekinerek aldı.

— Sigara içmeye pek aldırımıyorsunuz galiba? diye sordu. Bu oksijen sarfına yol açmıyor mu?

— Sigarayı üç ay yasaklayacak olsam, burada ayaklanma olur, diye güldü Kaptan. Ayrıca oksijen tüketimi de o kadar önemli değil. Eskiden biz bu konuda daha dikkatli davranırdık. Bir keresinde bir tütün firması bize özel bir sigara imal etti. Bunlar oksijen yönünden doyurulmuştu ve böylece oksijen kullanmaksızın içilebilecekti. Fakat günün birinde aşırı dozda oksijen sarfına neden oldu ve bir fişek gibi eriyip gitti. Böylece de bu düşünce terkedildi.

Gibson, Kaptan Norden'in beklediği gibi biri olmadığını düşündü. Onun düşüncesine göre bir uzay gemisinin kaptanı daha farklı olmalıydı. Her yönden bilgili, katı kuralları olan ve hatta sert bir amir yapısında olmalıydı. Emirler verdiğinde görevliler hemen fırlayıp (gerçi gemide fırlamak pek olanaklı değildi ama) görevi yerine getirmeliydiler.

Oysa Kaptan Norden, *Ares*'in bu kırk yaşından da genç olan kaptanı başarılı bir iş adamı görünümünden öte bir izlenim vermiyordu. Ayrıca Gibson sert bir disipline ilişkin bir belirti de görmemişti. Ancak daha sonra bu izlenimlerinin doğru olmadığını anlayacaktı. *Ares*'teki disiplin tümü-

le tayfaların kendi sorumluluğuna bırakılmıştı. Gerçi kapitanın yardımcılarını oluşturan kişilere de uygulanabilecek en iyi yöntem buydu.

Norden düşünceli düşünceli yolcusuna bakarak: Herhalde uzaya ilk çıkışınız değil mi? diye sordu.

— Maalesef öyle. Bir çok kereler aya gitmek için girişimlerde bulundum. Fakat resmî görevli olmadığım için bu mümkün olamadı. Ayrıca uzay yolculuklarının da hâlâ çok pahalı olduğunu düşünürseniz.

Norden gülümsedi.

— Umarım *Ares* bu sorunu ortadan kaldıracaktır diye ekledi. Sanırım böyle bir deneyden sonra siz de yazılarınızda pek güçlük çekmeyeceksiniz.

— Oh, evet! diye güldü Gibson. Hep yazarların yazdıkları her konuyu önceden bir denemiş olmaları gerektiği düşünülür. Daha gençken uzay hakkında yazılan hemen hemen tüm kitapları okudum diyebilirim. Böylece de en gerçeğe yakın olanı yazmaya çalıştım. Benim gezegenlerarası konuları işleyen romanlarımın ilk zamanlarımda yazılmış olduğunu unutmayın. Son bir kaç yıldır bu konulara pek değinmedim. Beni tanıyan okuyucu biraz şaşırdı bu tavrıma.

Norden yazarın bu tavrını büyük bir alçak gönüllülük olarak değerlendirdi. Çünkü Gibson bu konuları en iyi bilen ve en doğru yazan yazardı. Bu nedenle de şirket onu bu yolculuğa davet etmişti. Yolculuk oldukça eğlenceli geçeceğine benzerdi. Norden, gemiyi ve uzayı görmeyen bu kişiye *Ares*'teki yaşamı anlatmak gerektiğini düşündü.

— Geminin içinde normal zaman olarak Dünya zamanını, yani Greenwich meridyenini esas alıyoruz. Buna göre akşam olunca tüm işler bitiyor. Eskiden olduğu gibi gemiyi kullanmak için çevreyi gözlemek gerekmiyor, aletler biz uyurken de çalışma yeteneğine sahiptir, buna göre sürekli onların başında bulunmamız, yani sürekli bir işle meşgul olmamız gerekmiyor. Bu nedenle bu kadar az elemanla bu

işı rahatlıkla götürebiliyoruz. Bu gezide, diğer tüm uzay gemilerinde olacağı gibi bizler ayrı ayrı kamaralarda kalacağız. Sizin kamaranız tek kişilik bir yolcu kamaarsı, en uygun olanı da bu. Sanırım rahat edeceksiniz. Bütün eşyanızı gemiye taşıdınız mı? Ne kadar ağırlıkta?

— Yüz kilo. Hava geçişinde duruyor.

— Yüz kilo mu? Norden hayretini gizlemeyi başaramamış ve istemeden bağırmıştı. Bu adam ailesinden kalan tüm mirası ile birlikte göçüyor herhalde diye düşündü. Gibson gereksiz kütlenin gemiye yüklenmesi konusunda oldukça titizdi. Gibson'un bazı gereksiz şeyleri de beraberinde taşıdığını düşündü. Ama şirket bu eşyalar konusunda ses çıkarmaz ve yükün fazla olmadığını söylerse Norden'in buna uymaktan başka yapacağı bir şey olamazdı.

— Jimmy'ye size odanızı göstermesini söyleyeceğim. O bizim ufak tefek işlerimize bakan adamımızdır. Bu gezide uzay uçuşu hakkında bilgiler edinmek üzere de bulunuyor. Çoğumuz da böyle başladık bu işe. Kolej tatillerinde ay yolculuklarına katıla katıla bu işi benimsedik. Jimmy oldukça zeki bir delikanlı. Okuldan yeni mezun oldu.

Gibson kamarotunun bir kolej mezunu olduğuna sevin-di. Bir süre sonra, sanki onun varlığından biraz tedirgin olmuş gibi görünen Jimmy'yi izliyordu. Yer çekimi olmadığından, aydınlık koridorlarda hayaletler gibi kayarak ilerliyorlardı. Bu arada çok hafif hareketlerle yol alırlarken, duvarlara tutturulmuş uzun kemerler üzerine eşit aralıklarla yerleştirilmiş tutunacak yerlere tutunuyorlardı. Bir tutacaktan diğerine ulaşmak için hiç bir çaba göstermeye gerek yoktu. Bir kayıştan diğerine geçmek için zamanla kazanılabilecek olan küçük bir maharet yeterliydi.

Tek kişilik kamara oldukça küçük, fakat çok iyi planlanmış mükemmel bir odaydı. Çok ilginç ışıklandırması ve ayna ile kaplanmış duvarları sayesinde olduğundan da büyük görünüyordu. Bir kenarından tutturulmuş olan yataklar gündüzleri ters çevrilerek masa olarak kullanılabil-

yordu. Kamarada yer çekimi olmadığını anımsatabilecek pek az şey vardı, onun dışında her şey yolcu evinde gibi rahat ettirmek üzere planlanmıştı.

Gibson yalnız kaldıktan sonra bir saat kadar eşyalarını yerleştirdi ve kamarasındaki cihazlara alışmak için denemeler yaptı. Onun en çok hoşuna giden alet, tıraş aynasıydı. Bir düğmeye basıldığı zaman yıldızların görülebildiği bir lombar deliğine dönüşüyordu. Gibson bunun nasıl olduğunu anlamak istedi.

Bunu anlayınca dek de, pek çok şeyin onun arkasına gizlenmesine neden oldu, ama yapacak hiç bir şey yoktu. Sonunda yatağına uzandı ve kenardaki kemerleri göğsünün ve bacaklarının üstünden tokaladı. Ağırlığı hiç söz konusu olmadığından ona sanki dikey pozisyonda yatıyormuş gibi geldi.

Bu güzel, sakın ve küçük oda onun gelecek yüz gün için tüm dünyası olacaktı. Dünyadan ayrıldığı sırada duyduğu hayal kırıklıklarını ve can sıkıntılarını birer birer unuttu. Şimdi endişe edilecek hiç bir şey yoktu. Hatırlayabildiği kadar uzun bir zamandan beri ilk kez kendi geleceğini tümüyle başkalarının eline bırakıyordu. Sözler, konferans randevuları hepsi geride, Dünyada kalmıştı. Bu huzur dolu duygular arasında yavaş yavaş gözleri kapanmaya başladı.

Kamara kapısının bir kaç kez vurulması üzerine uyanan Gibson bir süre nerede olduğunu hatırlayamadı. Sonra kendine geldi, kemerlerin tokasını gevşetti ve yataktan kaydı. Hareketleri henüz ortam için acemi olduğundan, kapıya ulaşmadan önce tavana gitti. Kapıyı açtığında Jimmy'yle karşılaştı.

— Kaptan saygılarını iletiyor efendim, gelip kalkışı görmek ister miydiniz?

— Hem de çok, dedi Gibson. Biraz bekle kameramı alıp geleyim.

Bir dakika kadar sonra yeni bir Leica XXA ile geri döndüğünde Jimmy'nin belli belirsiz bir kıskançlıkla ona

baktığını gördü. Bu oyalanmaya karşın gözlem kabinine çabucak ulaştılar. Burası Ares'in ana gövdesinin çevresinde dolaşmakta olan dairesel bir kemer görünümündeydi.

İlk kez olarak Gibson yıldızları tüm ihtişamıyla görebildi. Şimdi çevrede ne koyu renk camlar vardı ne de güneş filtreleri. Uzay istasyonlarından farklı olarak Ares kendi eksenini çevresinde dönmüyordu; kendi jiroskopunun düzgün referans sistemi içinde duruyor ve böylece de onun çevresinde yıldızlar hareketsiz ve sabit kalıyordu.

Kitaplarında uzun uzun tanımlamaya çalıştığı bu görkemli manzara önünde duran Gibson, duygularını dile getirmekte güçlük çekiyordu. Onu büyüleyen yıldızların parlaklığı ve sayılarının çokluğu değildi. Çünkü böyle bir duyguya yüksek bir dağın tepesinde ya da bir gözlemevinde teleskopun karşısında da varmak mümkündü. Onu heyecanlandıran, anlatılmaz duygulara gark eden şey, çevresinde dönüp duran o görkemli yıldız küttü. Öyle anlar oluyordu ki ayaklarının altından geçen yıldızları görmek, bunu farketmek Gibson'a şimdiye değin hayatında duymadığı bir duyguyu tattırıyordu.

Buradan, Uzay İstasyonu I, birkaç metre ileirde duran çok iyi parlatılmış bir oyuncağa benziyordu. Onun uzaklığı ve boyutları konusunda karar vermek çok güçtü, çünkü bildiğimiz hiç bir şeye benzemiyordu. Güneş ve Dünya, geminin gövdesinin gerisinde kaldıklarından görünmüyorlardı.

O sırada görünmeyen bir konuşmacıdan birden bire yükselen ses Gibson'u bir an ürküttü.

— Ateşlemeye yüz saniye kaldı. Lütfen yerlerinizi alın.

Gibson elinde olmadan gerildi ve ne yapması gerektiğini öğrenmek istercesine dönüp Jimmy'ye baktı. Birşey sormasına fırsat kalmadan rehberi fesat bir sesle: Arka tarafa gitmeliyim, işim var, dedi ve onu düşünceleriyle yalnız bırakıp gitti.

Bundan sonraki bir buçuk dakika çok yavaş geçti, bu

arada görünmeyen konuşmacı zamanın geçişini sürekli anons ediyordu. Gibson onun kim olduğunu merak etmişti: Norden'in sesine pek benzemiyordu. Belki de bir teypti ve otomatik olarak çalışıyordu.

— Yirmi saniye kaldı. On saniye sonra geri sayma başlayacak.

— On saniye kaldı.

— Beş saniye, dört, üç, iki, bir...

Çok hafif bir şey sanki Gibson'u almış ve lombar deliklerinin bulunduğu eğimli duvardan yavaş yavaş aşağı doğru çekmiş gibi oldu. Tekrar üst ve alt kavramlarının yeri değişmiş gibiydi. Nerenin alt nerenin üst olduğuna karar vermek oldukça güçtü. Geminin sessizliğini bölen bir gürültü oldu. Uzakta ikinci kürede, ki bu *Ares*'in diğer yarısıydı, ölmekte olan atomların ve makinelerin bu gizemli dünyasında yıldızlara güç veren kuvvetler serbest bırakılmıştı. *Ares*'in manevra yapabilecek oldukça geniş bir alanı vardı. Yavaşça yörüngesinden ayrıldı ve hiperbol eğrisi biçiminde bir rota çizerek Mars'a doğru yollandı. Herhangi bir durumda, geminin atomik gücü, iki bin tonluk bir kütleyi yer çekiminin onda biri kadar bir ivmeyle hareket ettirebilecek kadardı. Anında bu küçük değerin yarısından daha az bir değere de indirgenebilmekteydi. Atomik itici güç üniteleri çok yüksek sıcaklıklarda çalışmaktaydı, bu da bunların düşük güç oranlarında bulunmalarını gerektirmekteydi. Onların doğrudan gezegenlerden kalkışlarının niçin mümkün olmadığıнын nedeni de budur. Fakat kısa hizmetli roketlerden farklı olarak, bunlar saatlerce sürebilecek hamleleri bir kerede başarabilirler.

Gibson'un tekrar eski haline gelebilmesi çok zaman almadı. Geminin ivmesi çok yavaştı, hesapladığında bunun ona dört kilogramdan daha az bir ağırlık sağladığını gördü. Fakat hâlâ hareketlerinde bir sınırlanma başlamamıştı. Uzay İstasyonu I görünen konumundan ayrılmamıştı ve Gibson'un, *Ares*'in yavaşça ondan çekildiğini farketmesi

için bir dakika daha geçmesi gerekti. O sırada birden kamesını hatırladı, onu hazırladı ve ayrılışı tesbit etmeye başladı.

Uzay İstasyonu I tümüyle gözden kaybolduktan sonra Gibson geminin gündüz kısmına gitti, buradan da terketmekte oldukları Dünya'nın fotoğraflarını çekmek istiyordu. İlk bakışta dünyanın bir bakışta görülemeyecek kadar ince bir yarım ay biçiminde olduğunu farketti. Baktıkça onun yavaş yavaş büyümekte olduğunu ve Mars'a doğru yol alan *Ares* bir yay hareketi yaptıktan sonra görüntünün daha da belirginleştiğini gördü. Daha sonra Dünya'nın görüntüsü yarım aydan tam ay biçimine dönüşecek ve ardından yine küçülmeye başlayacaktı.

Gibson: İşte, diye düşündü, tüm geçmiş yaşantım, tüm atalarımın yaratıp, bizim zamanımıza kadar getirebildikleri her şey geride kaldı. Hiç bir sömürgeci, hiç bir kaşif kendi ülkesinden ayrılıp da benim şu anda yaşadığım yere kadar gelemedi. Şu bulunların altında insanlığın tüm yaşam tarihi uzanmaktadır.

Bu bilinenden bilinmeyene doğru yol almak, ölümün son bulması gibi duygular verdi Gibson'a. Bu sanki çıplak bir ruhun tüm hazineleri gerisinde bırakarak karanlığa, geceye doğru yol alması gibi bir şeydi.

Gibson bir saat kadar gözlem kabinesinden seyrettikten sonra, *Ares* kaçış (çekimden kurtulma) hızına ulaştı ve Dünya'nın etkisinden koptu. Bu anın gelip geçişini anlatmanın hiç bir yolu yoktu. Dünya hâlâ gökyüzünün hakimiydi ama motorlar hızla çalışarak bundan sıyrılmak üzerdiler. On saat kadar sürekli bir gidişten sonra motorlar sustu ve yolculuğun kalan kısmı derin bir sessizliğe gömüldü.

Bu sırada Gibson uyumaktaydı. Birdenbire koyu bir sessizlik olmuş, en küçük bir izi kalmaksızın yer çekimi tümüyle kaybolmuştu. Rüya görüyormuşçasına çevresine bir süre bakındı, derken lombar deliğinden küçük yıldız şekil-

lerini seçebildi. Gemi tümüyle hareketsiz gibiydi. Oysa çok hızlı yol alıyordu. Onun çok yüksek bir hızla Dünya'dan uzaklaşmakta olduğuna inanmak pek güçtü.

Uykulu uykulu yatağının kenarındaki kemerleri sıkıştırdı. Yataktan düşmemek için buna ihtiyaç duymuştu. Ağırılık duygusunu tekrar hissedinceye kadar hemen hemen yirmi gün kadar geçmişti.

Üçüncü Bölüm

ZİLE benzeyen bir takım seslerle uyandığında Gibson'un kamarasındaki pencereden birçok yıldız görünüyordu. Hiç rüya görmeden derin bir uyku uyumuştı. Hızla giyindi ve gözlem bölmesine giderek gece boyunca Dünya'ya ne olduğunu görmek istedi.

Gördüğü şey çok şaşırtıcıydı: Gökyüzünde iki tane ay vardı, ikisi de yanyana duruyorlardı ve biri diğerinin iki katı kadar büyüklükteydi. Gibson, bunların iki ay değil de yan yana durmakta olan Dünya ve Ay olduğunu neden sonra anlayabildi. Daha da dikkat ettiğinde daha küçük olanın kendi Dünyası olduğunu farketti.

Ne yazık ki Ares Ay'ın pek yakınından geçmiyordu. Fakat yine de büyüklüğü, Gibson'un onu Dünya'dan gördüğü büyüklüğünün on katı kadardı. Geceyi gündüzden ayıran pürüzlü hat boyunca sıralanmış kraterler görülebiliyordu. Karanlıkta kalan yarısı ise, Dünya'dan yansıyan ışınların etkisiyle ancak seçiliyordu. Gibson birden öne doğru eğildi. Gözlerine inanamıyordu. Evet hiç kuşku yoktu. Aşağıda bu soğuk ve hafif parıldaayan karada, gecenin karanlığında ateş böcekleri gibi ışık saçan küçük kıvılcımlar görünüyordu. Elli yıl önce orada hiç bir şey yoktu: Bunlar, Ay'da kurulan ilk kentlerin ışıklarıydı ve sanki yıldızlara, bir milyar yıllık bir bekleyiştikten sonra yaşamın Ay'a da geldiğini anlatmak ister gibi parıldaşıyorlardı.

O sırada yükselen bir ses Gibson'u daldığı düşüncelerden ayırdı.

Mikrofondaki ses:

— Bay Gibson eğer oturma odasına gelerseniz masanın üzerinde ılık kahve ile yiyecek bulabilirsiniz, diyordu.

Kahvaltıyı tümüyle unutmuştu. Herhalde biri odasına

gidip onu aramış, bulamayınca da adını geminin adres sistemine vermişti.

Hızla oturma odasına doğru gitmeye başladı, fakat aceleden labirent gibi koridorlarda kendini kaybetti. Geminin içinde ne gibi yerler olduğunu bilmiyordu. Uzun uğraşlardan sonra yolunu bulabildi.

Sonunda oturma salonuna vardığında, orada bulunanlardan özür diledi. Mürettebat, türlü uzay gemilerinin deşerleri konusunda tartışmaktaydı. Gibson kahvaltısını atıştırırken bir yandan da onlara kulak verdi. Kas zorlaması yüzünden olacak, pek iştahı yoktu. Bu da herhalde gıda hazırlama bölümünün hoşuna gidecekti.

Yemeğini yediğı sürece tartışmakta olan adamları inceledi. Onların yüzlerini aklına yerleştirmeye ve davranışlarıyla karakterlerini dikkatle anlamaya çalışıyordu. Norden, onları ona tanıtırken yalnızca mesleklerinden ya da işlerinden söz etmişti. Oysa o, onların kişiliklerini de öğrenmek isterdi. Bu yolculuk bittiğinde, onları Dünyadaki pek çok yakınından daha fazla tanımış olmak oldukça ilginç olacaktı. *Ares*'in minicik dünyasında duygu ve düşüncelerin gizlenebilmesi olanaksızdı.

O sırada Dr. Scott konuşmaya başladı. Bu kişinin çok konuşkan biri olduğunu Gibson daha sonra anlayacaktı. Oldukça heyecanlı bir yapıya sahip olan Dr. Scott'un pek iyi bilmediğı konularda bile konuşmayı seviyordu. Elektronik ve haberleşme uzmanı Bradley alaycı bir tipti. Sözleriyle çevresindekilere takılmaktan büyük bir zevk alıyordu. Zaman zaman ortaya öyle bir söz atıyordu ki, Dr. Scott buna fazlasıyla sinirleniyor ve heyecanlı heyecanlı konuşmaya başlıyordu. Küçük İskoçya'ı matematikçi Mackay da zaman zaman tartışmaya katılıyor ve kesin, bilgiçlik taslayan bir biçimde hızlı hızlı konuşuyordu. Gibson, onun bir uzay gemisinden çok bir üniversiteye daha çok yakıştığını düşündü.

Kaptan Norden ise tümüyle ilgisiz gibi davranıyor, kimi

zaman bir tarafı, kimi zaman da diğer tarafı destekliyor görünüyordu. Genç Spencer çalışıyordu. Tartışmaya katılmaksızın, bir köşede oturmuş sessizce tartışmaları izlemekte olan mühendis Hilton'un yüzü Gibson'a oldukça tanıdık geliyordu. Daha önce nerede karşılaşmışlardı acaba? Oh neden olmasın! Nasıl da farketmemişti! Bu Hilton'du. Sandalyesinde yavaşça dönerek onu daha iyi görmeye çalıştı. Bu, uzay uçuş tarihinin en büyük macerasından sonra Arcturus'u Mars'a geri götüren adamın ta kendisiydi. Şimdiye kadar Satürn'e yalnız altı kişi gidebilmişti ve bunlardan ancak üçü hayattaydı. Hayatta kalanlardan biri de Hilton'du. O büyülü isimli yıldızlara; Titan, Encladus, Tethys, Rhea, Dione... giden ve oraları gören sayılı kişilerden biriydi. «Evet» diye düşündü Gibson. Bu yolculuk bitmeden onunla konuşacağım o kadar çok şey var ki.

Tartışan grup gürültüyle kahvaltısını etmekteydi. Fakat yemeğini yarım bırakarak düşüncelere dalmış olan Gibson, neden sonra Kaptan Norden'in yanına gelip, ona hitap etmekte olduğunu farkederek toparlandı.

Kaptan Norden: Ne tür bir program yaptığınızı bilmiyorum dedi. Fakat sanırım gemiyi gezmek hoşunuza gidecektir. Bildiğim kadarıyla tüm romanlarınız böyle başlıyor değil mi?

Gibson mekanik olarak güldü ve: Korkarım ki haklısınız, diye söze başladı. Tabii ki okuyucuyu romana dahil etmenin en kolay yolu ona birçok şeyin nasıl çalıştığını anlatmak oluyor. Böylece olayları kafasında canlandırabiliyor. Ama neyse ki artık bu pek gerekli değil, çünkü artık bir uzay gemisinin içinde ne olduğunu herkes biliyor. Böylece de hiç ayrıntıya girmeksizin öyküye geçebiliyorsunuz. Uzayla ilgili konularda yazmaya başladığım yıllarda, yani altmışlarda uzay gemisinin nasıl çalıştığını, atomik kontrolün ne olduğunu vesaire uzun uzun, binlerce sözcükle anlatıyordum. Bu da konunun gereksiz uzamasına yol açıyordu.

— Korkarım ki size Ares hakkında öğretebileceğimiz pek bir şey kalmamış; dedi Norden gülümseyerek. Bunun üzerine Gibson utançtan biraz kızardı.

— Eğer burada nasıl çalıştığınızı ve çevreyi bana gezdirip gösterirseniz, inanın çok memnun olacağım, dedi.

Norden gülümsedi:

— Çok iyi, o halde kontrol odasından başlayalım. Benimle gelin...

Bundan sonra bir süre Ares'in labirent gibi koridorlarında yüzer gibi dolaştılar. Gibson bir uzay gemisinin içini çok iyi bildiğini ve gözü kapalı yolunu bulabileceğini sanırdı, ama durum hiç te sandığı gibi olmadı ve yolunu kaybetti. Bunun üzerine ona yolunu iyice öğrettiler.

Gemi küresel olduğundan, Dünya'da olduğu gibi enlem bölgelerine bölünmüştü. Buna göre de değişik bir terminoloji ortaya çıkmıştı. Örneğin Kuzey'e gitmek demek kontrol kabinine ve tayfanın kamaralarının bulunduğu yere gitmek demekti! Ekvator'a gitmeye kalktığınızda hem yemek salonuna hem de gemiyi çepeçevre saran gözleme bölümüne varıyordunuz. Güney yarımküre tümüyle yakıt tankı olarak yapılmıştı. Şimdi Ares'in makineleri çalışmıyor ve o uzayda salınarak dönüyordu. Böylece Kuzey yarım küre tam bir güneş ışığı altındayken, içinde oturulmayan Güney yarım küre karanlıkta kalıyordu. Güney kutbunda küçük bir metal kapı vardı ve üzerinde bir uyarı yazılıydı: «Yalnız Kaptanın ve Yardımcısının emirleri üzerine açılabilir». Bunun ötesinde geminin ana gövdesini daha küçük bir küreye bağlayan dar, uzun bir tüp uzanıyordu. Bu küçük küre giic düzeneği ve işletme ünitesini taşıyordu.

Gibson'un en kuvvetli izlenimlerinden biri geminin bilimsel ve teknik donatımından ziyade gördüğü boş yolcu bölmeleriydi. Bunlar Kuzey Ilıman Bölge'nin çoğunu kaplamış olan ve gözenekleri birbirine sıkıca bağlanmış olan bir bal peteği görünümündeydi. Görünüşü pek hoş değildi. İçinde hiç kimsenin yaşamadığı yeni bir ev, içinde insan

yaşayan eski bir evden daha yalıpzdır. Belki buralar günün birinde yaşam ile dolacaktı ama, o anki görünümüyle pek şirin gelmedi Gibson'a.

Gibson odasına döndüğü zaman da hâlâ heyecanlıydı. Norden oldukça kibar biriydi ve gemiyi gezdikleri sürece Gibson'a çok nazik davranmıştı. Bir ara gemideki personelin onun edebî çalışmaları hakkında ne düşündüklerini öğrenmek istedi.

Bu düşüncelere dalmış olarak yatağında uzanırken kapının vurulduğunu duydu.

İçinden, Allah Kahretsin! diye düşündü ve yüksek sesle. Kim o? diye seslendi.

— Benim Bay Gibson, Jim - Jimmy Spencer. Size bir radyo mesajı getirdim.

Genç Jimmy süzölerek odaya girdi, elinde sinyal görevlisinin mühürü olan bir zarf vardı. Zarf mühürlüydü ama Gibson onun içinde ne olduğunu gemideki herkesin bildiğini anlamıştı. İçinde ne olduğunu tahmin eder gibi oldu ve canı sıkıldı. Gerçekten Dünyadan kaçabilmek olanaksız diye düşündü. Nereye giderseniz gidin sizi yakalayabiliyorlar.

Mesaj oldukça kısa ve açık yazılmıştı:

NEW YORKER-REVUE DES QUATRE MONDES,
LIFE INTERPLANETARY

HER BİRİ BEŞ BİN SÖZCÜK OLMASINI İSTİYOR.
LÜTFEN ÖNÜMÜZDEKİ SALI RADYO İLE CEVAP
VER. SEVGİLER. RUTH.

Gibson içini çekti. Dünyadan o kadar hızlı ayrılmıştı ki, yardımcısı Ruth Goldstein ile bile yarı yolda yaptığı acele bir telefon görüşmesi dışında son bir konuşma yapamamıştı. Yalnızca ona buradan ayrılacağını söyleyebilmişti.

Kalemını aldı ve Jimmy'nin meraklı bakışları altında hızlı hızlı yazmaya başladı:

ÜZGÜNÜM. KİTABIMIN TÜM HAKLARINI GÜNEY
ALABAMA DOMUZ BAKICISI VE KÜMES HAYVAN-

LARI YETİŞTİRİCİSİNE VERDİM. SANA AYRITILARI FALAN YOLLAMAYA DA HİÇ NİYETİM YOK. HARRY'Yİ NE ZAMAN ZEHİRLEYECEKSİN?

Harry, «Goldstein ve Ortakları» kuruluşunun edebî bölüm sorumlusuydu. Yirmi yıl kadar önce Ruth ile evlenmişlerdi. Her ikisi de Gibson'un çok yakın arkadaşlarıydı. Böylesine alaylı bir yazıyı ancak onlara gönderebilirdi.

Bu alışılmadık mesajı alan Jimmy düşünceli düşünceli odayı terkederek, Gibson'u düşünceleriyle başbaşa bıraktı. Şaka bir yana çalışmaya başlamalıydı. Gibson yazmaya başlamaktan nefret ediyordu. Bir kere başlasa... gerisi mutlaka gelirdi...

* * *

Gibson, hiç birşey yazmadan bir süre tatil yapmayı ve çevreyi seyretmeyi tasarlamıştı. Tatili tam bir hafta sürdü. Bu sürenin sonunda Dünya tüm yıldızlar içinde en parlak olan konumunu almıştı. Yakında da Güneşin parlaklığı altında kaybolup gidecekti. Bu kendi kendine yeten küçük evrenden başka bir yaşamı tanımış olduğuna inanması oldukça güç geliyordu. Artık onun tayfaları Norden, Hilton, Mackay, Bradley ve Scott değil, John, Fred, Angus, Owen ve Bob idi.

Hepsini teker teker tanımaya çalışmıştı. Hilton ve Bradley oldukça meraklı iki kişiydi. Aslında gemi personelinin her birinin ayrı ayrı karakterleri vardı, fakat tümünde ortak olan yan çok zeki olmalarıydı. Gibson onların hiçbirinin IO'larının (zekâ yaşlarının) 120'den daha az olmadığını düşündü. Kimi zaman kendi kurgusal uzay gemilerinde yarattığı tayfaları hatırladığında canı sıkılıyordu. Çünkü bunlar gerçeğe pek uygun düşmemişlerdi. Örneğin, *Five Moons Too Many* adlı kitabında çizdiği Birinci Kapitan Graham'ı hatırladı. Bu, onun halâ en favori tipi olan kişi, günde bir şişe viskiyi sürekli içen biri olarak tanımla-

mişti. Oysa şimdi Dr. Angus Mackay'a baktığında bunun biç de böyle olmadığını görüyordu. Dr. Mackay şimdi bir köşede sessiz sedasız oturmuş, Canterbury Tales adlı kitabın açıklamalı baskısını okuyor, bir yandan da sütünü yudumluyordu.

Gibson'un ve ellili yıllarla altmışlı yıllarla böyle öyküler yazan birçok yazarın ortak hatası, uzay gemileri ile denizdeki gemiler arasında ve bunları kullananlar arasında belirgin bir fark olmadığını düşünmeleri ya da böyle kabul etmelerinden kaynaklanıyordu. Elbette ki bu iki tür arasında belli paralellikler vardı, bu doğru. Fakat zıtlıkları daha çoktu. Bunun nedeni ise tümüyle teknikti. Yüzyılın ortalarındaki yazarlar bu konuda tembel davranmışlar, hiç bir araştırmaya kalkışmadan Herman Melville ve Frank Dana'ın geleneğini alıp olduğu gibi kullanmışlardı.

Bir uzay gemisi, okyanusta yüzen bir gemiden çok çok farklıdır. Bu nedenle de onun tayfasının teknik eğitimi, havacılıkta verileden de çok daha üst düzeyde olmalıdır. Norden gibi bir adam beş yıllık bir kolej eğitiminden sonra üç yıl uzayda bulunuyor. Daha sonra koleje geri dönerek iki yıl da ileri kozmoloji kuramı üzerinde eğitim gördükten sonra şu anki konumuna geliyor.

Oldukça sakın geçen bir haftaydı. Gibson zamanının çoğunu, tembel tembel çevresini inceleyerek, yıldızları gözleyerek ve çok sık olan tayfalar arası bilimsel tartışmaları izleyerek geçirdi. Gemide kesin bir rutin yoktu: Çok akıllı biri olan Norden daha bir kere olsun tayfalarına emirler yağdırmamıştı, fakat gemideki tüm işlerin yürüyeceğini ve adamlarının bunu aksatmadan yerine getireceklerini biliyordu. Akşam olunca herkes Kaptana o günkü çalışmaları ile ilgili birer rapor sunuyordu. Böylece denetim de sağlanmış oluyordu, Ares'teki yaşam gerçek bir demokrasi örneği idi.

Gibson, ilk heyecanı geçtikten sonra gemideki oyunlara da katılmaya başladı. Önceleri iskambil oyunları oynuyor

lardı, fakat sonradan biri cirit oynama fikrini ortaya attı. Yerçekimi olmayan bir yerde ciritlerin uçuşunun çok ilginç olacağını savunuyordu. Ciriti fırlatacak kişi ile hedef arasındaki uzaklığı on metre olarak saptadılar. Onun dışındaki tüm kurallar uluslararası kurallara uygundu.

Gibson oyunda oldukça başarılı olduğunu görünce çok şaşırdı. Scott'u bile yenmeyi başarabilmişti. Herkesin büyük bir heyecanla oyuna daldığı sırada Bradley elinde bir mesajla geldi.

— Bana bakın, dedi o yumuşak ve dikkatle ayarlanmış sesiyle, izleniyoruz!

Herkesin hayretten ağzı açık kalmıştı. Mackay kendini ilk toparlayan oldu.

— Lütfen anlat dedi.

— Arkamızda bir Mark III taşıyıcı füzesi geliyor. Outer Station'dan henüz fırlatılmış ve dört gün içinde bizi geçmesi gerekiyor. Yanımızdan geçerken radyo kontrolümüzle onu yakalamamı istediler, fakat bunu yapabilmem için belli bir bölgeden geçmesi gerekir, oysa bu bizim yüz bin kilometre uzağımızdan geçecek.

— Bunun bize ne yararı olacak ki? Bize bir şey mi yetiştirmeye çalışıyor? Yoksa biri geride diş fırçasını mı unuttu?

— Sanırım âcil tıbbî gereç taşıyor. Doktor şuna bir bak-sana.

Dr. Scott dikkatle mesajı inceledi.

— Çok ilginç. Mars hummasına karşı bir ilâç geliştirmişler. Bu bir tür serum. Pasteur Enstitüsü yapmış. Bizi böyle yakalamaya çalıştıklarına bakılırsa oldukça emin olmalılar.

Gibson dayanamayarak sordu:

— Bu Mark III roketi de nedir Allah aşkına? Mars humması da ne demek oluyor?

Dr. Scott hiç kimse ağzını açmadan sözü kaptı ve anlatmaya başladı.

— Mars humması, gerçekte bir Marslı hastalığı değil. Bizim oraya taşıdığımız dünyaya ait bir organizmanın bu hastalığa neden olduğu sanılıyor. Sıtmanın gösterdiği etkiyi gösteriyor. Yani; çok sayıda insanı kırıp geçirmiyor, fakat ekonomik etkisi çok büyük oluyor.

— Çok teşekkür ederim. Şimdi onun ne olduğunu hatırladım. Peki ya füze?

Hilton yavaşça tartışmaya katıldı.

— Bu çok yüksek bir terminal hızla gidebilen radyo kontrollü küçük bir otomatik füze. Uzay istasyonları arasında yük taşımak ya da unutulmuş bir şeyi uzay gemisi kalktıktan sonra ona yetiştirmek amacıyla kullanılır. Radyo bölgesine girdiği zaman bizim yayın istasyonumuzla onu yakalayabiliyoruz ve üzerimize inmesini sağlıyoruz. Hey Bop, dedi birden Scott'a dönerek, Neden onu doğrudan Mars'a göndermemişler ki? Bizden önce oraya varırdı.

— Çünkü onun küçük yolcuları bundan pek hoşlanmazlardı. Benim ihtisas alanım değil ama bu maddelerin bir kısmını sanırım hatırlayabilirim.

Mackay söze girdi:

— Biri gitse ve dışarıdaki Kızıl Haçı boyasa uygun olmaz mı?

Gibson derin derin düşünmekteydi.

— Hatırladığım kadarıyla, diye söze başladı neden sonra, Mars'taki hayat hem fiziksel hem de psikolojik olarak çok sağlıklıydı.

— Okuduğun her şeye inanmamalısın dedi Bradley. İnsanlar neden Mars'a gitmek isterler anlayamıyorum. Bir kere soğuk ve tatsız bir yer. Etraf Edgar Allan Poe'nun romanlarında anlatılanlar gibi sefil, yarı ölü bitkilerle dolu. Milyonlarca lirayı oraya gitmek için harcıyoruz ama bir kuruş bile geri alamıyoruz. Oraya kendi parası ve isteğiyle gitmek isteyen birinin kafasını kontrol ettirmesi gerekir bence.

Gibson yalnızca dostça gülümsemekle yetindi. Bradley'in alaycı huyunu artık iyice öğrenmişti.

Kaptan Norden, Bradley'in onun üzerinde olumsuz bir etki bırakmasından çekinerek: Size söylemem gerekiyor Martin, Mr. Bradley Mars'ı sevmez ve Dünya ve Venüs için de böyle düşünür. Bu nedenle onun düşünceleri sizi üzmesin.

— Merak etmeyin diye güldü Gibson. Sormak istediğim bir şey daha var.

Norden merakla: Nedir? dedi.

— Bu yalnızca Bradley'in düşüncesi midir, yoksa böyle düşünen başkaları da var mıdır?

— Sanmam dedi kaptan.

Bradley Mackay'a dönerek: Mac füzenin koordinatlarını aldın mı? Bizim bölgemize ne zaman girecek, bana söyler misin? dedi.

— Tamam dedi Mackay belli belirsiz bir sesle. Birlikte çıktılar.

BUNDAN sonraki birkaç gün Gibson kendi özel işleriyle meşgul oldu ve bu nedenle de geminin sosyal yaşamına daha az katıldı. Aslında bir hafta süren bir tatilden sonra çalışmaya başlamak ona çok zor gelmişti.

Arkadaşları başlangıçta onun yalnız kalmak isteyeşine pek alışamadılar. Olur olmaz şeyler için odasına gelip gitmeye başladılar. Bunlar çok hoş görüşmelerdi belki ama, Gibson'un çalışabilmek için yalnız kalması gerekiyordu. Sonunda bunun da çaresini buldu ve kapıya üzerinde «DİKKAT - ÇALIŞAN VAR» yazılı bir not astı. Bir süre eğlence konusu olmasına karşın bu uyarı sonunda işe yaradı.

Eşyalarının arasından çıkardığı yazı makinesi odada oldukça önemli bir yer kaplamıştı. Bu arada oraya buraya karalama kağıtları serpilmişti. Gibson pek tertipli bir yazar sayılmazdı. Başlangıçta pek çok güçlük çekmesine rağmen bir süre sonra sıfır yerçekimi alanında çalışmayı öğrenmişti ve hatta buna alışmıştı da.

Gibson uzay hakkındaki izlenimlerini kağıda dökmekte çok güçlük çekiyordu. Artık «uzay müthiş büyük» gibi basma kalıp şeyler de yazamazdı ya. Sonunda, bir an için de olsa Ruth'u memnun edebilecek bir kaç yazı yazmayı başardı. (Ruth üç radyo mesajı daha göndermişti. Her birinde de öfkesinin biraz daha arttığı görülüyordu). Daha sonra mesaj odasına gitti. Bradley hiçbir heyecan göstermeksizin MSS kağıtlarını aldı.

— Sanırım bundan sonra hergün bana bunlardan vereceksin dedi.

— Böyle olmasını isterim ama sanmam-çünkü bu bana ilham gelmesine bağlı.

— Şurada 2. sayfanın sağ üst köşesinde bir mastar yazılmış yazılmış.

— Haklısın.

— Bir de 3. sayfada «merkez çekim kuvvetini» anlatmışsınız, fakat «merkezkaç» sözcüğünü kullanmışsınız.

— Haklısın kimi zaman bu önemli hataları yapıyorum.

— Ayrıca sayfa 4 te «ve» ile başlayan iki cümle art arda gelmiş.

— Bana bak, bu Allahın belası yazıları gönderecek misin, ben kendim göndereyim mi?

Bradley alaycı alaycı sırttı.

— Seni biraz uğraştıracağım galiba. Siyah şerit kullanman için seni uyarmıştım. Mavi ile kontrast pek iyi oluyor. Ayrıca faksimile (radyo ya da telgraf yoluyla gönderilen yazı) gönderen de onu kolaylıkla alabilecektir. Biz Dünyadan uzaklaştıkça temiz açık sinyalleri göndermek daha da önem kazanacak.

O konuşurken Bradley bir yandan kağıtları otomatik vericinin tablasına yerleştiriyordu. Gibson bunların birer birer makineye girip oradan da beş saniye kadar kısa bir süre sonra telle bağlanmış bir sepete geçmelerini büyülenmiş olarak izliyordu. Yazdığı her bir sözcüğün şimdi uzayda sürekli bir nehir gibi akarak her üç saniyede bir milyon kilometre katetmelerine inanmak çok güçtü. Dünyada tek bir kağıdı göndermenin ne kadar uzun zaman alabileceğini düşündü.

Bradley: Ashında oldukça karışık bir iş diye söze başladı. Elimizdeki düşük güçle yüz milyon kilometrelik bir bölgenin üstündeki alanlarda yüksek hızlı faksimile kullanamayız. Hız arttıkça band-kalınlığı da büyüyecektir. Bu da sinyali alabilmek için daha çok gürültüye neden olacaktır.

— Sanırım anladım, dedi Gibson. Peki Güneşin çevresinde yarı yola geldikleri zaman Mars ile Venüs arasında radyo yayımlarının düzenlenmesinde hiç bir sorun olmasına ne dersin?

— Gayet basit. Çünkü gezegenler üzerindeki haberleşme şirketleri radyo demetlerini mercekle yardımcıyla yüz metre karşıya odaklaştırabiliyorlar ve aynı zamanda onlara megawatt düzeyinde değer yüklüyorlar. Bizim küçük anten sistemimizin ise yalnızca beş metrelik bir çapı var. Bu nedenle de çıktıklarımızı yükeklere göndermeden önce beşyüz kilowattan fazlasını başaramıyoruz.

— Oh, dedi Gibson düşünceli düşünceli. O sırada küçük odanın tüm bir duvarını kaplamış olan düğmeler, ölçüm panelleri vb. gibi cihazlardan bir cızırtı duyuldu.

— Sonunda taşıyıcı füze menzilimize girdi, dedi Bradley. Fakat bizi yakalaması için epey yol alması gerekecek daha.

— Onun için ne yapabiliriz dersin?

— Elimizden pek birşey gelmez. Ben bizim yol gösterici sinyalinin düğmesini çevirdim. Eğer sinyalinizi alırsa otomatik olarak yanımıza gelecek ve bizi birkaç kilometreden izleyecektir.

— Ya bizi yakalayamazsa?

— O zaman gidip Güneş Sisteminin dışına kaçacaktır. Güneşten kaçmak için yeteri kadar hızlı hareket edebiliyor. Tabii biz de.

— Bu ne kadar zaman alır?

— Ne, ne kadar zaman alır?

— Sistemi terketmek.

— Belki de bir kaç yıl. Mackay'a sorsan daha iyi edersin. Bütün soruların yanıtlarını ben bilemiyorum. Hem senin kitabındaki karakterlerden biri de olmak istemiyorum doğrusu!

— Belki de oldun bile kim bilir? dedi Gibson hafifçe ve çıktı.

Füzenin yaklaşmakta olduğunu işitmek, *Ares*'teki yaşantıya beklenmeyen bir heyecan getirdi. En azından uzay yaşamının tekdüzeliğine bir renk kattı. Belki gelecekte bu gemi insanlarla tıklım tıklım dolduğunda böyle bir tekdü-

zeliik ve yalnızlıktan söz edilemeyecek, ama şu anda yalnızlık en çok göze batan duygu burada.

Mackay'ın yaptığı hesaplamalara göre füze, artı-eksi otuz binlik bir belirsizlikle yüz yirmi beş bin kilometrede Ares'e çarpmayacaktı. Füze üzerine bir bahis düzenleme düşüncesi Dr. Scott'tan geldi ama büyük ikramiyeyi Kaptan Norden kazandı. Mackay'ın hesaplarına inanmayan ya da güvenmeyenler kendileri bir takım hesaplamalar yaptılar. Ve bahis için ortaya konanlar da para yerine sigaralar, şekerler ve benzeri şeylerdi. Gemiye binışte personel için izin verilen ağırlık sınırlı olduğundan dolayı, bu tür şeyler üzeri yazılı kağıtlardan daha değerliydi. Mackay ise kendinden o kadar emindi ki ortaya yarım şişe viski fırlattı. Aslında kendisi asla içmezdi. Bunu da Mars'taki insanlara götürdüğünü söylüyordu.

* * *

- Jimmy!
- Evet, Kaptan Norden.
- Oksijen ayarını kontrol ettin mi?
- Evet, efendim, herşey tamamdır.
- O fizikçilerin yerleştirdiğı otomatik dişliden ne haber?
- İlk baştaki sesleri çıkarmaya devam ediyor halâ.
- İyi. Mutfakta Bay Hilton'un üzerinde süt kaydattığı yeri de temizledin mi?
- Evet Kaptan.
- O halde tüm işlerini tamamladın, değil mi?
- Sanırım evet, fakat umarım ki...
- Bu da güzel. Sana oldukça ilginç bir iş vereceğim, daha doğrusu pek alışık olmadığın bir iş. Bay Gibson uzayda yolculuk bilimi ile ilgili birçok şey öğrenmek istiyor. Tabii, hangimiz olsak ona bilmek istediğı her şey anlatabiliriz. Fakat şey aramızda, kolejden en son mezun olan sen

sin ve bazı şeyleri ona daha iyi anlatabilirsin. Yeni başlayan birinin karşılaşacağı güçlüklerden daha iyi anlarsın. Sanırım bu iş senin pek zamanını almayacaktır. O soruları sorar sormaz sen hiç bir araştırma gerekmeden hemen yanıt verebilirsin. Başaracağından eminim.

Jimmy asık bir yüzle çıktı.

* * *

— Girin dedi Gibson, daktilodan başını kaldırmaksızın. Kapı açıldı ve Jimmy süzülerek içeriye girdi.

— İşte kitap Bay Gibson. İstedığınız her şeyi bunda bulabileceğinizi sanıyorum. Richardson'un *Elements of Astronautics* adlı kitabı.

Kitabı uzattı. Gibson, büyük bir merakla sayfaları çevirmeye başladı. Fakat bir kaç sayfa sonra «denklem 15.3 teki kuyruklu yıldızın Güneşe olan uzaklığı değerini alıp da yerine koyduğumuzda şu değeri buluruz...» gibi ifadelere rastladı ve bundan sonra da kitabın matematik açıklamalarla dolu olduğunu gördü.

— Gemideki en basit kitabın bu olduğundan emin misin? diyerek Jimmy'ye döndü. Jimmy'yi pek incitmek istemiyordu doğrusu. Onun kendisine yardım edecek kişi olarak görevlendirildiğini duyduğunda biraz şaşırılmıştı. Ama gemide kimsenin yapmaktan hoşlanmadığı tüm işleri Jimmy'ye verdiklerini de biliyordu.

— Oh evet, en basit kitap bu. Her konuyu vektöre başvurmaksızın anlatıyor ve pertürbasyon kuramına da hiç değinmiyor. Mackay'ın odasındaki diğer bazı kitaplara da bakabilirsiniz. Onlarda bir denklemin çözümünün sayfalarca sürdüğünü göreceksiniz.

— Yine de teşekkür ederim. Takıldığım bir yer olursa sana seslenirim. Matematikle uğraşmayalı nerdeyse yirmi yıl olacak. Biraz zorlanabilirim. Kitabı ne zaman geri vermem gerekiyor?

— Acelesi yok Bay Gibson, onu pek sık kullanmıyorum. Şu anda ileri derecedeki konularla ilgileniyorum.

— Oh, aklımı kurcalayan bir konu var, belki sen yanıtlayabilirsin. Öyle görünüyor ki, halâ pek çok kişi meteorlardan endişe duyuyorlar. Bu konu üzerindeki en son bilgileri öğrenmek istiyorum. Bunlar, sence ne ölçüde tehlikeli?

Jimmy bir an düşündü.

— Size ancak kabaca bir şey söyleyebilirim dedi. Ama sizin yerinizde olsam Mackay'a başvururum. Onda size kesin değerler verebilecek bazı tablolar var.

— Oldu, deneyeceğim.

Mackay, Gibson'un sorusunu duyduğunda.

— Meteorlar mı? dedi. Ah evet çok ilginç bir konu. Fakat korkarım ki bu konuda yazılmış olanlar pek yeterli değil. Sanırım yazılanların da tümü doğru değil. Bir uzay gemisinin atmosferden çıkar çıkmaz delik deşik olup kalbura döneceğine inanıldığından bu yana çok zaman geçmedi.

— Aslında halâ bu tür düşünenler az değil, diye cevap verdi Gibson, en azından çok sayıda yolcuyla bu tür gezilerin olamayacağını düşünüyorlar.

— Bence meteorlar şimşeklerden daha az tehlikeli. En büyüğü bir bezelye boyutunda.

— Evet ama bazen de bir gemiyi tahrip edebiliyorlar.

— *Star Queen*'i mi kastediyorsun? Son beş yıl içinde sadece bir tek kaza olması oldukça seyrek sayılır. Şimdiye kadar meteorlar arasından geçerken hiç bir gemi kaybolmadı.

— Peki *Pallas*'a ne dersin?

— Ona ne olduğunu gerçekte hiç kimse tam olarak bilmiyor. Yalnızca halk arasında yayılmış bir söylenti. Bilim adamları buna pek itibar etmiyorlar.

— O halde bu konunun unutulması gerektiğini yazayım.

— Evet. Tabii bu arada toz bulutu sorunu da var.

— Toz bulutu mu?

— Sözüünü ettiğiniz meteorlar büyük bile olsalar, bunların çapı birkaç milimetreyi geçmez, bu nedenle de endişelenmeye gerek yok. Ama toz bulutu can sıkıan bir durumdur, özellikle uzay istasyonları için. Her birkaç yılda bir birinin derisinde delikler açar. Bunlar çoğunlukla gözle görülemeyecek kadar küçüktürler ama bir miktar toz saniyede elli kilometre hızla gidebilir ve tahmin edemeyeceğin kalınlıkta bir metal levhadan geçebilir.

Bu durum Gibson’u biraz endişelendirir gibi oldu ve bunu farkedenden Mackay ona tekrar güven vermek için durakladı.

— Tasalanmaya gerçekten hiç gerek yok diye tekrarladı. Daima, bunları çarptıkları yerde durduran kılıflar vardır.

Ne kadar meşgul olursa olsun Gibson her zaman geminin labirent gibi koridorlarında dolaşmak ya da ekvator bölgesindeki gözlem galerisine giderek yıldızları seyretmek için vakit bulabiliyordu. Bir de günlük konserler dinlemek alışkanlığı edinmişti, çünkü her gün saat üç sıralarında *Ares*’in koridorlarında adres sistemine verilen müzik yayınıyla Dünyada tanıdıkları eserler duyuluyordu. Her gün farklı biri programı düzenliyor gibiydi ama hiç kimse bunun kim olduğunu bilmiyordu. Bir süre sonra, çalınan parçalara göre o günkü programı kimin seçtiği anlaşılmaya başlanmıştı. Şöyle ki; Norden hafif klasik ve operadan hoşlanıyor ve bunları seçiyordu. Hilton ise Beethoven ve Tschaikovsky’den başka hiç birşey seçmiyordu. Mackay ve Bradley ise kimi zaman oda müziği kimi zaman da atonal müzik türünden program düzenliyorlardı. Tüm eserler elektronik kayıtlarla sağlandığından dolayı, gemide binlerce orkestra eseri dinlemek olanaklıydı. Aynı biçimde kitaplarda böyle sağlandığından ötürü, gemi milyonlarca kitabı da barındırıyor denebilirdi.

* * *

Gibson gözlem galerisine oturmuş, çıplak gözle kaç tane ülker yıldızı sayabileceğini düşünürken, kulağının dibinden vızlayarak geçen küçük bir şey hızla gidip cama çarptı ve sanki bir ok gibi çarptığı yerde asılıp titreşmeye başladı. Bunun ucunda bir meme ve diğer ucunda da uzun bir iplik vardı. Plastikten yapılmış olan meme bu küçük şeyin atıldığı yere yapışmasını sağlıyordu. Gibson ipi izlediğinde bunu Dr. Robert Scott'un tutmakta olduğunu gördü. Bu ipin ucundan tutmuş, sanki bir örümcek gibi kendini çekiyordu.

Gibson hiçbir şey anlayamamıştı. Fakat her zamanki gibi, onun bir şey sormasına sıra kalmadan Dr. Scott açıklamaya girişti.

— Çok hoş değil mi? dedi. Yirmi metrelik bir menzili var oysa yalnızca yarım kilo ağırlığında. Dünyaya döner dönmez bunun patentini alacağım.

— Neden?

— Allah Allah! Anlamıyor musun? Rotasyonel çekimin olmadığı bir uzay istasyonunda bir yerden başka bir yere gitmek istediğini varsay. Nasıl gideceksin. Oysa bununla yapacağın tek şey bulunduğun yerde bunu ateşlemek ve ipinden tutmak olacak. Sen memeye ulaşınca dek o senin için bir çıpa görevi görecek.

— Peki ama buna ne gerek var?

— Sen de uzayda benim kadar uzun kalsaydın ne gerek olduğunu anlardın. Bu ve bunun gibi gemilerde koridorlarda tutunabileceğin bir takım askılar var. O nedenle gerek duymayabilirsin, ama başka bir gemide bir odanın boş duvarında bulunduğun yerden karşıya geçeceğini düşün. Ne yaparsın? Her an bulunduğun yere, çoğunlukla da ellerinin üzerine düşebilirsin. Uzay gemisi sağlık merkezinde karşılaşılan en sık yakınmalar nedendir bilir misin? Bilek burkulmaları! İşte bu nedenle buluşum önemli. Ayrıca bir top gibi geri zıplayarak bulunduğun yerden geriye de dönebilirsin. Bu araç olmaksızın buna kalkışırsan git-

mek istediğin yere çok zor ulaşabildiğin gibi geri gelmen de güçtür. Yolun ortasında havada kalıverirsin. Bir kere-sinde ben, Uzay İstasyonu III'ün büyük hangarlarından birinde zıplayarak on beş metre uzaklıktaki bir duvara ulaşmayı denedim, fakat ulaşamadım.

— Hızını o yöne doğru versen olmaz mıydı? diye sordu Gibson ağır başlı bir ifadeyle. Güçlüğü yenmenin en uygun yolu bu.

— Günün birinde bunu bir dene bakalım, o zaman zor-luğu anlarsın. Ayrıca bu alet hijyenik de. Biliyor musun ne düşündüm? Genellikle şort ve gömlek giyerim. Bir he-sapladım bunların tüm vücut ağırlığının yüzde birini oluş-turduğunu gördüm. Eğer onları bir saniyede otuz metre ileriye fırlatırsam, duvara yaklaşık bir dakikada ulaşabile-ceğim.

— Bunu yaptın mı gerçekten?

— Evet yaptım, ama şansa bak ki o sırada Müdür karı-sına İstasyonu gezdiriyormuş. Şimdi anlıyor musun neden bu hantal gemide yaşamak zorunda kaldığımı? Oysa liman-larda doktorluk yapmak benim için daha uygun olmaz mıydı?

— Çok şakacısın Scott.

— Halâ bana inanmıyor musun?

— Getir senin şu oyuncığa bir bakalım.

Scott uzattı. Bu, dibine naylon iplik sarılı ve yaylı bir mukara tutturulmuş olan değişik bir hava pistoluna ben-ziyordu.

— Sanki şeye benziyor...

— Eğer bir ışın silahına benzediğini söylemeyi düşünü-yorsan, sana da bulaştırdıklarını düşüneneceğim. Çünkü az önce üç kişi daha aynı şeyi söyledi.

— Herhalde ilginç bir çalışma bu Scott. dedi Gibson silahı geri verirken: Ha aklıma geldi, Owen'in işleri nasıl gidiyor? Füze ile bağlantı kurabildi mi?

— Hayır, kuracağa da pek benzemiyor. Mac onun yüz

kırkbeş bin kilometre uzaktan geçtiğini söylüyor, ki bu da bizim menzilimizin dışı demektir. Aslında kötü oldu tabii, çünkü önümüzdeki aylarda Mars'a gidecek başka bir gemi yok. Bu nedenle bizi yakalamak için bu kadar can attılar.

— Owen oldukça garip biri değil mi? diye sordu Gibson merakla.

— Yo, onu yakından tanıyacak olursan o kadar kötü biri olmadığını anlarsın. Onun karısını zehirlemek istediği biçimindeki söylenenler doğru değil. Karısı zehiri kendi isteğiyle, ölmek arzusuyla içmiş diye cevap verdi Scott.

Owen Bradley oldukça hayata küskün biri sayılırdı. *Ares*'teki herkes gibi işini ateşli bir ciddiyetle yürütür ve pek şaka yapmazdı. Son on iki saat, haberleşme kabinini hiç terketmemiş ve füzedeki sürekli taşıyıcı dalgaların gelerek onun sinyallerini aldığını ve *Ares*'e yaklaşmakta olduğunu bildirmesini ümit ederek beklemişti. Ama beklediği olmamıştı. Zaten yalnızca yirmi bin kilometrelik bir menzili olan küçük yol gösterici sinyal cihazından da bunu beklemek yanlış olurdu.

Bradley geminin içindeki haberleşme sisteminden Mackay'ı aradı. Mackay telefonun öbür ucundaydı.

— Son durum nedir Mac?

— Daha yakına gelmeyecek. Tekrar hesaplamaları gözden geçirdim, bütün hataları düzelttim. Şimdi yüz otuz bin kilometre uzakta ve hemen hemen bize paralel seyrediyor. Üç saat içinde en yakın nokta yüz kırk dört bin kilometre olacak. Sanırım onu elden kaçıracağız.

— Korkarım ki öyle olacak diye homurdandı Bradley sonra görüşürüz, ben şimdi atelyeye gideceğim.

— Ne için?

— Bir kişilik roket yapıp şu Allahın belası şeyin peşinden gideceğim, tabii. Bu Martin'in öykülerinden birinde yarım saatten çok zaman almayacaktır. Aşağı gel ve bana yardım et.

Mackay geminin ekvator bölgesine Bradley'den daha ya-

kındı, bu nedenle Güney Kutbundaki atelyeye önce o geldi ve Bradley'i bekledi. Bradley kısaca ne yapmak istediğini anlattı.

— Daha önce de böyle bir şey yaptım, ama biraz karışık oldu. Fakat bu konuda son ana kadar umudunu kaybetmeyenlerdenim. Bizim sorunumuz; sinyal yayınının her yöne olmasından ve taşıyıcının hangi yönden geldiğini anlayamamamızdan kaynaklanıyor. Bir yayım düzeneği yapmayı ve ayrıldıktan sonra aldığımız tüm gücü ona yüklemeyi planlıyorum.

Basit bir Yagi anteni düzeneğini kağıt üzerine çizerek Mackay'a anlatmaya başladı:

Bu dipel (ikiz kutup) esas yayıcı oluyor-diğerleri yönlendirici ve yansıtıcılar. Antika gibi görünüyor ama yapılması kolay. Eğer yardıma gereksinmen olursa Hilton'u çağır. Ne kadar zamanda bitirirsin?

Bu konudaki su götürmez ustalığıyla tanınan Mackay, çizimlere ve Bradley'in getirmiş olduğu materyallere şöyle bir bakarak:

— Bir saat kadar sürer, dedi. Sen şimdi nereye gidiyorsun?

— Geminin tekne kısmına gidip, sinyal vericinin bağlantılarını sökeceğim. Düzeneği tamamladığın zaman havalı çıkışın oraya getir, olur mu?

Mackay radyo konusunda pek az şey bilirdi, fakat Bradley'in ne yapmak istediğini gayet iyi anlamıştı. Bir süre sonra Ares'teki küçük sinyal sistemi tüm gücüyle uzayın en geniş bölgesine yayın yapıyordu. Bradley onu daha önceki anten sisteminden sökmüş ve tüm çıkışını olduğu gibi kaçmakta olan cisme yöneltmişti. Bunun için de onun menzilini çok fazla arttırmıştı.

Bir saat kadar sonra, Gibson Mackay'i geminin içinde telaşlı telaşlı çalışırken gördü. Mackay plastik çubuklarla birbirinden ayrılmış paralel telleri olan bir düzeneikle, aceleyle yanından geçti. Mackay'ı izleyip de onun çıkışta

uzay elbiselerini giymiş Bradley ile buluştuğunu görünce Gibson'un hayretten ağzı açık kaldı.

Bradley: Füzeye en yakın yıldız hangisi? diye sordu.

Mackay bir an düşündü ve

— Ekliptik yakınında bir yerlerde olmalı dedi. En son nerede görmüştüm -hımm, bir dakika- kuzeyde on beş eğimdeydi galiba. Aslında pek de emin değilim, bu tür bilgileri nedense hiç aklımda tutamıyorum. Bootes'te bir yerde olmalı. Oh evet şimdi hatırladım. Arcturus'tan pek uzakta değil, on dereceden daha yakında. Tabii bunlar tahminlerim, şimdi bir dakikada sana kesin bilgileri getiririm.

— Bu başlamak için yeterli. Nasıl olsa hüzmeye çevreyi tarayacağım. Şimdi sinyal kabininde kim var?

— Yardımcı kaptan ve Fred. Onları, monitörü dinlemeleri için uyardım. Verici ile sürekli seninle temas halinde olacağım.

Bradley uzay başlığını giydi ve çıkış deliğinde gözden kayboldu. Gibson onun gidişini biraz kıskançlıkla izledi, çünkü her zaman bir uzay elbisesi giymek istemiş, bu isteğini Kaptan Norden'e de iletmişti, fakat Kaptan bunun kurallara aykırı olduğunu söyleyerek isteğini geri çevirmişti. Uzay elbiseleri çok karmaşık bir yapıya sahipti ve onun içinde bir hata yapabiliirdi. Bu da elbisenin bozulmasını ve böylece yeni birinin alınması için büyük masrafa yolaçar, ya da yazara orta halli bir cenaze töreni yapılmasını gerektirebilirdi!

Bradley, bundan sonra hararetli hararetli çalışmaya başladı, ağ gibi yayılmış olan kabloların arasından biri bir ara koptu. Hemen gidip onu bağladı. Canı sıkılmıştı. Bu, gücün yalnızca yarısının vericide yansıdığını gösteriyordu. Bir süre uğraştıktan sonra Arcturus'u buldu ve sinyalleri ona doğru yönlendirdi. Daha sonra yanındaki telsizi açarak:

— Hiç şans var mı? diye endişeyle sordu.

Mackay'ın ümitsiz sesi hoparlörde duyuldu:

— Hiçbir şey bulamadım. Seni daha sonra haberleşme kanalından ararım.

— Sinyaller halâ gelmeye devam ediyor, ama bilgi yok. Bradley şaşırıldı. Bunun bir ipucu olduğunu düşündü. Bu tek yönde, sinyal vericinin menzilini on kat arttırmalıydı. Sinyalleri bir süre kadar bu yönde dolaştırdıktan sonra onu yakaladı. Artık küçük füzeyi görebiliyordu. Küçük füze, yüküyle birlikte Güneş Sisteminin bilinmeyen uzaklıklarına doğru yol alıyordu.

Tekrar Mackay'ı aradı.

— Dinle Mac, dedi. Şu koordinatları tekrar kontrol etmeni istiyorum. Sonra da buraya gel. Vericiyi onaracağım. Mackay geldiğinde nöbetini ona devreden Bradley çabucak kabinine geri döndü. Gibson'u ve diğerlerini monitör alıcının çevresinde birikmiş buldu. Füzeyle ilişkin bazı sinyaller alınıyordu.

Bir süre uğraştıktan sonra sinyal vericiye bir çift tel bağladı. Bunu yaparken de bir yandan Hilton'a sorular soruyordu.

— Bu taşıyıcı füzeler hakkında senin bilgin vardır. Tam olarak üzerimize inebilmesi için sinyalimizi ne kadar zamanda alması gerekir?

— Bu, tabii ki, rölatif hızına ve pek çok başka faktöre bağlıdır. Bu durumda, füze düşük ivmede çalıştığına göre on dakika yeterlidir, diyebilirim.

— Ve o zaman da bizim sinyal vericimizin çalışıp çalışmaması da pek önemli olmuyor, değil mi?

— Hayır. Taşıyıcı bizim üzerimize gelmeye başladıktan sonra havayı kesebilirsin. Tabii, tam senin yanından geçerken başka bir sinyal daha göndermen gerekecek. Fakat bu kolay.

— Eğer onu yakalayabilirsem buraya gelmesi ne kadar zaman alır?

— Birkaç gün ya da daha az. Peki sen şimdi ne yapmaya çalışıyorsun?

— Bu vericinin güç amplifikatörü yedi yüz elli voltta çalışıyor. Başka bir besleyiciden bin voltluk bir hat çekiyorum, hepsi bu. Böylece çıktıyı iki ya da üç katma çıkarmış olacağız.

Dahili görüşme telefonunu açtı ve bir süre için vericinin kapatılmış olduğunu bilmeyen Mackay'ı aradı. Mackay ise halâ büyük bir dikkatle Arcturus'a bağlanmış olan düzeneği tutuyordu.

— Merhaba Mac, iyi misin?

— Kireçleşmek üzereyim dedi Mackay ve daha bu böyle ne kadar tutulacak?

— Henüz bağlantı kurabildik. Buraya doğru geliyor. dedi ve düğmeyi çevirdi.

Kıvılcımların uçuşmaya başlamasını bekleyen Gibson bunu göremeyince hayal kırıklığına uğradı. Herşey daha önceki gibi sakin görünüyordu: Fakat cihazlara bakan Bradley hafifçe dudaklarını ısırdı.

Bu küçük roketin mükemmel mekanizması ile radyo dalgaları vasıtasıyla köprü kurmak yarım saniyelik bir süre alıyordu. Bu sinyal ona ulaşınca dek süresiz yayımını sürdürecekti. İlk yarım saniye geçti. Derken ikincisi, Ama sinyallerin alındığına dair hiçbir belirti yok. Bir süre böyle sürdü, derken mikrofonda cızırtıya benzer bir ses duyuldu. Sonra da birden bir sessizlik... Yüz elli bin kilometre uzaklıktaki bu minicik robot sinyali almıştı. Beş saniye kadar süren bir sessizlik oldu, derken taşıyıcı füzenin yolladığı dalgalar ve ardından düzgün «biip-biip-biip» sesleri gelmeye başladı.

Bradley heyecanını bastırdıktan sonra:

— Artık içeri gelebilirsin Mac, dedi. Başardık!

— Şükürler olsun. Biraz daha bu vaziyette kalsaydım, tüm eklemelerim kireçleşecekti herhalde.

— Kutlama bittikten sonra, diye söze girdi Gibson. Bu işi nasıl becerdiğini bana anlatsana.

— Sinyal vericimizden sinyaller yollayarak ve sonra da vericiyi fazla yükleyerek tabii...

— Evet, bunu biliyorum. Anlamadığım, sinyal vermeyi neden bir ara durdurduğun.

— Füzedeki kontrol dişlisi görevini yapmıştı, dedi Bradley geri zekâlı bir çocukla konuşan bir felsefe profesörü edasıyla: İlle sinyal, onun dalgamızı tespit ettiğini gösteriyordu. Bundan sonra onun otomatik olarak yönünü bize çevireceğini biliyorduk. Bu birkaç saniye sürdü. Bunu tamamladıktan sonra da bize ikinci bir sinyal gönderdi. Bu sırada ilk sinyali gönderdiği yerdeydi. Şimdi tekrar sinyal vericiyi çalıştırmam gerekiyor. Bu onun bir kilometreye kadar yaklaşmasını sağlayacak.

Hey diye bağırdı Gibson birden: Ya üzerimize gelip de bize çarparsa.

— İzin ver de bu işi plânlayanlar onu düşünmüş olsunlar. Füze bize yaklaştıkça sinyal vericinin alan değişmesi rol oynamaya başlar. Bildiğin gibi alan kuvveti her uzaklığı ile ters orantılıdır. Buna göre de dH/dr oranının karesi ile ters orantılı olarak değişir ve çok yakma gelmeksizin bu ölçülemeyecek kadar küçük bir değerdir. Füze bunu ölçebilecek biçimde ayarlanmıştır ve yakma gelince otomatik olarak durur.

— Oldukça açık dedi Gibson hayranlıkla: Seni hayal kırıklığına uğrattığım için özür dilerim. Ama bu ileri yaşıma karşın hala I/r değerinin türevini alabiliyorum.

O sırada geride nazik bir öksürük sesi duyuldu.

— Size bir bahse tutuştuğumuzu hatırlatmak isterim efendim diye söze başladı.

Norden güldü:

— Tamam, ödeyeceğim. İşte anahtarlar, 26 numaralı kasada. Peki viskiyi ne yapacaksın Jimmy?

— Onu tekrar Dr. Mackay'a geri satmayı düşünüyorum efendim.

— Tabii, dedi Scott Jimmy'ye dönerek: Senin bu kazancını da kutlamamız...

Fakat Jimmy sözün gerisini bile dinlemeden odadan süzülerek çıktı ve ganimetlerini toplamaya gitti.

Beşinci Bölüm

— BİR saat öncesine kadar yalnız bir tane yolcumuz vardı. Ama şimdi milyarlarca oldu, dedi Dr. Scott havalı geçişten gelen uzun metal muhafazayı alırken.

— Yolculuk boyunca nasıl korunabildiler? diye Gibson sordu.

— Termostatlar iyi çalıştığı sürece bir sorun yok. Şimdi bunları hazırladığım kültürlerle koyacağım, böylece Mars'a varıncaya dek gayet mutlu olacaklar.

Gibson en yakındaki gözetleme yerine gitti. Buradan beyaz renkli küçük roketi görmek mümkündü. Gemiye bağlamak için çekilen kablolar, sanki bir derin deniz yarattığı görünümüne bürünmüştü. Roket bir kaç kilometre uzaklığa kadar kendi otomatik radyo cihazı ile getirilmiş, bundan sonra uygulanan daha farklı tekniklerle de geminin üzerine inmesi sağlanmıştı. Hilton ve Bradley ellerinde kablolar dışarı çıkmışlar, bunları füzeye bağlamışlar ve sonra da yavaş yavaş çekmişlerdi. Belli bir uzaklığa erişildiğinde de Ares'in elektrikli bocurgatları onu içeri almıştı.

Gibson, olanları izlemekte olan Kaptan Norden'e dönerek:

— Şimdi bu füzeye ne olacak? diye sordu.

— Yükünü boşaltıp, iyice kontrol ettikten sonra uzayın boşluğuna bırakacağız. Onu Mars'a kadar götürüp de yakıt harcamanın bir anlamı yok. Tekrar hızlanmaya değin çevremizde ay gibi küçük bir uydumuz olacak.

— Jules Verne'in hikâyesindeki köpek gibi...

— Dünya'dan Aya Doğru adlı hikâyesindeki mi? Onu hiç okumadım. Daha doğrusu bir kez denedim, fakat sıkı-larak bıraktım. Zaten bu eski hikayeleri oldum olası seve-medim. Çok eski zamanlara ait bilimkurgu eserlerden da-

ha sıkıcı bir şey olamaz. Bence Jules Verne de o dönemin yazarlarından.

Gibson mesleğini korumak gereğini duydu.

— Kurgu-bilimin hiç bir zaman edebî bir değeri olduğuna inanmıyor musunuz yani?

— İnanmıyorum. Bunların edebî olmaktan çok belki yazıldığı döneme göre sosyal bir değeri olabilir, ama yeni nesile garip ve eski gelecektir. Örneğin, uzay yolculuğu hikayesine bir bakın.

— Devam edin, devam edin. Benim duygularımı hesaba katmayın. Rahat rahat konuşabilmeliyiz...

Norden, Gibson için pek de sürpriz sayılamayacak bir konuya parmak basıyordu. Gibson kurgu-bilimin profesyonel astronotlar arasında çok yaygın olduğunu biliyordu.

— Pekala, dedi Norden. Ne olduğuna bir bakalım. 1960'lara hatta 1970'lere kadar yazarlar uzun süre aya ilk yolculuk konusu üzerinde hikayeler, romanlar yazıyorlardı. Şimdi o zaman yazılanların hiç biri okunmuyor. Aya gidildiği zaman, bu kez Mars'ın ve Venüs'ün hakkında yazılmaya başlandı. Şimdi bu hikâyelerin de hiç bir değeri kalmadı artık. Hiç kimse bunları okumuyor, gülmek isteyenler dışında tabii. Öyle sanıyorum ki, bundan sonra da daha uzaktaki gezegenler konu edilecek. Fakat bizim büyük babalarımızın tanıdığı gezegenler arası romanlar 1970'lerin sonlarında bence iflas etti.

— Fakat uzay-yolculuğu temaları bugün hala eskisinden de popüler.

— Evet, fakat bu artık kurgu-bilim olmaktan çıktı. Bunlar ya olduğu gibi olaylara dayanıyor ya da tümüyle fantazi. Hikâyeler artık Güneş Sisteminin dışına çıkabil-meli bence.

Norden büyük bir ciddiyetle konuşuyordu ama gözlerinde de garip bir pırıltı vardı.

— Sizin görüşlerinize iki noktadan itiraz ediyorum, diye söze başladı Gibson. Birincisi, pek çok kişi bir asır ka-

dar eski olan Wells'in hikâyelerini halâ büyük bir zevkle okuyor. Ayrıca benim de Martian Dust gibi eski hikâyelerim hala okunuyor.

— Wells edebî eserler yazmış, diye yanıt verdi Norden, fakat öyle olsa bile, yine de görüşümde haklı olduğumu sanıyorum. Onun hangi romanları çok popüler? Kipps ve Mr Polly gibi düz romanları. Yalnızca çok uzak geleceğe seslenen ve Wells'in en iyi eseri olan The Time Machine adlı bilim kurgu hikayesi çok popüler.

Bir an bir sessizlik oldu. Gibson, Norden'in onun ikinci itiraz noktasına değinip değinmeyeceğini merak ediyordu. Sonunda söyledi.

— Martian Dust'ı ne zaman yazdınız?

Gibson biraz düşündü:

— 1973 ya da 74'te.

— Bu kadar eski olduğunu bilmiyordum. Bu da benim açıklamamı doğruluyor bence. Uzayyolculukları tam da o yıllarda başladı. Ve herkes de bu konuya büyük ilgi duyuyordu. Siz o zaman için çok tutulan bir kurguyu seçmişsiniz Martian Dust ile ve insanların ilgisini çekmeyi de başarmışsınız.

— Bu yalnızca onun neden satıldığını açıklıyor. Benim sorumun yanıtı bu değil. Bu kitabım halâ popüler ve benim hayâl gücümün dışında hiçbir zaman var olmayan bir Mars'ı anlatmasına karşın, Marslıların dahi bu kitaptan pek çok alıp okuduklarına inanıyorum.

— Bunu sizin yayımcınızın bu kitabı satışa sunmasındaki yeteneğine de bağlamak lâzım. Ayrıca sizin yazdığınız en iyi eser de olabilir. Bundan başka, Mac'ın da dediği gibi, zamanın ruhunu yakalamayı başarmışsın o eserde, bu nedenle bugün için de değer taşıyor olabilir.

— Hımm, dedi Gibson bir süre düşünceye dalarak. Bir an öylece sessizce durduktan sonra yüzüne bir tebessüm yayıldı, ardından da gülmeye başladı.

— Biz de gülelim. Komik olan nedir? diye sordu Norden merakla.

— Önceki konuşmamızı hatırladım. H.G. Wells, günün birinde Dünya ile Mars arasındaki yolun yarısında iki adamın onun hikayelerini tartıştığını bilseydi ne düşünürdü acaba, diye düşünüyordum.

— O kadar da abartma canım, dedi Norden sırıtarak. Yolun henüz ancak üçte birine gelebildik daha.

Gibson'un birden fırlayarak uyandığında vakit geceyarısını geçmişti. Bir şey, bir ses onu rahatsız etmiş gibiydi. Sanki uzakta, geminin iç kısımlarından da uzakta bir patlama olmuştu. Yatakta kendisini koruyan kemerlere tutunarak kalktı ve karanlıkta oturdu. Kamarası geminin gece kısmındaydı ve lombar deliğinden yalnızca yıldızların parıltısı geliyordu. Nefesini bile çıkarmaksızın dinledi. En küçük bir sesi kaçırmak istemiyordu.

Geceleri *Ares*'te pek çok ses olur ve Gibson bunların çoğunu iyi tanırırdı. Bu durumda gemi yaşıyor demekti, sessizlik ise geminin içindeki herşeyin ölmesi anlamına gelirdi. Durup dinlenmeksizin gelen motorların sesi, pervanelerin gürültüsü hiç kesilmezdi. Arada sırada otomatik seslere her otuz saniyede bir duyulan saatin tik tak sesleri, basınçlı pompa sisteminden gelen su sesleri karışırdı. Tüm bunlar Gibson'a kendi kalp atışları kadar yakın ve tanıdık geliyordu. Bu yüzden başka sesler ona çok yabancıydı.

Yarı uyanık bir vaziyette kamarasının kapısına gitti ve bir süre kadar koridoru dinledi. Herşey son derece normal görünüyordu. Tek uyanık kişinin kendisi olduğunu biliyordu. Bir an için Norden'i uyandırmayı düşündü. Fakat daha sonra vazgeçti, düş görmüş olabilirdi ya da daha önce duymadığı bir motor sesi gelmişti.

Yatağına geri döndüğünde, birden aklına geliveren bir

düşünceyle irkildi. Belki de gürültü o kadar uzaktan gelmemiştir, olamaz mıydı? Evet, oldukça yakından geliyordu. Her neyse çok yorgundu ve ne olduğu da pek önemli değildi. Gibson gemide herhangi bir aksaklık olması durumunda otomatik alarmların herkesi uyandıracak biçimde ayarlanmış olduğunu biliyordu. Bunların yolculuk boyunca birkaç kez denendiğini ve çalıştığında bir ölüyü bile uyandırabilecek kadar güçlü olduğunu biliyordu. Bunları hatırlayıp rahatladı ve yatıp uyudu. Sabah olduğunda tümünü unutmuştu bile.

* * *

Kamera meclis odasını tarayıp, yavaş yavaş cenaze kortejini izledi ve denizin üzerinde rüzgarlı kale siperlerine giden merdivenleri çıktı. Müzik sessizliğin içinde hüznü hüznü duyulmaya başladı. Trajik görünümlü yalnız figürler, batan güneşe karşı birer silüet haline geldiler ve Elsimore'nin surları üzerinde hareketsiz kaldılar. İyi geceler, tatlı prens. Oyun sona erdi.

Birden küçük tiyatronun ışıkları yandı ve Danimarka Devleti dört yüz yıl ve elli milyon kilometre uzakta kaldı. Gibson, kısa sürede kendine geldi, oyuna dalıp gitmişti adeta. Shakespeare bu oyununu yazarken acaba bunun böyle bir uzay tiyatrosunda seyredileceğini hiç düşünebilir miydi? Bu fantastik tiyatrodaki kafes şeklinde dizilmiş olan koltuklar küçük bir temasla yere tutturulmuştu ve serbest olarak havanın ortasında duruyorlardı.

— Oldukça acıktıydı değil mi? dedi Dr. Scott sekiz kişilik seyirciyle birlikte hafifçe koridora doğru kayarken. Hiç de iyi bir film koleksiyonumuz yok.

— Yeni program ne olacak? diye Gibson sordu.

— Henüz karar vermedik. Sıradan bir müzikal ya da Rüzgar Gibi Geçti gibi bir klasik de olabilir.

— Büyük babam bu filme bayıldığını söylerdi. Şimdi de ben izleyebileceğim, ne şans, dedi Jimmy sabırsızlıkla.

— Çok iyi dedi Dr. Scott. Eğlence Komitesine yazarak bunu isteyeceğim. Belki de gönderebilirler. Bu komiteyle ilgili çalışmaları Dr. Scott yürütüyordu. Bu da herşeyin başarılı geçeceğini gösteriyordu.

Oturduğu yerden en son kalkan Kaptan Norden, Gibson'un arkasından geldi ve sinirli sinirli öksürdükten sonra:

— Aklıma ne geldi biliyor musunuz Martin, diye söze başladı. Bir uzay giysisi ile dışarı çıkmak istediğinizi bana söylemişsiniz yanılmıyorsam.

— Evet, ama sen bunun tümüyle kurallara aykırı olduğunu söyledin.

Norden biraz utandı.

— Evet bir bakıma öyle, ama bu normal bir seyahat değil ve siz de teknik olarak bir yolcu değilsiniz. Sanırım bir kerelik bunu deneyebiliriz.

Gibson çok sevinmişti, çünkü her zaman bir uzay elbisesi içinde neye benzeyeceğini ve etrafta yıldızlardan başka hiçbir şey olmaksızın boşlukta durmayı herşeyden çok istemişti. Hiçbir zaman da Norden'e fikrini değiştirmesine neyin neden olduğunu da sormadı. Ve Norden de bu nedenle müteşekkir kaldı.

Uçuş bir haftayı tamamlamak üzereydi. Her sabah Norden'in odasında alışdagelmiş konuşmalar geçerdi. Hilton elinde son yirmi dört saatin raporları ile gelir, Norden onları inceler ve onaylardı. Çoğunlukla önemli bir şey olmazdı. Norden de raporları imzalardı. Değişiklik, onun burada en son isteyebileceği şeydi, ama oluyordu işte.

— Dinle Johnie dedi Hilton (Norden'e ilk ismiyle hitap eden tek gemi personeli oydu, diğerleri ona 'kaptan' derlerdi). Hava basıncımız oldukça iyi. Damlaların düşüşü sabit. On gün kadar sonra tolerans sınırı dışına çıkmış olacağız.

— Allahın cezası! Bu demektir ki, bir şeyler yapmalıyız. Limana ininceye kadar idare eder diye düşünüyordum.

— Korkarım ki o zamana kadar bekleyemeyiz. Bu tolerans sınırları bilirsın pek garip olur. On katı büyüklükte bir delik tehlikeli olmayabilir, ama basınç kayıtları Uzay Güvenlik Komisyonuna geri gittiğinde, bazı kişilerin çıkıp ta sınırların altına neden düştüğümüz konusunda bas bas bağıracakları da bir gerçek.

— Deliğin nerede olduğunu düşünüyorsun?

— Gövdede, ya da ona çok yakın bir yerde.

— Yani bu körolası deliğin Kuzey Kutbu civarında mı olduğunu sanıyorsun?

— Daha doğrusu kuşkulaniyorum. İyice emin olmalıyız.

Norden düşünmeye başladı. Meteorik tozlardan ötürü yılda iki üç kez böyle delinmeler olurdu. Genellikle bunları pek önemsemezlerdi. Fakat bu seferki biraz büyükçeydi.

— Deliği bulmamız ne kadar zamanımızı alır?

— Sorun da burada ya dedi Hilton düşünceli düşünceli. Yalnız bir tane delik dedektörümüz var, oysa geminin gövdesinin yüzeyi elli bin metre kare. Onun tüm yüzeyini tek bir cihazla taramak en az iki günümüzü alır. Eğer yeteri kadar büyük bir delik ise, otomatik sayaçlarımız onu bulup yerini de bildirirler.

— Umarım değildir, çünkü o zaman bunun nedeni daha farklı bir şey olacak, bizim açıklayamadığımız bir şey! dedi Norden.

Jimmy Spencer, her zamanki gibi hiç kimsenin yapmak istemediği işlerin verildiği Jimmy gemiyi defalarca dolaştıktan sonra, üç günün sonunda deliğin yerini buldu. Küçük açıklık çıplak gözle bile görülebiliyordu. Fakat aşırı duyarlı detektör teknenin bu kısmına yakın olan vakumun olması gerektiği kadar mükemmel olmadığını açığa çıkardı. Jimmy tebeşirle yeri belirledi ve geriye döndü.

Norden geminin planlarını ortaya çıkardı ve Jimmy'nin

raporuna göre yeri yaklaşık olarak işaretledi. Sonra yavaşça ısıklık çaldı ve kaşları tepeye kalktı.

— Jimmy, dedi. Mr. Gibson senin ne yaptığını biliyor mu?

— Hayır, dedi Jimmy. Ona bu konuda hiç bilgi vermedim.

— Peki, herhangi bir kişinin de ona bu delikten söz etmiş olabileceğini de tahmin etmiyorsun, değil mi?

— Bilmiyorum, ama söylemiş olsalardı bana mutlaka bildirirdi.

— Peki, o halde şimdi beni iyice dinle. Bu Allahın belası delik onun kamarasının duvarının tam ortasında açılmış. Eğer bu konuda ağzından en küçük bir şey kaçırırsan, derini yüzerim. Anladın mı?

— Evet dedi Jimmy yutkunarak. Süzülerek dışarıya çıktı.

— Şimdi ne olacak? diye sordu Hilton.

— Bir yolunu bulup Martin'i dışarı çıkaracağız ve deliği mümkün olduğu kadar çabuk tıkayacağız.

— Çarpma sırasında gürültüyü duymamış olması da çok komik doğrusu. Çünkü oldukça gürültü yapar.

— Belki de o sırada odasında değildi. Ama hava akımını hissetmemiş olması çok ilginç.

— Normal sirkülasyonla gizlenmiş olabilir. Bütün bu telaşın niye? Neden doğrudan doğruya gidip de Martin'e ne olduğunu anlatmayı düşünmüyorsun? Tüm bu melodrama gerek yok hence.

— Gerçekten yok mu dersin? dedi Norden. Martin'in okuyucularına onikinci büyüklükte bir meteorun gelip de çarptığını ve gemiyi deldiğini anlattığını düşün. Bir de, bu tür çarpmaların bu tür yolculuklarda sık sık olduğunu belirttiğini düşün. Onun okuyucularından kaçının gerçekte bir tehlike oluşturmadığını düşünür sence? İnsanların buna büyük bir tepki göstereceklerini anlatmak istiyorum. Ne diyecektir biliyor musun «bu küçük bir delik olabilir,

ama daha büyükleri açılmayacak diye de bir şey yoktur.» Okuyucular ise istatistiklere pek inanmazlar. O zaman gazetelerin baş haberlerini görür gibi oluyorum: «*Ares* bir Meteor tarafından delindi!» Bu da bizim şirketimizin başına gelebilecek en büyük kötülüktür.

— O zaman tüm bunları Martin'e anlatıp, bu konuda hiçbir şey yazmamasını isteyebilirsin, olmaz mı?

— Bu olmayacak birşey benim saf arkadaşım. Bir haftadır yazacak hiç bir şey bulamadı. Ona bu konuda hiçbir şey söylememek daha iyi olacaktır.

— Tamam dedi Hilton. Bu senin düşüncen. Eğer geri teperse beni bu işe karıştırma.

— Geri tepmeyecek, göreceksin. Çok sağlam bir planını var.

Tüm yaşamı boyunca Gibson hep uzay araçları ve uzay giysilerinden büyüledi durdu. Şimdi nihayet buna da kavuşuyordu. Bradley en ince ayrıntısına kadar onu nasıl kullanacağını anlatmıştı.

Gibson *Ares*'te giyilen elbiselerin bacakları olmadığını unutmuştu. Yalnızca her iki bacağına birden sokabileceği bir kısım vardı. Zaten sıfır yer çekimine göre yapıldıkları için bu kadarı da yeterliydi. Her iki yanında havalandırma, radyo, ısı regülatörleri ve düşük güçlü itici sistem gibi düzeneklerin yerleştirilmiş olduğu çıkıntılar vardı. Giysi içinde rahatlıkla hareket edebilme özgürlüğü vardı. İsteyen biri kolunu içeri çekip de aletleri kontrol edebilir ya da rahatça yemeğini yiyebilirdi.

Bradley bir saat kadar havalı geçişte kalarak tüm mekânı Gibson'un kullanabileceği biçimde tekrar ayarladı. Gibson her bilgi kendisine verilmesine karşın yine de biraz endişelenmeye başlamıştı.

Bradley ona temel sağlık kuralları konusunda da bilgi verdi. Gibson araya girerek:

— Boşver şimdi bunları dedi. Nasıl olsa dışarıda fazla uzun kalmayacağız.

Bradley gülümsemekle yetindi.

— Kaç kişinin aynı hatayı yaptığını işittiğinde sakın şaşırma, dedi.

Havalı geçiş bölmesinin bir duvarındaki kompartımanı açtı. İki adet makara vardı. Bunlar giysilerdeki özel yerlere takılacaklardı ve kazayla yerlerinden çıkmaları olasılığı yoktu.

— Bir numaralı güvenlik uyarısına göre; daima seni gemiye bağlı tutan bir hayat-bağı olacaktır, dedi. Kuralların bir kısmı kimi zaman çığnenebilir ama bu asla. Durumu daha da emin duruma getirmek için elbiseni on metrelik bir başka ip ile kendiminkine bağlayacağım. Evet artık çıkışa hazırız.

Dış kapı kayarak açıldı ve Gibson dışarı doğru süzülürken üzerinde havanın son etkisini, itme etkisini hissetti. Daha sonra yavaşça yıldızların arasına süzüldü.

Hareketlerdeki yavaşlık ve olağanüstü sessizlik onun üzerinde çok derin bir etki yaptı. Ares yanında duruyordu işte ve kendisi uzayda -evet, evet gerçek uzayda- salınıyordu. Onun yaşam ile olan tek bağı elbisesinin yanında uzanan ipti. Romanlarında anlatmaya çalıştığı şeyleri şimdi yaşıyordu, ama çok farklı olarak.

Şimdi beyni her zamankinden farklı düşünüyordu. O sırada elbisesinin kenarındaki ipin çekilmekte olduğunu hissetti. Yol arkadaşı Bradley'i tümüyle unutmuştu. Bradley giysisinin altındaki küçük gaz jetlerini çalıştırmıştı ve gemiden biraz uzaklaşmıştı. Gibson'a işaretler yapıyordu. O sırada başlığın içindeki mikrofondan onun sesini duyunca şaşırdı.

Bradley: «Ben sana haber verinceye değin jetlerini kullanma» diyordu. «Çok fazla hızlanmayacağız ve bu arada da bağlarımızın birbirine karışmamasına dikkat etmeliyiz.»

«Tamam» dedi Gibson, talimatlara harfiyen uymaya gayret ediyordu. Dönüp gemiye baktı ve onun birkaç metre uzakta olduğunu gördü.

«Ne kadar ipimiz var?» diye korkuyla sordu. Fakat hiçbir cevap alamadı. Bir an paniğe kapılır gibi olduysa da hemen hatırlayıp ‘VERİCİ’ düğmesine bastı.

— Bir kilometre kadar, dedi Bradley, Gibson sorusunu tekrarladığında. Bu kadar uzaklık da kişinin kendini hoş ve yalnız hissetmesi için yeterli sanırım.

— Koparsa ne olacak? diye sordu Gibson yarı alaylı.

— Kopmaz. Seni Dünyaya geri götürebilecek kadar sağlamdır. Koptuğunu bir an için varsaysak bile, hemen jetlerimizle geri getirebiliriz.

— Ya jetler çalışmazsa?

— Sanırım oldukça eğlenceli bir konuşma bizimki. Çok büyük bir dikkatsizlik olmadıktan ya da üst üste üç kez mekanik bir hata olmadıktan sonra bu olanaksız bir şey. Ayrıca elbisende ana tankın boşalması durumunda kullanabileceğin alarm işaretleri için düğmeler var.

— Canım varsayalım ki çalışmadı, diye ısrar etti Gibson.

— O zaman, giysisinin SOS sinyali yollayan vericisinin düğmesine basmaktan başka yapılacak bir şey kalmıyor. Biri gelip de seni kurtarıncaya kadar beklemen gerekir. Fakat böyle durumlarda pek acele edeceklerini sanmam. Böyle durumlara düşerler pek sempatiyle karşılanmazlar.

O sırada ipin ucuna kadar gelmiş olduklarını farketti.

— Şimdi evimizden oldukça uzaktayız dedi yavaşça.

Gibson’un Ares’ı görebilmesi için bir kaç saniye geçmesi gerekti. Geminin gece tarafındaydılar ve gemi tümüyle karanlıkta kalıyordu. Uzaktan, belki de bir milyon kilometre uzaktan, Dünya ve Ay iki parlak küre olarak görünüyordular. Tüm bu ulu manzaranın içinde gemi pek küçük kalıyordu. Gibson birden kendini yıldızların arasında çok yalnız hissetti.

Bradley’in onu duygularıyla başbaşa bırakmış olması da

çok iyi olmuştu. Belki o da aynı duygular içinde yüzüyordu. Yıldızlar o kadar parlak ve çoktu ki, Gibson başlangıçta en iyi tanıdığı yıldızların bile yerini bulmakta güçlük çekti. Bir süre sonra Mars'ı buldu. Bu Güneşten sonra en parlak cisimdi. Bundan sonra ekliptik düzlemi tespit etti ve kendi çevresinde hafifçe dönerek Kutup Yıldızı'nı buldu.

Sonra yavaşça Zodyak boyunca gözlerini gezdirdi, bir yandan da tarihte kaç kişinin şu olanağa sahip olmuş olabileceğini düşünüyordu. Derken Jüpiter'i ardından da Saturn'ü buldu. Gezegenleri yıldızlardan ayırt etmek güç oluyordu. Gibson, Dünya ve Venüs'ü inceleyemedi, çünkü başını o yöne çevirdiği takdirde gözlerinin Güneşin parlaklığından kamaşması olasılığı yüksekti.

Soluk bir ışık kuşağı gökyüzünün her iki yarım küresini birleştiriyor gibiydi: Bu Samanyoluydu. Samanyolundaki karanlık bölge, sanki başka bir evrene geçmek için yıldızların arasından kazılmış bir tünele benziyordu.

Daha sonra dönerek Andromeda takım yıldızını buldu. Büyük Nebula işte oradaydı. Gibson büyülenmiş olarak yıldızları inceliyor, bir bölgeden diğerine atlıyordu. O sırada gözüne dört köşe bir parlaklık ilişti. Bunun hangi cisim olabileceğini düşündüyse de içinden çıkamadı. Aslında bu pek uzakta da değildi. Onun üzerine haberleşmeyi açarak Bradley'e gördüğünü gösterdi. Bradley bir süre baktıktan sonra şu yanıtı verdi.

— O kadar önemli bir şey değil. Haftalardan beri çöplerimizi her gün dışarı atıyoruz. Fazla hızlanmadığımız sürece de onun bir kısmı çevremizde kalıyor. Hızlandığımız takdirde onu yanımızdan atıp Güneş Sisteminin dışına çıkaracağız.

Bunu anlamadığı için Gibson kendini biraz aptalca davranmış olmakla suçladı. «Bu belki de benim roman müsveddelerimden biri de olabilir» diye düşündü. Bu kağıt

asırlar boyu, yıldızların arasında gezinip duracaktı belki de, kimbilir?

* * *

Havalı geçişe döndüklerinde onları Norden karşıladı. Olu-dukça memnun görünüyordu, ama Gibson bunu farkedemeyecek durumdaydı. O hala yıldızların arasında geziniyor gibiydi. Uzun süre bunun etkisinden kurtulamadı.

— Zamanında bitirebildiniz mi bari? diye sordu Bradley, Gibson uzaklaştıktan sonra.

— Evet, on beş dakikada her şey tamamı. Vantilatörleri kapattık ve deliği eski dumanlı-mum tekniğiyle hallettik. Sonra da çabuk kuruyan boya ile kalanını tamamladık. Mac iyi bir iş becerdi.

Altıncı Bölüm

MARTİN GIBSON için yolculuk oldukça sorunsuz ve rahat geçiyordu. Her zaman yaptığı gibi çevresindeki her şeyi kendi rahatına göre düzenlemeyi başarmıştı. Buna yalnızca maddesel çevresi değil, aynı zamanda insanlar da giriyordu tabii. Bu koşullarda da epey yazabilmişti. Bunların bir kısmı iyiydi ama bir kısmı tekrar elden geçmeliydi. Artık Mars'a varıncaya değin pek acele etmesine gerek kalmamıştı.

Uçuşun son haftalarına gelinmişti. Bu süre içinde çevreye karşı ilgi biraz zayıflamıştı da. Bu Mars'ın yörüngesine girdikleri zamana kadar kadar sürdü. Yolculuk oldukça heyecanlı bir aşamasına geçiyordu.

Gibson Dünyayı en son görebildiği sabah çok heyecanlandı. Yer küre gün be gün küçülüyordu. Bir akşam onu yalnızca teleskopla görebilir oldular ve derken o da görülmez oldu.

* * *

Eğer biri Jimmy Spencer'e Gibson hakkında ne düşündüğünü sorsa, alacağı yanıtlar yolculuğun her aşamasında farklı farklı olacaktı herhalde. Başlangıçta, delikanlı bu gemi arkadaşından korkmuştu, fakat bu safha çabucak geçmişti. Gibson'un en iyi yönü züppelikten uzak olmasıydı.

Gibson astronomiyle ciddi olarak ilgilenmeye başladık-tan sonra Jimmy onunla haftada iki-üç kez yakın olmak durumunda kaldı. Bu zamanlarda Jimmy onu iyice tanıma olanağını buldu. Gibson zaman zaman çok samimî ve anlayışlı zaman zaman da çok soğuk ve içine kapamık bir kişiliğe bürünüyordu.

Gibson konusunda bir başka şaşırtıcı gerçek, onun teknik konulardaki bilgisiydi. Jimmy herkesin dediği gibi akşam kurslarına başladığında, Gibson'un belirli konular üzerinde durmamasını, onun bilgisizliğine verip pek önemsememişti. Fakat zamanla bunun nedenini anladı. Aslında Gibson'un bu konular üzerinde pek çok bilgisi vardı. Bazı matematik konularında Jimmy'den öyle ispatlar istiyordu ki, Jimmy zaman zaman bunları cevaplayamıyordu. Bu gibi zamanlarda Jimmy arkadaşını hayal kırıklığına uğratmış olmanın ezikliğini duyuyor ve hemen o gece kitaplarına yumularak eksikliğini gidermeye çalışıyordu. Bazı durumlarda da Gibson hiç bunun üzerinde durmadan hemen konuyu değiştiriveriyordu. Gibson, Jimmy ile çok yakından ilgileniyor, onun hatalarını gösteriyor, bunu yaparken de en küçük bir kötülük duymadığı belli oluyordu. Onun bu kadar yakından ilgilendiği kişiler genellikle en yakın arkadaşlarıydı.

Yine böyle bir akşam oturmuş ders çalışıyorlardı. Konu integro-diferansiyellerdi. Gibson birden durup Jimmy'ye döndü ve:

— Bana hiç kendinden söz etmedin Jimmy, dedi. Mesela İngiltere'nin hangi bölgesinden olduğunu bile bilmiyorum.

— Cambridge'te doğmuşum.

— Orayı yirmi yıl kadar önce görmüştüm. Şimdi orada oturmuyorsun galiba?

— Hayır. Ben altı yaşına geldiğimde ailem Leeds'e taşındı. Bundan sonra orada kaldık.

— Seni astronomiyle ilgilenmeye iten şey nedir?

— Anlatması oldukça güç. Daima bilimle ilgilendim ve büyüdükçe de uzay uçuşlarına merak sardım. Herhalde elli yıl önce doğmuş olsaydım, sanırım havacılıkla ilgilenirdim.

— Yani sen uzay uçuşlarıyla sırf teknik bir sorun olduğun için ilgilendin. Peki, nasıl demeli; bunun insan düşün-

cesinde devrime yol açabileceğini ve yeni yeni gezegenleri ortaya çıkaracağını hiç düşünmedin mi?

Jimmy gülümsedi:

— Kesinlikle haklısınız. Tabii bu tür düşüncelerle de ilgilendim, fakat beni büyüleyen onun teknik yönleri oldu. Gezegenlerde hiç bir şey olmadığını bilmiş olsam bile yine de onlara nasıl ulaşılacağını bilmek isterdim.

Gibson başını düşünceli düşünceli salladı:

— Hiçbir şey hakkında çok şey bildiklerini sanan şu soğukkanlı bilim adamlarından birine benzeyeceksin. İyi bir insan daha harcamıyor!..

— Onun bir harcanma olacağından söz etmeniz hoşuma gitti doğrusu. Peki ama siz niye bilimle bu kadar ilgilisiniz?

Gibson güldü:

— Bilimle sadece anlatmak istediğim nedenden ötürü ilgilendim.

Jimmy bu söylenenin pek doğru olmadığından emindi, fakat içindeki bir dürtü bu konunun üzerine daha fazla gitmemesi için onu uyardı. Bunun üzerine tekrar konuya döndüler. Gibson onun yaşamı hakkında bilgi edinmek üzere sorular soruyordu. Jimmy bunları yanıtlarken olabildiğince rahat ve samimî olmaya gayret ediyordu. Aralarında samimî bir arkadaşlık havası doğmuştu.

Onun çocukluğundan uzun uzun konuştular. Jimmy'nin annesi o bebekken ölmüştü. Babası da onu evli olan kızkardeşine bırakmıştı. Jimmy'nin halası ona iyi bakmıştı, ama o diğer kuzenleri arasında kendini daima bir yabancı gibi hissetmişti. On yaşma geldiğinde babasını da kaybetmişti. Babasının onun üzerinde en küçük bir etkisi olmamıştı.

Gibson ile aralarındaki engelleri kaldırmışlardı artık. Jimmy içinden geçen her duyguyu ona rahatlıkla anlatıyordu.

— Sanırım annemle babam arasında pek derin bir sevgi yokmuş, dedi Jimmy. Halam Ellen bu evlenmenin bir

hatâ olduğunu söyler dururdu. Aslında bunlar çok geride kalmış şeyler ve şimdi benim için pek fazla bir şey ifade etmiyorlar.

— Anlıyorum, dedi Gibson yavaşça. Bana biraz daha anneni anlatsana.

— Annemin babası, yani büyükbabam, üniversitede profesörmüş. Sanırım annem tüm yaşamını Cambridge’te geçirmiş. Uygun yaşa geldiğinde koleje gidip tarih öğrenimi görmüş. Oh, sizi gereksiz bilgilerle meşgul ediyorum!

— Yo Jimmy, gerçekten değil, dedi Gibson. Lütfen devam et.

Jimmy de uzun uzun anlattı. Anlattığı herşey söylentiye dayanıyordu belki ama Gibson’a vermiş olduğu tanımlar tam anlamıyla net ve ayrıntılıydı. Ellen halanın çok konuşkan biri olduğunu düşünmeye başladı.

Kolejdeki son yıllarında Jimmy’nin annesi (Jimmy henüz onun adını söylememişti) genç bir mühendislik öğrencisine aşık olur. Kızın erkekten bir kaç yaş büyük olması dışında herşey romanlardaki gibi uygun görünür. Bir süre sonra genç adam ciddi bir hastalığa, ya da sinirsel bir depresyona -Jimmy bunun ne olduğunu kesin olarak bilmiyordu- tutulur ve Cambridge’e geri dönmez.

— Annem onun üzerine bir daha hiç kimseyi sevememiş, dedi. Ama günün birinde kendini çok seven biriyle karşılaşmış ve onunla evlenmiş. Jimmy. Doğrusu zaman zaman babam için üzülürüm dedi. Annemin diğer ilişkisini bile bile böyle bir evliliği sürdürmesi oldukça güç olmuştur muhakkak ki. Onu asla böyle... Ne oldu Bay Gibson, kendinizi iyi hissetmiyor musunuz, yoksa?

Gibson gülmeye çalışarak:

— Birşeyim yok Jimmy, her halde uzay-hastalığı gibi bir şey. Şimdi geçer ve bir iki dakika içinde hiçbir şeyim kalmaz.

Tüm bu haftalar boyunca zaman ve değişiklikten ötürü karşılaştığı olaylar onda bir şok etkisi yapmış ve sinirlerini

yormuştu. Bu doğru. Sürekli olarak olanlara şaşırılmış kalmıştı. Bu sanki kaderle yüz yüze gelmek gibi gelirdi ona. Ama işte şimdi kaderiyle karşı karşıyaydı. Arkasında bir düş gibi geride bıraktığı yirmiyıl bir anda karşısına dikilmiş ve unutulana geçmişle yüz yüze gelmişti.

* * *

— Martin'in bir sorunu olmalı, dedi Bradley logaritmik sinyalleri işaretlerken. Dünyadan almış olduğu herhangi bir haberle ilgili olamaz. Çünkü gelen haberlerin tümünü okuyorum. Vatan hasreti çekiyor olmasın?..

— Bugün biraz geç kalktı, eğer bu kuşklarını yanıtlıyorsa, dedi Norden. Hepsi bu. İki hafta sonra Mars'ta olacağız. Bana sen kendini biraz amatör bir psikolog olarak görüyormuşsun gibi geliyor, ne dersin?

— Kim değil ki?

— Ben değilim örneğin. Başkalarının dertleri üzerinde çok fazla kafa yormanın bir yararı yok.

O sırada elinde not defteri büyük bir telaşla Martin Gibson içeri girdi.

— Hey, Owen, bana göstermek istediğin şey neydi? diye sordu.

Bradley ana iletişim paneline doğru yürüdü.

— O kadar da önemli birşey değil, dedi. Ama başka bir önemli basamağı daha aştığınızı göstermesi bakımından önemli. Şunu dinle.

Mikrofon düğmesine bastı. Bir anda odayı çatlak bir radyo gürültüsü kapladı. Sanki binlerce tavayı birbirine vuruyormuşlar gibi dayanılmaz bir sestti. Bu sesi dinlerken, Gibson bunun yıldızların ve nebuların sesi olduğunu biliyordu. Sanki uzayın derinliklerinde birbiriyle konuşan yabancı uygarlıkların gürültüsünden başka bir şey değildi!

Aslında Bradley onu bunun için çağırmamıştı. Sinyal

görevlisi yeni bir ayarlama yapmış ve bazı bulgular elde etmişti. Aleti çalıştırdı. «İşte!» dedi.

Başlangıçta Gibson bir şey farketmedi. Sesleri dikkatle dinlemeye başladı, Bradley gürültülerin arasında her saniyede düzgün olarak iki kez duyulan vuruş sesine işaret etti. Gibson kozmik fırtına gürültüsü arasından bu sesi seçtiğinde ne olduğunu sordu.

— Deimos'taki radyo sinyal vericisi, dedi Bradley, Bunun bir benzeri de Phobos'ta var, fakat o bu kadar kuvvetli değil, henüz alamıyoruz. Mars'a yaklaştıkça, kendimizi ona ayarlayacağız ve son bir kaç yüz kilometreyi bunun yardımıyla gideceğiz. Şimdi kullandıkları menzilin on katı uzaklıktayız, ama yine de bu sesi duymak hoş oluyor.

Evet, diye düşündü, gerçekten hoş oluyor. Aslında bu radyo dalgaları çok da büyük bir değer taşımıyordu. Ama çok sessiz bir yolculuktan sonra duyulan bu ilk ses, insana kara bağlantısı açısından rahatlık sağlıyordu. Eskiden denizcilerin uzak bir yolculuktan dönüşlerinde limanların ilk ışıklarını görünce ne hissettiklerini daha iyi anlıyordu şimdi.

— Sanırım bu kadarı yeterli, dedi Bradley düğmeyi çevirip sessizliği tekrar sağlayarak. Galiba bu yazman için sana yeni bir takım ilhamlar verdi, değil mi?

Bunu söylerken de yazarın yüzünü inceliyordu, ama Gibson hiçbir cevap vermedi. Yalnızca not defterine bir iki şey kaydetti, Bradley'e teşekkür etti ve kamarasına döndü. Sanki kendinde değil gibiydi.

— Galiba haklısın, dedi Norden o gidince arkasından. Martin'e gerçekten de bir şeyler olmuş. Doktorla konuşsam iyi olacak.

— Sanmam, dedi Bradley. Ne olursa olsun ilaçlarla giderilebilecek bir durum gibi gelmiyor bana. En iyisi Martin'i kendi haline bırakmak bence.

— Belki de haklısın dedi Norden. Ama umarım uzun sürmez.

Neredeyse bir hafta dolmak üzereydi. Jimmy Spencer'in Kathleen Morgan'ın oğlu olduğunu öğrenmesinin ilk şoku geçmişti ama sonradan ortaya çıkan ikincil etkiler başlamıştı şimdi de. Gibson romanlarında her zaman olasılığı az olan olayları hep hafifsemişti, ama hayat yazılanlar gibi değildi ki. İşte hiç şans tanımayacağı bir olasılık hayatını alt üst etmişti.

Çocukluğundaki duygular şimdi yerini derin bir huzursuzluğa bırakmıştı. Yirmi yıl öncesine gömdüğü tüm duyguları şimdi birer birer yüzeye çıkıyordu. Dünyada olsaydı bir takım duygulardan kaçmak belki olanaklıydı, ama burada...

Şunu söylemek belki kolaydı: Tabii ki Kathleen ile Gerald'ın bir oğlu olduğunu biliyordum. Fakat bu neyi değiştirir? Aslında pek çok şeyi değiştiriyordu. Her zaman Jimmy'yi görüyordu ve her seferinde de geçmişini hatırlıyordu, daha da kötüsü, elinden kaçırdığı geleceğini. Şimdi çözümlenmesi gereken en ivedi sorun hergün yüzyüze geldiği gerçeklerin üstesinden gelerek yeni duruma uyum sağlamaktı. Gibson bunu sağlamanın en iyi yolunun ne olduğunu gayet iyi biliyordu. Bunun fırsatının çıkmasını beklemeye koyuldu.

Jimmy Güney Yarımkürede gözlem masalarından birine oturup her zamanki çalışmasına başlamak üzereyken Gibson'un pencerelerden birinin önüne oturmuş olduğunu gördü. Bir an için onun kendisini görmediğini sanarak, Gibson'u düşünceleriyle başbaşa bırakmayı düşündü. Birden Gibson'un ona seslendiğini duydu.

— Merhaba Jimmy. Bana biraz zaman ayırabilir misin?

Her zaman olduğu gibi Jimmy yine çok meşguldü. Fakat Gibson'un canının bir şeye sıkılmış olduğunu görünce, severek kabul etti. Gidip yanındaki boş bir bankın üzerine oturdu.

— Sana birşey anlatacağım Jimmy diye Gibson başladı. Bu anlatacaklarımı çok az kişi biliyor. Sözümü kesmeden

beni dinle ve anlatacaklarım bitinceye kadar hiç soru sorma.

— Senden daha küçük yaşlardayken hep bir mühendis olmayı isterdim. O sıralar zeki bir çocuktum, dolayısıyla kolej sınavlarını kazanmam da çok kolay oldu. Kabul edildiğimi öğrenince beş yıllık fizik mühendisliği eğitimine başladım. O günlerde oldukça yeni bir meslekti. İlk yılımda, ikinci yıla devam etme gücünü bana verecek kadar yeterli bir derece kazandım. İkinci yılım ilki kadar iyi olmasa da ortadan yukarıdaydı derecem. Üçüncü yılımda aşık oldum. Bu ilk kez başıma gelmiyordu ama bu kadar çok sevdiğimi de hiç hatırlamıyorum. Kolej sıralarında aşık olmak iyi ya da kötü bir şeydi, daha doğrusu bu senin koşullarına bağlıydı. Eğer geçici bir duyguysa bunun pek önemi olmazdı. Ama ciddi bir şeyse, o zaman iki olasılık vardı: Birincisi diğer delikanlılardan daha iyi olduğunu göstermek, en iyisini yapmaktı. Diğer taraftan duyguların seni o kadar sarar ki onun dışında hiç bir şey artık önemli değildir ve tabii derslerin ikinci plâna itilir. İşte benim için böyle oldu.

Gibson bir süre sustu. Birkaç metre uzaklıktaki bir yere gidip oturduğunda Jimmy farketirmeden ona bir göz attı. Geminin gece tarafındaydılar ve koridor ışıkları, yıldızların parlaklığını daha da açığa çıkartması için, hafifçe yanıyordu. Uzaktan Aslan takımıyıldızı görülüyordu. Onun yanında Güneş ve tüm ışıklı cisimlerin en parlağı olan Mars...

«Bir insanın, diye düşündü Gibson, hiçbir şeyi unutmamış olması doğru olabilir mi? Yirmi yıl önce fakültenin ilan tahtasına asılmış olan yazı dün gibi gözlerinin önündeydi: «Mühendislik Fakültesi Dekanı Saat 15.00'te M. Gibson'u odasında bekliyor.» Bu saati beklemek ona epey uzun gelmişti. Dekan onu nasıl karşılayacaktı. Çok sinirli mi davranırdı, yoksa anlayışlı mı? Uzun bir bekle-yişten sonra saat 15.15'te odaya kabul edilmişti. Köşede

sekreter oturuyordu, konuşulanları duymaktan kaçınmak istercesine daktilo yazmaya başlamıştı. Dekan derslerinin çok kötü gittiğini, düzeltilmesi için ona bir şans daha tanıdığını kızgın olmaktan çok müteessir bir biçimde hatırlamıştı. Kathleen'in dersleri genel olarak iyiydi. Ama Gibson kendi sınav sonuçları asıldığında ona görünmemek için uzun süre kaçmıştı. Ama bir gün karşılaştıklarında, Kathleen'e onun yüzünden başarısız olduğunu söylemişti. Kendi eksikliğinin suçunu onun üzerine yüklemeye çalışıyordu.

Bunun üzerine ayrılmaya karar verdiler. Ama mesajının eline ulaşmaması nedeniyle Kathleen istasyona gelmemiş ve birbirlerine vedâ bile edememişlerdi. Kalabalık trene girip eşyasını yerleştirdikten bir süre sonra onu Cambridge'den ve Kathleen'den ayıran yolculuğu başlamıştı. Ve bir daha da asla onu görememişti...

Bunu izleyen kötü ayları Jimmy'ye anlatmanın bir yararı yoktu. Kötü durumda olduğunu ve fakülteye dönmesi gerektiğinin kendisine tavsiye edildiğini Kathleen'e bir türlü söyleyememişti. Psikoanalizci Dr. Evans, kendisini toparlamasında ona çok yardımcı olmuştu, bu nedenle ona her zaman teşekkür borçluydu ve ilk kitabını da ona ithaf etmişti...

Evans, ona yeni bir kişilik kazandırmış ve kendi güvenine tekrar kavuşmasını sağlamıştı ama, kaybolan geleceğini geri getirebilir miydi?

Gibson bundan sonra hiç kimseyi Kathleen gibi sevmemiş ve onu bir türlü unutamamıştı. Bundan sonra da bir başkasını sevmeyeceğini biliyordu.

Tabii tüm bunları Jimmy'ye aktarmanın bir yararı yoktu. Ona yalnızca çıplak gerçekleri vermek ve Jimmy'yi kendi yargıları ile başbaşa bırakmayı düşünüyordu. Belki günün birinde ona bu duygularını da açardı. Ama şimdi hayır!

Gibson konuşmasını bitirdiğinde Jimmy'nin tepkisini

ne kadar sinirli bir biçimde beklediğini farkettil. Çocuğun olayları nasıl değerlendireceğini bilmek çok önemliydi onun için. Birden, uzun zamandan beri hissetmediğı bir duyguyu, Jimmy'nin arkadaşlığını ve saygısını her şeyin üstünde kazanmak istediğini farkettil. Yalnızca bu ona geçmiş iyi hatırlamasını sağlayabilirdi.

Gölgede olduğu için Jimmy'nin yüzünü göremiyordu. Derken sesi duyuldu.

— Tüm bunları bana neden anlattın? diye yavaşça sordu. Sesi çok doğaldı ve ne sempati ne de antipati, hiç bir duygu taşımıyordu.

Gibson cevap vermeden önce bir süre düşündü, sonra:

— Yalnızca sana anlatmak istedim, dedi. Bunu yapınca kadar kendimi çok mutsuz hissediyordum. Herşeyin de ötesinde -belki, yardımcı olabilirim- diye de düşündüm.

Tekrar gergin bir sessizlik oldu. Sonra Jimmy yavaşça kalktı:

— Bana anlatmış olduklarınızı düşünmeliyim dedi, sesi halâ duygusuzdu. Şimdi ne söylemem gerektiğini bilemıyorum.

Sonra da gitti. Gibson'u aşırı belirsiz ve kararsız duyguların içinde bıraktı; iyi mi yapmıştı, yoksa kötü mü?

Ashnda Jimmy'ye anlatmadığı, daha doğrusu kendisinin de bilmediğı pek çok şey vardı...

Yedinci Bölüm

NORDEN «Bu tam bir çılgınlık!» diye bağırdı çok kızgın görünüyordu. «Bunun bir açıklaması olmalı! Aman Tanrım, nasıl olur da Deimos'ta rıhtıma yanaşmak için gerekli donatım olmaz! O halde bizim inmemizi nasıl beklerler? Baş görevliyi arayıp, durumu bildireceğim.»

— Yerinde olsam bunu yapmazdım dedi Bradley. İmzaya dikkat ettin mi? Bu, Dünyadan Mars'a gönderilen bir talimat değil. Temel Yönetim ofisinden yollanmış. Yaşlı adam aksinin teki olabilir, ama makûl bir nedeni olmadan böyle birşey yapacağını sanmıyorum.

— Mars'a hiç gitmemeliydim, ama nereden bilebilirdim? Yeteri kadar yakına geldik, dedi. Merak ediyorum Mac bu işi nasıl becerecek. Yaklaşmakta olduğumuz yörüngeyi tekrar hesaplamak zorunda kalacak.

Norden kontrol panelinin üzerine eğildi ve bir düğmeyi çevirdi:

— Merhaba Mac Kaptan konuşuyor. Beni duyuyor musun?

Kısa bir sessizlik oldu, sonra mikrofondan Hilton'un sesi duyuldu.

— Mac şu sırada burada değil. Mesaj iletmek ister misin?

— Tamam, ona ilet. Mars'tan geminin rotasını değiştir-memiz için emirler aldık. Hiçbir neden gösterilmeksizin bizi Phobos'tan başka bir yere çeviriyorlar. Mac'a Deimos'a bir yörünge hesaplamasını söyle. Sonucu alır almaz da bana bildirsin.

— Bir türlü anlayamıyorum. Neden böyle yaptılar. Deimos boydan boya dağlık, inilebilecek hiç yer...

— Evet, tüm bunların biz de farkındayız, diye sözünü kesti Norden. Belki oraya gittiğimizde bu değişikliğin ne-

denini öğrenebiliriz. Mac'a olabildiğince çabuk beni aramasını söyle olur mu?

Dr. Scoot haberleri Gibson'a, onun haftalık makalesini yeni bitirdiği bir sırada ilettiler.

— Olanları işittin mi? diye nefes nefese içeri daldı. Yönümüzü Deimos'a doğru çevirmişler. Kaptan söyledi. Tabii bu durum bir gün gecikmemize neden olacak.

— Nedenini bilen var mı?

— Hayır. Tam bir sır. Sorduk ama Mars cevap vermedi.

Gibson'un aklından bir yığın olasılık geçti. Phobos'un, bu iç ayın, ilk Mars'a varış yeri olmasından bu yana bir üs olarak kullanıldığını biliyordu. Gezegenin yüzeyinden yalnızca 6.000 kilometre olan uzaklığı ve Dünyanınkinin binde birinden az olan yerçekimiyle, bu amaç için, buranın ideal bir yer olduğunu biliyordu. Daha hafif inşa edilmiş uzay gemileri bir kaç dakika içinde bu küçük gezegene rahatlıkla inebiliyorlardı. Yalnızca otuz kilometre çapındaki bu minik gezegende, bir geminin inebilmesi için gerekli olan her şey vardı: Küçük bir gözlemevi, bir radyo istasyonu ve birkaç gerekli bina. Oysa daha küçük ve daha uzak olan Deimos'ta otomatik bir radyo vericisinden başka birşey yoktu.

Ares bir haftadan daha az bir süre sonra inişe geçecekti. Mars halâ üzerinde birçok yüzey biçimlerinin çıplak gözle görülebildiği uzak bir küçük disk biçimindeydi, ama bir teleskopla bakıldığında daha çok ayrıntıyı görmek mümkündü. Gibson gezegenin bir Merkator projeksiyonunu bularak, onun temel bölgelerini öğrenmeye başladı. Çok eski zamanlarda konmuş isimlere bakarak, çoğu isimlerin bir yüzyıl kadar önceki astronomlar tarafından konduğunu anımsayarak. Kim inanırdı ki günün birinde tüm bu isimler insanın günlük yaşamına girecek, diye düşünmekten kendini alamadı. İsimler konurken mitolojiden büyük ölçüde yararlanılmıştı: Deucalion, Elysium, Eumenides, Arcadia, Atlantis, Utopia, Eos... Gibson saatlerce oturup

bu birbirinden güzel isimler üzerinde uzun uzun durabildi.

Ares'in yolu şimdi yavaş yavaş gezegenin yörüngesinden ayrılıyordu. Bir kaç gün içinde geminin dışarıya doğru hızlanması sağlanacaktı. Yolculuğu *Phobos*'tan *Deimos*'a doğru değiştirmek için hızda değişiklik yapılması şarttı. Bu da Mackay'ın saatlerce hesaplamalar yapmasına neden oldu.

Her yemekte hep bir tek şey konuşulmuştu. Mars'a varıldığında tayfanın yapmak istedikleri. Gibson, tabii bol zamanı olan biriydi ve doğruca Mars'a gidecekti. Ama tayfanın çoğu bir süre *Deimos*'ta kalıp gemiyi ve yükünün güvenle gelip gelmediğini kontrol etmek zorundaydılar.

Gibson'un yapmayı planladıkları tek bir cümlede özetlenebilirdi; olabildiğince çok görmek. Bir kişinin iki ay içinde bir gezegeni tümüyle görebileceğini sanmak biraz fazla iyimserlik olurdu. Fakat Bradley Mars'ı gezmek için yalnızca iki günün yeterli olduğunu söylüyordu.

Yolculuğun tüm heyecanı artık sonuna yaklaşmıştı. Bu da bir an için Gibson'u kişisel sorunlarından biraz olsun uzaklaştırmıştı. O konuşmalarından sonra Jimmy'le yemeklerde ve koridorlarda bir çok kez karşılaşmışlardı ama bir daha o konuya hiç dönmemişlerdi. Bir süre Gibson, Jimmy'nin kendisinden kaçtığını sanmıştı ama daha sonra geminin tüm personelinin işlerden başını kaşıyamayacak kadar meşgul olduklarını, bu nedenle koşuşturduklarını görüp yanıldığını düşünmüştü. Norden oraya vardıklarında geminin her bakımdan eksiksiz ve mükemmel olmasını istiyordu.

Tüm bu koşuşmalara karşın Jimmy yine de Gibson'un ona anlattıklarını düşünmeye vakit bulabilmişti. Başlangıçta, annesinin mutsuzluğundan sorumlu tuttuğu bu adama karşı kızgınlık duymuştu. Fakat daha sonra duruma Gibson'un açısından bakmış ve onun diğer duygularını anlamaya çalışmıştı. Ayrıca Gibson tüm bunları anlatırken

kendini haklı çıkarmaya çalışmamış, olayları olduğu gibi yansıtmayı yeğlemişti.

Ares, Mars'ın en küçük hızına uydurulmak üzere yavaşlatıldığında, tekrar ağırlığa dönmek ve motorların gürültüsünü duymak oldukça değişik bir duygu yaratıyordu. Manevralar yapmak ve son düzeltmeler yaklaşık yirmi dört saat aldı. Bunlar tamamlandığı zaman Mars, Dünyadan ayın görüldüğü büyüklüğün bir kaç katı büyüklükteydi. Gezegenleri Phobos ve Deimos, hareket ettikleri ancak bir kaç dakika kadar sürekli bakıldığında görülebilen küçük yıldızlara benziyorlardı.

Gibson büyük çöllerin ne kadar kırmızı olduğunu bir türlü anlayamamıştı. Fakat yalnızca 'kırmızı' sözcüğü bu yavaş yavaş genişleyen diskteki renk değişimini anlatmak için oldukça yetersiz kalırdı. Kimi bölgeler hemen hemen kıvılcımsı iken, diğerleri sarımsı-kahverengiydi. Aslında en yaygın göze çarpan rengi kiremit rengi olarak tanımlamak daha doğru olurdu.

Güney yarımkürede mevsim ilkbaharın sonlarıydı, ama kutup çevresindeki tepeler karla kaplı olduklarından beyaz bir bölge oluşturmıştı. Kutup ile çöl arasındaki geniş bitkiler bölgesi soluk mavimsi yeşil renkteydi. Aslında bu lekeli yuvarlakta her rengi türlü tonlarıyla birlikte bulmak olanaklıydı.

Ares saatte bin kilometreden daha az bir rölatif hızla Deimos'un yörüngesine doğru yol almaktaydı. Geminin önünde, küçük uydusu halâ bir disk biçimindeydi. Zamanla ona yaklaşıldıkça yalnızca bir kaçıyüz kilometre kala Mars kadar büyük görünmeye başladı. Fakat ikisi arasında ne kadar büyük bir zıtlık vardı! Burada o güzelim yeşil ve kırmızılıklara rastlamak olanaksızdı. Yalnızca tepeler arasında kalan bir takım koyuluklardan başka bir şey görünmüyordu.

Bu tepeler gittikçe daha yakın görünüyordu, çünkü *Ares* bir kaç gün önce radyo görüşmesi yaptığı radyo veri-

cisine doğru gidiyordu. Bir süre gidildikten sonra, bir kaç kilometre aşağıda hemen hemen tamamen düz bir bölge görüldü. Bu, burada insan olduğunun ilk belirtisi gibiydi adeta. İki sıra dizilmiş direklerin arasına teller gerilmişti. *Ares* yavaş yavaş iniyordu...

Yere iniş anını anlatmak için sözcükler yetmez, çok güç. Yalnızca jetlerin sesinin kesilmesi ve ortalığı derin bir sessizliğin kaplamasıyla, Gibson yolculuğun bittiğini anladı. *Ares* şimdi kendi için hazırlanmış olan beşik üzerinde dinleniyordu. Gibson henüz halâ Mars'tan yirmi bin kilometre uzaktaydı ve onu almak için gelmiş olan küçük roketle bir günden fazla sürebilecek bir yolculuktan sonra, ancak oraya varabilecekti. Fakat *Ares*'in kendisi için yolculuk bitmişti. Birçok hafta onun evi konumunda olan küçük kamerasından artık ayrılıyordu.

Gözlem odasından çıkıp hızla kontrol odasına gitti. Die-mos'a yaklaştıktan bu yana değişen koşullar nedeniyle *Ares* içinde hareket etmek biraz güçleşmişti. Tekrar *gerçek* bir yerçekimi kuvvetine kavuşmak ona oldukça yabancı geldi. Oysa üç ay kadar kısa bir süre önce yerçekimi olmayan bir yerde yürümek ona çok garip gelmişti. Şimdi ise normale dönmeyen güçlük yarattığına inanmak oldukça zordu. Aslında insan değil miydi değişen koşullara kolayca uyabilen!

Tayfaların tümü masanın çevresine oturmuştu, yüzlerinden oldukça memnun oldukları belliydi.

— Tam zamanında geldin, dedi Kaptan Norden. Küçük bir kutlama yapmaya hazırlanıyorduk. Gidip kameranı al ve biz şerefe kadeh kaldırırken resimlerimizi çek!

— Ben gelmeden sakın içmeyin! dedi Gibson ve Leica'sını almak üzere fırladı. Geri döndüğünde Dr. Scott ilginç bir deneme yapıyordu.

— Köpüksüz bira içmekten bıkip usanmıştım diye açıklamaya başladı. Şimdi birayı dikkatle bir bardağa boşaltmaya çalışacağım. Bakalım ne kadar zamanda olacak.

— Onu önceden hesaplamak olanaklı, diye söze başladı

Mackay. Burada yerçekiminin değeri, onu ne kadar yükseklikten döktüğün gibi değerleri yazıp da... diye kendi kendine söylenerek hesaplara daldı.

Fakat deney başlamıştı bile. Scott delinmiş bira tenekesi-ni bardağından yaklaşık bir *ayak* (yaklaşık 30 cm.) yükseklikte tutuyordu (üç ay sonra ilk kez 'yukarıda' sözcüğü gerçek anlamını ifade ediyordu). İnanılmaz bir yavaşlıkla, sıvı teneke kutudan dışarı sızmaya başladı -öyle yavaş sızı-yordu ki, birinin bunu şurup sanmaması için hiç bir neden yoktu-. Aşağı doğru ince bir sütun oluştu, daha sonra ilk hızına göre biraz hızlandı ve insana bir asır kadar uzun gelebilecek bir süreden sonra bardağa ulaştı. Sıvı bardağa değdiğinde büyük bir alkış koptu, biranın bardaktaki yüzeyi de yükselmeye başladı.

— ... Benim hesabıma göre yüz yirmi saniye çıkıyor. diye seslenen Mackay'ın sesi duyuldu.

— O zaman bir kere daha hesapla dedi Scott. İşte iki dakika doldu ve hala bitmedi.

— Ya? dedi Mackay sesini alçaltarak ve tekrar yaptığı hesaplamaları kontrol etmek üzere kağıtlarının üzerine eğildi.

— Allah cezamı versin! Ne kadar aptalım! Zaten hiçbir zaman aritmetikten doğru dürüst anlayamadım. Tabii ki on iki saniye olmalı.

— Bizi Mars'a getiren adama bakın. dedi biri gürültünün arasından. Ben geri dönsem iyi olacak galiba! gülüşmeler oldu.

Bundan sonra, çok ilginç olmasına karşın hiç kimse aynı deneyi tekrarlamaya kalkışmadı, çünkü partinin bir an önce başlaması için can atıyorlardı. Parti başladı. Derken uzay yolculukları üzerine anılara geçildi. Dr. Scott her zamanki gibi sözü hiç kimseye bırakmıyordu:

— Bir keresinde *Venüs* adlı uzay gemisiyle...

Gibson bir süre bu anlatılanları büyük ilgiyle dinledi, ancak bir süre sonra odanın atmosferi onu yormaya başladı,

bunun üzerine biraz açılmak için dışarı çıktı. Her zamanki gibi en favori yerine, yani gözlem odasındaki masasına gitti.

Oradan Deimos'u ve daha da ötede Mars'ı görebiliyordu. Aşağıda, görülme de onları karşılama hazırlıklarının yürütüldüğü ve onu Mars'a götürecek olan küçük roketlerin havalandıkları biliniyordu. Ondört bin kilometre aşağıda, ama halâ Mars'ın altı bin kilometre yukarısında duran Phobos geminin aydınlanmamış kısmında görülebiliyordu. Acaba bu küçük ayda neler oluyordu? Gibson çok merak etmişti. Aerografiye bir bakıp, bazı bilgileri tekrar gözden geçirmeyi düşündü. Haritayı açtı. Evet, işte!

— Mr Gibson!

Dönüp baktı, şaşırmıştı.

— Ne istiyorsun Jimmy?

Jimmy şimdi daha cana yakın ve sıcak bakıyordu. Eliyle Jimmy'ye belli belirsiz bir işaretle yer gösterdikten sonra, iskemlesine oturdu ve sanki onu hiç daha önce görmemişçesine Mars'a bakmaya başladı. Sonra da başını beğenmemiş gibi salladı.

— Biraz fazla büyük dedi.

— Ama Dünya kadar büyük değil dedi Gibson itiraz ederek. Aslında her durumda da eleştirin anlamsız, çünkü ne beklediğini önceden belirlemiş olman gerekirdi. Söyle bakalım, Mars'ın boyutlarının ne olmasını isterdin?

Jimmy'nin çok üzerinde durmak istediği bir konu değildi bu. O nedenle geçiştirmek istedi.

— Bilmiyorum dedi üzgün bir sesle. Ama yine de büyük. Herşey burada büyük.

Bu konuşmanın nereye varacağını kestiremeyen Gibson konuyu değiştirmek gereğini duydu.

— Mars'a indiğin zaman ne yapmayı düşünüyorsun? Ares'in geri dönmesine daha iki ay gibi uzun bir zaman var.

— Herhalde Lowell Limanı'nı gezip, daha sonra da çö-

le bakmaya gideceğim. Eğer başarabilirsem biraz araştırma yapmak istiyorum.

Başlangıçta bu düşünce Gibson'a çok cazip geldi, ama Mars'ta bir araştırma yapabilmek için buraları çok iyi bilmenin yamsıra mükemmel aletler de olması gerekirdi. Tabii deneyli rehberleri de unutmamak gerekir. Belki de Jimmy bu tür araştırmalar için oluşturulan ekiplerden birine katılıyordur, diye düşündü Gibson.

— Bir düşüncem var, dedi. Sanırım görmek istediğim her yeri bana göstereceklerdir. Belki şimdiye kadar hiç kimsenin gitmediği Hellas veya Hesperia'ya bir gezi düzenlenmesini sağlayabilirim? Gelmek ister miydin? Belki orada bazı Marslılar bile görürüz!

Bu, ilk geminin Mars'a gelip dönmesinden sonra, orada hiç Marslı olmadığına dair bilgi getirmesi üzerine çok sık yapılmaya başlanan şakalardan biriydi. Buna karşın birçok kişi Mars'ta canlı olacağına dair ümidini pek kaybetmemişti. Gezegenin araştırılmamış pek çok bölgesinden birinde canlı olabileceğine inanıyorlardı.

— Evet dedi Jimmy. Bu çok güzel bir fikir. Artık beni hiçkimse durduramaz. Mars'a vardıktan sonra tüm zamanım kendime aittir. Kontratta da böyle yazıyor.

Bir süre daha konuştular, sonra Jimmy adeta sevinçten uçarak çıktı gitti. Gibson onunla arasındaki buzların eridiğine iyice inanmıştı. Tüm bu davranışına bakılırsa, Jimmy onu atfetmişti ve ona bir şans daha tanıyor gibiydi.

* * *

Ertesi sabah Gibson kulaklarında çınlayan gürültüye benzer bir sesle uyandı. Sanki Ares parçalara ayrılıyormuş gibi bir sestir duyulan. Aceleyle giyindi ve koridora fırladı, karşılaştığı ilk kişi Mackay'dı. Açıklamak için durmadı ama Gibson'un arkasından şöyle bağırdığı duyuldu: «Ro-

ketler geldi. İlki iki saat sonra kalkacak. Acele etsen iyi edersin, sanırım sen onunla gideceksin!»

Gibson şaşkın şaşkın bakındıktan sonra, kızgın biçimde:

— Biirnin bana bunu önceden söylemiş olması gerekir-
di dedi.

Sonra birden kendisine önceden söylendiğini hatırladı. Suçlu olan kendisiydi aslında. Acele kamarasına gitti ve eşyalarını bavullarına doldurmaya başladı. Zaman zaman Ares'ten garip garip sesler çıkıyordu. Ne olduğunu çok merak etmişti.

Norden, onu havalı çıkışın kapısında biraz tedirgin karşıladı. Dr. Scott da giyinmişti, demek ki birlikte gidiyorlardı, elinde büyük bir dikkatle taşıdığı bir metal muhafaza vardı.

Norden: «İkinize de iyi yolculuklar dilerim» dedi. Kargoyu boşalttıktan sonra, yani iki gün sonra görüşürüz. O zamana kadar... Oh, az daha unuttuyordum! Bunu size imzalatmam istenmişti!»

— Nedir? diye sordu Gibson kuşkuyla. Bu işlerle benim yardımcım ilgilendiği için şimdiye kadar hiç bir şey imzalamadım.

— Bir okuyun dedi Norden. Oldukça tarihsel bir belge. Norden'in uzattığı kağıtta şunlar yazılıydı:

BU BELGE, DÜNYADAN MARS'A İL YOLCULUĞUNU YAPAN ARES GEMİSİNİN İLK YOLCUSUNUN YAZAR MARTİN M. GIBSON OLDUĞUNUN KANITIDIR.

Altında da tarih, Gibson'un ve diğer tüm personelin imzası için yer ayrılmıştı. Gibson gösterişli bir imza attı.

— Nereye yapacaklarına karar verdiklerinde, sanırım bu belge Astronomi Müzesi'ne konulacak. dedi.

— Tabii Ares'de konulacak dedi Scott.

— Ares'in ilk seyahatinin sonunda bunu söylemek hoş birşey dedi Norden. Ama sanırım haklısınız. Her neyse

çıkma zorundayım. Diğerleri beni bekliyorlar. Mars'ta görüşmek üzere!...

Bundan sonra Gibson o kocaman uzay giysisinin içine adeta tırmandı. Şimdi kendini daha öncekine göre daha tecrübeli hissediyordu.

Giyinme işlemi tamamlandıktan sonra önlerindeki dış kapı açıldı ve jetlerle Deimos'un yüzeyine doğru yavaşça gitmeye başladılar. *Ares*, kendisi için alelacele inşa edilmiş olan askı üzerinde duruyordu. Ve bir takım insanlar üzerine çıkmış onu onarmakla meşguldüler. Gibson, duyduğu gürültülerin nedenini şimdi anlıyordu.

Ares'ten elli metre kadar uzakta gece gelmiş olan iki roket duruyordu. Biri kargoyu alabilecek boyutlarda biraz daha büyük, diğeri ise yolcular için olmalı, biraz daha küçüktü. Gibson yavaş yavaş Scott'u roketi doğru izledi, sonar giysisindeki düğmeyi çevirerek gemi arkadaşlarına 'hoşçakalın!' dedi.

— Öyle olsun bakalım! diyen Bradley'in sesi duyuldu ilkin. Tüm işleri burada bize bırakıp gidiyorsunuz.

— Bunun bir karşılığı var ama! diye güldü Gibson. Sen Güneş Sisteminin en yüksek ücretli yükleme işçisi olmalısın! Bu Bradley'in yaptığı işe Gibson'un takılma biçimi idi, çünkü *Ares*'in yüksek eğitim görmüş teknisyenlerinin yapmayacağı bir işi üstlenmişti.

Böyle açık devre bir mikrofondan herkese ayrı ayrı veda etmek yerine topluca veda edildiğinden dolayı, Gibson Jimmy için ayrı bir şeyler söylemeyi düşündüyse de sonra bundan vazgeçti. Nasıl olsa bir kaç gün sonra onunla yeniden görüşebilecekti.

Yeni yeni yüzler görmek birden çok değişik gelmişti Gibson'a. Geminin çıkışına onlara yardım etmek üzere gelen roket kaptanı, küçük roketi girmelerine yardım etmiş, sonra da rahat etmelerini söylemişti.

— Mademki bir kaç aydır hiç yerçekimi ile karşılaşmadınız, o halde sizi mümkün olduğu kadar yavaş aşağıya in-

dirmeye çalışacağım. Normal bir Dünya çekiminden fazlasını kullanmayacağım. Fakat bu bile kendinizi, en az bir ton ağır hissetmenize neden olacaktır. Hazır mısınız?

— Evet dedi Gibson, bu konudaki son deneyini kafasından atmaya çalışıyordu.

Hareket başladığında, sanki birisi onu koltuğun derinlerine doğru çekiormuş gibi geliyordu. Deimos'un kayalık tepeleri ve dağları birer birer arkalarında kalıyordu. Gibson dönüp *Ares*'e son bir kez daha baktı.

Küçük uydudan ayrılmalarından kısa bir süre sonra, Mars'ın çevresinde serbest bir yörüngede dönmeye başlamışlardı bile. Kalktıklarından bir süre sonra pilot tüm cihazları birer birer kontrol etmiş, son bir hızla Deimos'un yörüngesinden çıkmış ve Mars'a doğru hızlanmıştı. Yapılan tüm işlemler, gezegenlerarası yolculuğun bir minyatürü idi. Yalnızca zamanlar ve süreler değişmişti: Seyahatleri aylar yerine üç saat sürmüş, gittikleri uzaklık ise milyonlarca kilometre yerine binlerce kilometre olmuştu.

— Eveet. dedi pilot cihazları kapatıp da geriye döndüğünde. Yolculuğunuz iyi geçti mi?

— Oldukça iyiydi, teşekkürler, dedi Gibson. Çok fazla heyecanlı değildi tabii. Herşey çok düzgün gitti.

— Bu günlerde Mars nasıl? diye sordu Scott.

— Oh. her zamanki gibi. Hep iş, iş... Şu sırada en yeni olan şey Lowell'de inşa etmekte olduğumuz büyük kubbe. Üçyüz metre açıklıkta oluyor. İçinde kendini Dünya da hissedebilirsin. Yalnız içinde bulutlar ve yağmur düzenleyip düzenleyemeyeceğimizi henüz bilemiyoruz.

— Tüm bu işler nedir? diye Gibson sordu.

— Çok önemli bir şey olduğunu sanmıyorum. Aslında hiç kimse kesin bir şey bilmiyor. Bilinen yalnızca büyük bir laboratuvarın yapılmakta olduğu. Tahminime göre Phobos yalnızca bir araştırma istasyonu konumuna getirecek. Bundan sonra gemilerin de gidip gelmesini kaldıracaklar, böylece bilimde bilinen tüm radyasyon biçimleri

kullanılarak mesajlar vermelerini de yasaklamış olacaklar.

Mars'a indiği zaman hayatın tüm ayrıntılarını öğrenmeyi kafasına koymuş olan Gibson gittikçe daha çok heyecanlandığını hissediyordu.

Gibson tüm dikkatini altındaki manzaraya çevirdiğinde Mars'a bin kilometreden de daha yakındaydılar. Ekvatorun yakınından geçmekteydiler. Çöller ve vahalar birer birer gözlerinin önünden geçmekteydi. Gibson'un onu tanımaya vakti olmadan Syrtis Majör geçti gitti. Çevredeki havanın kalınlaşmakta olduğunu hissettiklerinde elli kilometre yükseklikteydiler. Nereden geldiği belli olmayan hafif bir uğultu kabini doldurmaya başladı. Havanın gücünün gittikçe daha fazla arttığını hissettiler. Roket inişe yaklaştıkça hızını azaltmaya başlamıştı, bu da uğultunun yan yana duran iki kişinin bile konuşmasına engel olacak biçimde artmasına neden olmuştu.

Çok uzun gibi gelen bu zaman sadece birkaç dakika sürmüştü. Sonra uğultu yavaş yavaş azaldı ve sonra bitti. Küçük gemi çöl üzerinde saatte bin kilometreden daha az bir hızla gidiyordu. Bir yandan da Lowell Limanına radyo sinyalleri gönderiyordu. Gibson dikkatle baktığında, aşağıda bir düzine kadar büyük, dairesel kubbelerin bulut kümeleri gibi yanyana dizilmiş olduğunu gördü. Sonra geminin motorları yavaş yavaş susmaya başladı.

Mars'taydı. Eski insanların yıldızlar arasında hareket eden kırmızı bir ışık olarak adlandırdıkları, bir asır öncesine kadar bile insanlar için bir sır olan Mars'a ayak basmıştı.

— Galiba bir karşılama komitesi var diye bildirdi Pilot. Tüm nakliye filosu bizi görmeye gelmiş. Onların bu kadar çok servis araçları olduğunu bilmiyordum!

Çok büyük balon tekerlekleri olan iki küçük makine onları karşılamaya geliyordu. Her biri iki kişiyi alabilecek büyüklükte yapılmıştı. Fakat bir düzine kadar da yolcu onun kenarındaki bantlara tutunarak gelmişlerdi. Bunların

ardından da iki otobüsle kalabalık bir seyirci topluluğu geliyordu. Gibson böyle bir kalabalık beklemiyordu, bir konuşma yapmak gereğini düşünerek kafasında oluşturmaya başladı.

— Bunları nasıl kullanacağınızı sanırım henüz bilmiyorsunuz dedi pilot iki maske uzatarak. Ama bunu uzun süre kullanmanız gerekmiyor, sadece Pirelere gidinceye kadar size gerekli olacak. (*Nelere?* diye düşündü Gibson, *Pirelere mi?* Oh, tabii, bunlar gezegenin nakil araçları olan, şu Marslıların ünlü *Kum Pireleri* olmalı.) İzin verin ben size takayım. Oksijen tamam mı? Oldu... O halde gidebiliriz. Başlangıçta biraz garip gelebilir...

İçerideki ve dışarıdaki hava eşitleninceye kadar kabinin içindeki hava tıslayarak dışarı sızdı. Gibson cildi üzerinde hafif bir sızı hissetti. Şimdi etrafındaki atmosfer, Everest'teki değerin çok üstündeydi. *Ares*'teki çok ayrıntılı tıbbî bakımı ve gereçleri hatırlayarak, Mars'ta bir gaz maskesi dışında hiçbir şey olmamasına biraz şaşırdı.

Oldukça kalabalık bir insan topluluğu birikmişti. Mars'a böyle değişik bir ziyaretçinin gelmesi çok önemliydi.

Arkasında elinde büyük metal kutu ile Dr. Scott gelmekteydi.

Bir grup onlara doğru geldi ve Gibson'a pek önem vermeksizin Scott'un çevresini sardı. Gibson onların seslerini duyabiliyordu.

— Seni tekrar gördüğümüze çok sevindik Doktor! Ver biz taşıyalım!

— Biz gerekli olan herşeyi hazırladık. Hastanede on kutu bu işe ayrıldı.

— Benimle gelin, otobüse binelim, sonra konuşuruz!

Gibson daha ne olduğunu anlamadan Scott ve beraberindeki kalabalık gözden kayboldu. Gibson bir anda kendini hayatında şimdiye kadar hiç hissetmediği kadar aptal hissetti.

Serumu tümüyle unutmuştu. Mars'a onun gibi birinin,

bir romancının gelmesinden çok daha önemliydi bu. Onun ayrıcalığı da olsa olsa ancak kendi gezegeni için geçerliydi. Bu unutmaması gereken ilk ders olmalıydı...

Neyse ki tümüyle yalnız bırakılmamıştı. Kum pireleri halâ oradaydı. Yolculardan biri inip hızlı hızlı ona doğru geldi.

— Mr. Gibson siz misiniz? Ben *Times* gazetesinden, daha doğrusu *Mars Times* gazetesindenim. Sizi gördüğüme sevindim. Bu...

«Henderson» diyen uzun boylu biri araya girerek sözünü kesti: «Bagajlarının liman girişinde toplanmakta olduğunu gördüm, oraya gitsen iyi edersin».

Bir süre sonra bu pirelerden birine binmiş, limandaki kubbelerden birine doğru yol almaktaydılar. Gidecekleri yol bir kaç kilometre kadardı. İlk kez Gibson çevresine şöyle bir baktığında gördüğü yeşillik onu şaşırttı. İşte diye düşündü Mars'ta hayat olduğunun en güzel kanıtı. Yukarıda gökyüzü koyu ve parlak mavi bir renge bürünmüştü. Güneş Zenith'ten fazla uzakta değildi ve ışıkları aracın plastik kubbesinden geçerek onları ısıtıyordu.

Gibson gökyüzüne bakarak arkadaşlarının halen orada bulunduğunu küçük ayı aradı.

Henderson bunu farketti ve bir eliyle direksiyonu tutarak, diğer eliyle Güneşe yakın bir yeri işaret ederek:

— İşte orada, dedi.

Gibson elini gözlerinin üzerine siper ederek gökyüzüne baktı ve mavi gökyüzünde sanki bir elektrik arkı gibi asılı duran, parlak, küçük yıldızı gördü.

Sonra gökyüzünde hiç göz kırpmaksızın parlayan ve haftalar boyu orada kalacak olan Mars'ın sabah yıldızını gördü. Fakat o daha çok «Dünya» olarak tanınırdı...

Sekizinci Bölüm

— SİZİ beklettiğim için özür dilerim dedi Yerel Yönetim Başkanı Whittaker. Fakat yöntemi biliyorsunuz. Yalnızca gidip bir ara başkana, sizin buraya gelmiş olduğunuzu söyleyebildim.

Dünyada rastlanan sıradan ofislerden biriydi. Kapısında yalnızca «Baş Yönetici» yazıyordu. Ayrıca isim belirtilmemişti. Aslında belirtilmesine gerek de yoktu, çünkü Mars'ı kimin yönettiğini Güneş Sistemindeki herkes biliyordu. Gezegeni Warren Hadfield'den ayrı düşünmek olanaksızdı.

Başkan ayağa kalktığında Gibson onu biraz kısa boylu görüp şaşırdı. Bu düşündüğüne uymuyordu, ama duygulu ve zeki bakışlarıyla yüzü tam düşlediği gibiydi.

Karşılıklı görüşme başladıktan sonra, Gibson'un onunla ilgili izlenimleri hep olumlu oldu.

— Sanırım sizinle Whittaker ilgilenecektir, dedi Başkan. İstedığınız her hangi bir şeyi ona bildirebilirsiniz. Buraya rahat inebildiniz mi?

— Oldukça rahattım dedi Gibson. Şimdi de tekrar yer çekimine alışmaya çalışıyorum.

— Küçük kentimizi nasıl buldunuz?

— Çok önemli bir başarı elde ettiğiniz kanısındayım. Bu kadar çok şeyi kısa zamanda başarabilmeniz övgüye değer doğrusu.

— Açık sözlü olun. Tahmin ettiğinizden daha küçük buldunuz değil mi?

Gibson duraksadı.

— E, evet, sanırım-ama başlangıçta doğaldır ki ben Londra ve New York'un standartlarına alıştım. Hepsinin ötesinde, Dünyada iki bin kişi yalnızca büyük bir köy nü

fusudur. Port Lowell gibi bir yer ele alındığında durum oldukça farklı tabii.

Baş yönetici ne şaşırmış göründü, ne de hoşlanmış:

— Mars'ın bu en büyük kentini gördüğünde herkes bir hayalkırıklığına uğruyor dedi. Önümüzdeki hafta yeni kubbeler de yerleştirildiğinde biraz daha büyümüş olacak. Burayla ilgili planlarınızın ne olduğunu bana anlatır mısınız? Başlangıçta bu gezinin pek lehinde olmadığını her halde biliyorsunuz.

— Dünyada haberim olmuştu dedi Gibson. Biraz şaşır-mıştı. Bunun Baş Yöneticinin samimi davranışlarından biri olduğunu düşündü. Sanırım ayağınızın altında dolaşarak işlerinize engel olmamdan korktunuz.

-- Evet, ama artık buradasınız. Size elimizden gelen yardımı yapmak istiyoruz. Umarım siz de böyle davranırsınız.

— Nasıl yani? diye kuşkuyla sordu Gibson.

Hadfield arkasına yaslandı ve ellerini birbirine kenetleyerek konuşmaya başladı.

— Savaştık Mr Gibson, Mars'la savaştık biz. Tüm güçlerini; soğuşu, su olmamasını, havasızlığı bize karşı kullandı. Ve Dünyayla da savaştık. Evet bu bir kağıttan savaştı ama zaferleri ve yenilgileri de beraberinde getirdi. Sonunda elli milyon kilometreden daha az olmayacak bir yardımlaşma hattı için kampanya açtım. En âcil şeylerin bana ulaşması beş ay alıyor. Bu girişimimi de desteklediler.

— Herhalde ne için uğraştığımı anlıyorsunuz? Burada kendi kendimize yetmek zorundayız. İlk gelenler beraberlerinde herşeyi getirebilirlerdi. Şimdi burada temel gereksinmemizi kendi kaynaklarımızdan sağlayabiliyoruz. Atelyelerimiz hemen hemen herşeyi yapabiliyor. Tüm insan gücüyle çözümlenebilen sorunlar. Fakat bazı öyle şeyler var ki bunlar yalnızca Dünyada yapılabilir ve nüfusumuz on misli arttığı zaman yaptıklarımızın pek çoğu yetmeyecek-

tir. Mars'taki herkes belli bir konuda uzmandır. Fakat buradaki insanlara göre, ticarete daha ustalaşmış kişiler var Dünyada. İki gezegeni karşılaştırmamanın bir anlamı olmadığını herhalde takdir edersiniz. Oradaki grafikleri görüyor musunuz? Beş yıl önce bunları biriktirmeye başladım. Çeşitli temel maddelere göre üretim indekslerimizi gösteriyor. Kendi kendimize yetebilecek düzeyin yaklaşık yarısına eriştik sayılır, şu kırmızı çizgi onu gösteriyor. Sanırım önümüzdeki beş yıl içinde Dünyadan ithalata girişebileceğiz. Şimdi bizim en önemli gereksinmemiz insan gücüdür. İşte bize bu konuda yardım edebilirsiniz.

Gibson biraz tedirgin görünüyordu.

— Herhangi bir söz veremem. Lütfen burada yalnızca bir gazeteci olarak bulunduğumu unutmayın. Duygularına göre sizinle beraberim, diyebilirim, ama gördüğüm gerçekleri yazmak zorundayım.

— Sizi anlıyorum. Ama gerçekler her şey demek değildir. Sizden tüm istediğimiz neler yaptığımızı ve Dünyadan beklediklerimizin neler olduğunu yazmanız. Elbette yaptıklarımız da önemli, ama onların bir kısmını Dünya bize destek oldukça başarabiliriz. Tüm okuyucularınızın bunu değerlendirebileceğini sanmıyorum.

«Kesinlikle doğru» diye düşündü Gibson. Bir yıl önce kadar *Daily Telegraph*'ta çıkmış olan bir eleştiri dizisi biçimindeki makaleleri hatırladı.

— Sanırım sorunun her iki yönünü de görebiliyorum diye söze girdi Gibson. Siz soruna Dünyanın bakış açısıyla yaklaşmıyorsunuz bence. Mars çok uzaktadır, paraya ihtiyacı vardır, fakat bunun karşılığında bir şey sunamaz. Gezegenler arası keşiflerin ilk cazibesi böylece sönüp gitti. Şimdi insanlar soruyorlar «Buradan bir şeyler elde edebilir miyiz? diye, cevap belli «Çok az». Sizin işinizin önemini kavırıyorum, fakat düşünürseniz daha mantıklı davranmanız gerektiği konusunda hak verirsiniz. Dünyada en sıradan bir kişi, burada harcanan milyonların onun kendi ge-

zegenini geliştirmede kullanılmasının daha doğru olacağını söyleyecektir. Belki kendi açısından da haklı.

— Sizin glğnz anlıyorum, bu ortak bir dert. Ve tabii bunu çözmek de zor. Sorunu şöyle koymama izin verin. Sanırım pek çok aydın kişi Mars'ta yapılabilecek araştırmalara büyük değer verir, değil mi?

— Kuşkusuz.

— Fakat kendi içinde gelişmiş bir kültürün amacını göremiyorlar, ki bu giderek bağımsız bir uygarlık olacaktır.

— Bu kesinlikle bir sorun tabii. Bunun olanaklı olabileceğine inanmazlar. Siz sürekli olarak Mars'taki engellere, çalıştığınız doğa koşullarının güçlüğüne işaret ediyorsunuz.

— Mars ile Amerikan sömürgeleri arasındaki benzerliğe ne dersiniz?

— Daha fazla baskı altında tutulamaz. Buralardaki halk Amerika'yı başından kovduktan sonra havayı soluyabilecek ve yemek için gıda bulabilecektir.

— Bu doğru, fakat Mars'ı sömürgeleştirmek sorunu daha g. Denetimimiz altında büyük gler var. Zaman ve para sağladığımız takdirde bu gezegeni Dünyadaki gibi iyi yaşanılabilir bir gezegen durumuna getirebiliriz. Burada geriye dönmek isteyen pek fazla kişiye rastlayamazsınız, çünkü onlar burada yaptıkları şeyin anlamını çok iyi kavıyorlar. Dünya şu anda Mars'a ihtiyaç duymayabilir, ama günün birinde duyacaktır.

— Buna inanabilmeyi çok isterdim. dedi Gibson biraz umutsuzca. Bir deniz gibi duran engin yeşil bitki örtüsünü işaret etti. Mars ilginç bir gezegen, aynı zamanda güzel de. Fakat hiçbir zaman Dünya gibi olamaz.

— Niye olmasın? Hem Dünya demekle neyi kastediyorsunuz? Güney Amerika kamışlarını mı, yoksa Fransız bağlarını ya da Pasifikteki Mercan adalarını mı? Sibirya steplerini mi? Dünya işte bunların tümü! İnsan nerede yaşayabilirse vatamı orasıdır. Ve er ya da geç Mars ta insanların yaşayabileceği bir yer olacaktır. Eliyle kentin üzerine

yerleştirilmiş, ona yaşam vermekte olan kubbeleri gösterdi.

— Gerçekten böyle mi düşünüyorsunuz diye itiraz etti Gibson. İnsanların dışarıdaki atmosfere kendilerini uyarlayabileceklerini mi sanıyorsunuz? Eğer bunu yaparlarsa, artık onlar insan değildir!

Bir an Baş Yönetici cevap vermedi. Sonra da yavaşça konuşmaya başladı:

— Ben insanların kendini Mars'a uyarlayacaklarına dair bir şey söylemedim. Mars'ın bize sağlayabileceği olanakları hiç düşündünüz mü?

Gibson'u sözlerinin etkisine bir süre bıraktıktan sonra ayağa kalktı ve:

— Sanırım Whittaker sizinle ilgilenecek ve görmek istediğiniz her şeyi size gösterecek. Bu sıra ulaşım durumumuz oldukça yoğun, ama bize biraz zaman tanırsanız hemen bir düzenleme yapabileceğiz. Herhangi bir sorunuz olursa bana bildirmenizi isterim.

Ona gayet nazik bir biçimde davranıyordu. Mars'ın bu en meşgul adamı Gibson'a zamanının önemli bir dilimini ayırmıştı. Bu nedenle onu daha fazla meşgul etmemek için kalkmak gerekiyordu. Bazı sorularını başka bir karşılaşma anına saklamak durumundaydı.

* * *

— Başkanımız hakkında ne düşünüyorsunuz? diye sordu Whittaker, Gibson dışarı çıktığında.

— Çok nazik biri, bana da oldukça yardımcı oldu dedi. Yalnız Mars konusunda biraz aşırıya kaçıyor, değil mi?

Whittaker dudaklarını ısırdı.

— Aşırıya kaçıyor sözcüğü pek doğru değil bence, sanırım Mars'ı yenilmesi gereken bir düşman olarak görüyor. Tabii hepimiz böyle düşünüyoruz, ama Başkanın böyle düşünmesi için hepimizden daha makul nedenleri var. Karısı hakkında bir şey duymuş muydunuz?

— Hayır.

— Karısı, buraya gelmelerinden iki yıl sonra Mars hummasından ölen ilk kişidir.

— Oh, dedi Gibson yavaşça. Bunun tedavisi için neden bu kadar uğraşıldığının nedenini şimdi daha iyi anlıyorum.

— Evet, özellikle başkanımız bu konuya çok önem veriyor. Bizim burada hasta olmaya hiç mi hiç hakkımız yok!

Bu son konuşma üzerine Gibson tekrar Dünyayı düşünmeye başlamıştı. Elli metre genişliğindeki Broadvay'ın buradaki tüm evleri kapsayabilecek genişlikte olduğunu, Port Lowell'i ne kadar küçük bulduğuna ilişkin izlenimlerini hatırladı. Dünya'da görmeye alışkın olduğu bir takım şeyleri bu küçük gezegende de araması aslında büyük bir eksiklikti. Burası aynı türden metal evleri ve bir kaç resmî binasıyla bir kentten çok bir askerî kampa benziyordu. Bu binaların bazıları dünya dan getirilmiş çiçeklerle güzelleştirilmeye çalışılmıştı.

Gibson birinci kubbe ile ikinci kubbenin kesişme noktasındaki Mermer Kemere gelinceye dek Broadway'i düşündü sürekli. Bu aynı zamanda tüm diğer yolların da bir kavşak noktasıydı. Burada, birçok havalı geçişin yakınına stratejik olarak yerleştirilmiş bir bar vardı: «George'un Yeri». Bu Mars'taki tek bardı.

— Günaydın, Mr Gibson dedi George. Umarım Başkan bugün iyi durumdaydı.

Yönetim binasından ayrılmış henüz on dakika bile olmadan başkanla görüştüğünün buraya kadar duyulması, Gibson'a Lowell kentinin insanların çok hızlı haberleştiklerini düşündürmekten alıkoyamadı.

George ilginç bir tipti. Onun iki mesleği vardı. Dünya-dayken sıradan bir sahne yöneticisiymiş. Sonra evlendiği iki ya da üç karısının bitip tükenmeyen istekleri üzerine Dünya'dan kaçmayı düşünmüş ve buraya gelmiş. Şimdi li-manın küçük tiyatrosunu yönetiyordu ve hayatından pek

memnun görünüyordu. Kırk yaşlarında görünen George gezegenin en yaşlılarından biriydi.

Gibson'a servis yapmak üzere yanına geldiğinde: Bu hafta bir tiyatro gösterimiz var, dedi. Umarım gelmek istersiniz.

— Tabii, dedi Gibson. Gelmeye çalışacağım. Ne kadar aralıklarla bu tür gösteriler düzenliyorsunuz?

— Hemen hemen ayda bir. Haftada üç kez de film gösterilerimiz oluyor. Pek kötü sayılmaz.

— Lowell kentinin gece hayatı olduğunu öğrenmek hoşuma gitti doğrusu.

— Şaşırdınız. Aslında size bunları anlatmasam iyi olacak galiba, çünkü tümünü gazetenize yazabilirsiniz.

— Bu tür haberleri yazmam, dedi Gibson. Buranın alıldığı taktirde hiç te kötü bir yer olmadığını düşündü. Gerçi çevresindeki her şey tümüyle sentetikti: ilaçlı sularda ve kimya laboratuvarlarında yetiştirilmiş bitkiler, ürünler.

Bar oldukça tenhaydı. Gibson not defterini çıkardı ve yapmak istediklerini kendi kendine söylenerek not etmeye başladı. Bu onun bilinçsiz olarak yıllardır yapageldiği bir şeydi. Bunun üzerine George barın radyosunu açtı.

Bu Dünyanın gece tarafından Mars'a -artık Allah bilir kaç megawatt gücünde- gönderdiği canlı bir yayındı. Bazı güneş sistemine ait parazitler dışında ses temiz geliyordu. Gibson bunun geliştirilerek gezegenler arası radyo yayımına dönüştürülmesinin ne kadar müthiş bir şey olabileceğini düşündü.

Gibson bir çok kişiye sormak istediği soruları teker teker not defterine kaydetme işini bitirmişti. Kendini ilkokula yeni başlamış, her şeyi yabancılayan bir çocuğa benzetti. Bu saydam kubbenin yirmi metre ötesinde boğularak ölme tehlikesinin olduğuna inanmak çok zordu. Ares'te bu tür bir duyguya hiç kapılmamıştı.

Gibson birden bu dar sokaklardan kurtulup açık gökyü-

züne çıkmak isteği duydu. İlk kez olarak Dünyayı özlemiş olduğunu düşündü.

— George, dedi birden. Beş günden beri buradayım, bir kere olsun dışarı çıkmadım. Yammda kimse olmadan bunun olamayacağını biliyorum. Eğer bir süre müşterin olmazsa benimle gelir ve beni havalı geçişe kadar, hiç olmazsa on dakika için götürür müsün?

«Kuşku yok ki George bunu çdğınca bir istek olarak değerlendiriyor olmalı» diye düşündü Gibson. Oysa ki yanılıyordu. Buraya gelen herkesin bu kubbenin altında geçirdikleri bir kaç günün sonunda bu tür duygulara kapıldığını George iyi bilirdi. George filozof edasıyla omuzlarını silkti. Acaba kentin psikoterapisti olarak gerekli uygulamaya geçip geçmemeyi düşündükten sonra, arkadaki özel odasına gidip gözden kayboldu. Bir süre sonra geri geldiğinde iki tane gaz maskesi ve gerekli araçları da beraberinde taşıyordu.

— Bu güzel günde daha fazla çalışmanın anlamı yok dedi. Şimdi şunu sana takalım, tamam. Haydi gidelim. Yalnız unutma, sadece on dakika!

Gibson hızla onu izledi. Kubbenin çıkışına geldiklerinde burada iki çıkış olduğunu gördü. Büyük ve geniş olanı ikinci kubbeye çıkıyordu. Bu aşağı yukarı üç metre çapında metal bir tüptü.

Üç ayrı kapı vardı ve hiç biri diğer üçü kapatılmaksızın açılıyordu. Gibson tüm kurallara harfiyen uyuyordu. Sonunda son kapı da açıldığında önünde uzanan yeşilliği gördü. Bir an derisinin üzerinde alçak basınçtan ötürü karıncalanma duydu. Fakat dışarıdaki ince hava oldukça ılıktı ve bir süre sonra kendini rahat hissetmeye başladı. Yanında George'un olduğunu tümüyle unutarak ilerlemeye başladı. Bu bitkilerin neden kubbelerin yanında daha çok çıkmış olduklarını anlamak istiyordu. Herhalde kentten oksijen alabilmek için diye düşündü. Sıcaklık da onla-

rın o bölgenin çevresinde daha çok çıkımlarına neden olmuş olabilirdi.

Bir kaç yüz metre gittikten sonra durdu ve dizinin dibindeki bitkileri incelemek üzere yere çömeldi. Mars bitkilerinin fotoğrafını pek çok kez görmüştü. Aslında çok güzel bitkiler değildi bunlar. Dünyada böyle bitkilere rastlasa belki dönüp bakmayabilirdi de, ama hiçbiri dizini geçmeyen ve çevresini sarmış olan bu bitkiler sanki parlak yeşil kağıttan yapılmış gibiydi. Gibson bu yemyeşil bitkilerin yanı sıra başka renklerde çiçeklerin de orada olmasını çok istedi, çünkü enfes bir tablo çıkacaktı o zaman ortaya, ama ne yazık ki Mars'ta çiçek yoktu. Belki önceleri, havanın böcekleri besleyebilecek kadar kalın olduğu zamanlar da vardı, ama şimdi Mars bitkilerinin çoğu kendi kendine ürüyordu.

O sırada yanına gelen George ona bir bitki göstererek:

— Şu bitkiyi kendi gölgede incele bak dedi. Gibson gerekeni yaptı. Başlangıçta hiç bir değişiklik olmadı, ama bir süre sonra yapraklar birbirinin üzerine katlanmaya başladı ve yeşil bir top gibi bir araya toplandı. Tüm bu gelişme üç dakika içinde gerçekleşti.

George: Gecenin olduğunu sandı ve kapandı diye açıklamada bulundu. Eğer geri çekilir de onu gölgeden kurtarırsan tekrar gündüz olduğunu sanarak açılacaktır.

— Bu bitkilerin her hangi bir kullanımı var mı? diye sordu Gibson. Yani yenir mi, ya da diğer başka önemli kimyasal bir madde içeriyor mu?

— Kesinlikle yenmiyorlar. Zehirli falan değiller ama bunları yediğin takdirde mutsuz hissedebilirsin kendini. Baksana bunlar Dünyadaki gerçek bitkilere benziyor mu? Bu yeşillik yalnızca bir rastlantı... Yoksa ne denirdi?..

— Klorofil mi?

— Evet Klorofil. bizim bitkilerimiz gibi yalnızca havaya bağlı değiller. Tüm istedikleri topraktan çıkmak. Aydaki bitkiler gibi tam bir boşlukta, vakumda da yetişebilir-

ler, ancak bunun için de uygun toprak ve yeterli güneş ışığı gerekli.

— Oldukça ilginç bir evrim, diye düşündü Gibson.

O sırada George: Hey gitme zamam geldi diye seslendi. Gibson itirazsız onu izledi.

Port Lowell'de ilk birkaç gün oldukça heyecanlı ve meşgul geçti. İlk geldiği gün Yerel Yönetim Başkanı Whittaker ona tiim kubbeleri gezdirmiş ve gururla bunların çok kısa zamanda inşa edildiğini ve çok yakında pek çoğunun bunlara ekleneceğini anlatmıştı. Daha sonra onu Büyük Mars Oteli'nin odalarından birine yerleştirmişlerdi. Buraya yerleşmiş olan ilk kolonistlerin buralardaki sokak ve caddelere, kendi gezegenlerinden getirdikleri adları vermeleri oldukça şaşırtıcı gelmişti. Port Lowell'de caddeleri numaralayan bilimsel bir sistem de vardı ama hiç kimse kullanmıyordu.

İçinde yaşanan evlerin çoğu metalik yapıydı. Bunlar yuvarlak köşeli, küçük pencereli, iki aileyi içine alabilecek kadar büyüklükteydiler. Port Lowell'de doğum oranı evrende en yüksekti. Bu da tüm yaşların neden yirmi ile otuz arasında olduğunun kanıtıydı. Yalnızca yönetim kadrosundaki birkaç kişi kırkın üstündeydi.

Whittaker ona ilk kez kentin yönetim merkezini gezdirmişti. Burası kentin en yüksek binasıydı. Binanın çatısına çıkan bir kimse sanki elini uzatsa üstünü örten kubbeye değebilirdi. Yönetim binası içinde pek ilginç bir görünüm yoktu. Sıra sıra dizilmiş masalar ve bunların üzerinde harıl harıl çalışan daktilograflarla Dünya'da görülen binalardan pek bir farkı yoktu.

Ana Hava binası kentin en önemli yeri idi. Çünkü burada en küçük bir işlev durması, kentin tüm yaşamının bir anda sönmesi demektir. Burası Port Lowellin kalbidir.

Whittaker kırmızı bir toprak yığını gösterdi. Orada herkes buna 'kum' diyordu ama Dünya'daki kumlara pek benzemiyordu. Bu metalik oksitlerin bir karışımıydı.

— Tüm oksijen gereksinmemizi bu filizlerden karşılıyoruz dedi Whittaker. Ayrıca düşünebileceğiniz her metali de bundan sağlayabiliyoruz. Eğilip bir avuğ aldı ve sözüne devam etti.

— Ben jeolog değilim, ama şuna bir bakın. Çok hoş değil mi? Bana anlattıklarına göre bunun çoğu demir oksitmiş. Demirin burada pek kullanımını yok ama diğer metal-ler gerekli. Kumdan kolaylıkla elde edemediğimiz tek metal mağnezyum. Bunun için en iyi kaynak eski deniz ya-tağı. Xanthe'de yüz metre kalınlığında tuz tabakaları var, gerektiğinde gidip oradan topluyoruz.

Konuşa konuşa yürüyorlar, Gibson da taşıma bandına yüklenmiş olan kumun nasıl bir işlemden geçtiğini anla-maya çalışıyordu. Filizler, ya da kum, elektrikli fırınlara giriyor, oksijeni alınıyor, arıtılıyor, sıkıştırılıyor ve çeşitli metalik kütleler karmaşık işlemlere alınıyordu. İyi nite-likli su da üretiliyordu burada.

— Tabii, dedi Whittaker. Oksijen stoklamamıza ek ola-rak hava basıncını doğru değerinde tutarak CO₂'i de çıkar-mış oluyoruz. Anlıyorsunuz değil mi? Kubbenin içindeki tüm denge i basınç ile sağlanıyor.

— Evet, sanırım bundaki herhangi bir aksama, herşeyi sndrlmş bir balon gibi alt üst edecektir.

— Kesinlikle. Yazın, kışa nazaran biraz daha fazla ba-sın uyguluyoruz. 150 milimetrelik bir basınç bu. Dünya atmosferindeki oksijen basıncıyla hemen hemen aynı. Bun-dan sonra bitkileri işin içine sokarak CO₂'i atıyoruz. Bunu bir çok kez uyguladık. Mars bitkileri fotosenteze gitmiyor.

— Tabii bu nedenle de Oxford Circus gibi çok yüksek bitkiler oluşuyor sanırım.

— Aşında bunlar fonksiyonel olmaktan çok ss bitkisi olanlar. Bütün kente yayılmalarını önlemeye çalışıyorum. İsterseniz şimdi biraz da gidip iftliği görelim.

Üç numaralı kubbe gıda üretimine ayrılmıştı ve bu amaçlı bitkiler vardı. Buranın havası biraz daha nemliydi.

Florosan pillerle güneş ışığı sağlanmış, böylece de büyüme gece-gündüz sürekli duruma getirilmişti. Gibson ilaçla bitki yetiştirme konusunda fazla birşey bilmiyordu. Ve dolaşısıyla da Whittaker'ın gururla kulağına fısıldadığı rakamlardan pek bir şey anlamıyordu. En önemli sorunlardan birinin gıda üretimi olduğunu, ancak bunun hızla üstesinden gelmeye başladıklarını görüyordu.

— Hiç yoktan iyidir, diyordu Whittaker yapılanların eksik yönlerini sayarken. Bu arada yeni kubbelerimiz tamamlandığı zaman burada kaz, kuzu ve inek yetiştiren küçük bir çiftlik oluşturacağız. Küçük çocuklar buna çok sevinecekler, çünkü hiç hayvan görmediler...

Gezinin sonunda Gibson kentteki mekanik yaşamın çok karmaşık olduğunu düşündü. Whittaker ona her şeyi göstermeye çalışıyordu. Gezi bittiğinde ona teşekkür etti ve birlikte yerel yönetim başkanının evine akşam yemeğine gittiler.

— Sanırım bugünlük bu kadar yeterlidir diyordu Whittaker. Ama yine de size çevreyi göstermek istiyorum, çünkü bizler yarın hepimiz çok meşgul olacağız. Bunun için zaman ayırabileceğimi sanmıyorum. Başkan dışarı gitti, biliyorsunuz, ve perşembeye kadar da gelmeyecek. Onun yokluğunda her şeye ben bakmak zorundayım!

— Nereye gitti? diye sordu Gibson.

— Oh, Phobos'a çıktı dedi Whittaker. Geri döner dönmeyi sizden görmekten memnun olacaktır.

Konuşmaları Bayan Whittaker'ın ve ailenin içeri girmesiyle kesildi. Bütün gece Gibson, Dünya hakkında konuşması için zorlandı. 'Eski Dünya' hakkında merak ettikleri pek çok şey vardı.

Bu büyük kubbelerin altında doğan ve tüm yaşantılarını burada geçirmekte olan çocuklara Dünyayı anlatmak çok zordu. Gibson, Dünyanın onlar için ne demek olduğunu doğrusu çok merak etmişti. Bütün bildikleri kitaplar-

dan ve ailelerinden edindikleri bilgilerden ibaretti. Buna göre Dünya onlar için bir başka yıldızdı.

Mevsimlerin ne olduğunu pek bilmiyorlardı. Kubbele-
rin dışına çıktıklarında güneş ışınlarının daha az ısıtması,
bitkilerin bir takım değişimlere uğraması onlara kışın gel-
mekte olduğunu gösteriyordu belki, ama bu muhafazaların
altında bunu anlamak olanaksızdı.

Evet, tümüyle yapay çevrelerine karşın bu çocuklar yine
de mutluydular. Gibson, Dünyaya gidecek olsalar, acaba
bu çocukların tepkileri nasıl olurdu diye düşündü. Çok il-
ginç bir deney olacaktı, ama Mars'ta doğan çocukların hiç
biri ailelerini bırakabilecek yaşa gelmemişlerdi henüz.

Mars'taki ilk gününde Gibson yerel yönetim başkanı-
nın evinden ayrılırken kentin ışıkları sönmek üzereydi.
Whittaker onu otele kadar götürdü, fakat yolda pek ko-
nuşmadılar, çünkü Gibson'un aklı, yeni izlenimlerinden
ötürü dopdoluydu. En belirgin izlenimi, Mars'ın en büyük
kentinin üstün mekanize edilmiş bir köyden fazla birşey
olmadığıydı.

* * *

Gibson Mars takvimi ile ilgili olarak fazla bir araştırma
yapmamıştı, ama günlerin Dünyadakiyle aynı olduğunu
biliyordu. Yani pazarı pazartesisinin izleyeceğini biliyordu.
Burada ayların da isimleri aynıydı ama uzunlukları fark-
lıydı, örneğin her ay elli altmış gün uzunluğundaydı. Sa-
bah kalkıp ta dolaşmaya çıktığında kenti çok ıssız buldu.
Herkes çalışıyordu. Bir süre aylak aylak dolaştı ve gördü
ki, insanlar çok yoğun ve iş saatleri içinde hiç kimse
ona zaman ayıramıyordu. Kendi kendine Mars'ta keşifler-
de bulunmak istedi ama onun ancak en fazla bir kilomet-
re uzaklaşmasına izin verildiği için bunun da pek ilginç
yanı kalmıyordu. İlk birkaç gününü gezinerek, akşamları

da Whittaker'in ya da başka görevlilerin evinde yemek yiyerek geçirdi. Artık hiç bir yenilik bulamaz olmuştu.

Fakat halâ bir yabancı olduğunun farkındaydı. Mars'ın tüm yüzeyinin ancak milyarda birinden bile az kısmını görebilmişti. Kubbelerin dışında, kırmızı tepelerin ötesinde ve yeşil alanların gerisinde kalan gezegenin çok büyük kısmı onun için tam bir sırdı.

GIBSON, içkileri bardan getirirken: Hepinizi tekrar gördüğüme çok sevindim dedi. Sanırım ilk işiniz buradaki kız arkadaşlarınızı bulmak olacak.

— Bu pek kolay değil dedi Norden. Çoğu evlenmiştir. Ha George, Miss Margaret Mackinnon'dan ne haber?

— Mrs Henry Lewis mi demek istiyorsun yani diye düzeltti George. Çok ta güzel bir oğlu var.

— John'u da çağırdı mı? diye sordu Bradley.

— Oh diye güldü Norden. Herhalde düğün pastasından bir dilim ayırmıştır. Şerefine Martin.

— Ve Ares'in de şerefine dedi Gibson kadehini diğerlerininle tokuştururken. Sanırım onu tekrar eski durumuna getirmişsinizdir. Onu son gördüğümde çok kötü bir yerde duruyordu.

Norden kendi kendine güldü:

— Yo, olduğu gibi bıraktık. Tekrar ona dönünceye kadar daha fazla ilgilenmek istemedik.

— Mars hakkında ne düşünüyorsun Jimmy diye sordu Gibson. Sen burada benden sonra gelen ikinci yeni kişisin.

— Henüz pek bir şeyler göremedim dedi Jimmy. Herşey pek küçük görünüyor aslında.

Gibson birden güldü.

— Deimos'tayken bunun tam aksini söylediğini anımsıyorum. Fakat sanırım unuttun. O sırada biraz sarhoştun galiba.

— Ben hiç içki içmem dedi büyük bir ciddiyetle.

— Aslında buraya geldiğim ilk günlerde ben de senin şu anda düşündüğün gibi düşünüyordum. Bu kubbelerin altında daha farklı düşünmek de imkânsız zaten. Bunun tek yolu, dışarı çıkıp bacaklarını şöyle bir germek bence. Ben kubbelerin çevresinde bir kaç küçük gezi yaptım ve

çok iyi oldu. Şu Kum Pirelerinden de temin edebilirim ulaştırmaya giderek. Yarın tepelere doğru gitmek istiyorum. Benimle gelmek ister misin?

Jimmy'nin gözleri parladı.

— Çok teşekkür ederim... Çok iyi olur.

— Hey, biz ne olacağız? diye Norden itiraz etti.

— Siz daha önce oraları gördünüz dedi Gibson. Ama boş bir yerimiz daha var, orası için zar atabilirsiniz. Resmî bir sürücü almak zorundayız, yalnız başımıza gitmemize izin vermezler. Herhalde bunun için de onları suçlayamayız.

Bahsi Mackay kazandı, bunun üzerine diğerleri hemen, zaten gelmeyi istemediklerini söylediler.

— Tamam dedi Gibson. Yarın saat 10'da Dördüncü Kubbede, Ulaştırma Bölümü'nde buluşalım. Şimdi gitmek zorundayım. Yazmam gereken üç makalem daha var.

Kaşifler tam saatinde gerekli donanımlarıyla birlikte buluştular. Bu donanım; başlık, oksijen tüpleri ve gerekli giysilerden oluşuyordu. Dışarda ısı yüz dereceden daha fazla düştüğünde giysiler onları sıcak tutacaktı. Pire bir kaza yapıp da evlerinden uzakta kalmadıkları sürece bu giysilere pek ihtiyaçları olmayacaktı.

Sürücü sağlam yapılı, genç bir Jeologtu. Daha çok Port Lowell'in dışında bulunmuştu. Oldukça yetenekli birine benziyordu.

Pireye binerken: Bu makinelerin dışarıda hiç bozulduğu oldu mu? diye sordu.

— Pek sık değil. Çok sağlam bir güvenlik faktörüne sahiptir ve kolay kolay hata yapmazlar. Tabii, kimi zaman dikkatsiz sürücüler hatalara neden olabiliyorlar, bu durumda da sizi nasıl olsa bulurlar. Son ay içinde bu türden ancak iki vaka görüldü.

— Üçüncünün biz olmayacağımızdan eminim dedi Mackay araba hareket ettiğinde.

— Endişelenmenize gerek yok dedi sürücü gülerek. Üs-

ten çok uzaklaşmayacağız, herhangi bir aksilik olsa bile rahatlıkla geri dönebiliriz.

Araba hareket ettikten bir süre sonra bir yol kavşağına geldi. Pek çok yol vardı önlerinde, Sürücü: Tüm yollar sizin, hangisine gitmemi istersiniz? diye sordu.

Gibson oturduğu bölmenin bir kaç misli büyüklükte bir haritayı açmış inceliyordu. (Bir türlü tam göremiyorum). diye yakındı.

Sürücü: Bunu size herhalde idare merkezinden verdiler, buna bence pek gerek olmayacak. Nereye gitmek istediğinizi söyleyin, ben sizi götürürüm, dedi.

— Peki o halde, şöyle çevreyi görebileceğimiz bir yere gidelim, örneğin gözlemevine, dedi Gibson.

Dar bir yola sapıp ilerlemeye başladılar. Port Lowell oldukça geride kalmıştı. Uzaktan bakıldığında kubbeler olduklarından daha büyük cisimler gibi görünüyorlardı.

Bir ara Port Lowell gözden kaybolduysa da bir süre sonra tekrar görüldü. Port Lowell'in üzerindeki tepe bir kilometreden daha az yükseklikte idi. Fakat güneyden gelen soğuk kış rüzgârını kesmek gibi önemli bir işlevi vardı. Bir ara durup bulundukları konumu radyo istasyonuna ve gözlemevine bildirdiler. Kentten ayrıldıktan yarım saat kadar sonra radyo istasyonuna vardılar. Biraz dolaşmak istediler, bunun üzerine maskeler ayarlandı ve Pireden indiler.

Bir süre çevreyi dolaştılar. Aslında pek şaşırtıcı, ya da ilginç bir şeyler yoktu. Burada bir zaman kaldılar, sonra tekrar araca binerek yola koyuldular. Bir süre gittikten sonra uzaktan gözlemevi görüldü. Cihazlar açıkta duruyordu ama yanında küçük bir kubbenin bulunması, orada bir yerleşimin olduğunu gösteriyordu. En büyük cihazın yanında durdular. Bu aynalı bir yansıtıcıydı. Aslında koskoca Mars için bu küçük sayılırdı. İki küçük refraktör de vardı. Kubbedeki evde birinin olduğu belliydi, çünkü kapının önünde küçük bir Kum Piresi duruyordu.

— Bizi görünce çok sevinecekler, dedi sürücü. Uzun sü-

re yalnız kaldıklarından birilerini görmek onlar için çok büyük bir değişiklik oluyor! Nasıl olsa içeride ayaklarımızı uzatabileceğimiz bir oda vardır, ayrıca bir de güzel bir yemek yeriz.

— Tabii bize yemek çıkarmalarını bekleyemeyiz dedi Gibson itiraz ederek.

Sürücü çok şaşırды bu sözlere, sonra da gülmeye başladı.

— Biliyorsunuz, burası Dünya değil. Mars'ta herkes birbirine yardım eder. Aksi takdirde birlikte yaşayamayız. Ben yanımıza gerekli yiyecekleri de almıştım. Onlardan tek istediğimiz fırınlarını kullanmak olacak.

Gerçekten de iki astronom onları çok sıcak karşıladılar. Küçük kubbenin havası bir süre sonra yemek kokularıyla buram buram kokmaya başladı. Tüm bu işler olurken Mackay onlardan birini yakaladı ve derin bir teknik tartışmaya girişti.

Gözlemevinde epey kaldılar. Oradaki görevlilerden çalışma amaçları hakkında uzun uzun bilgi aldıktan sonra çevreyi gezdiler. Vakit öğleden sonraydı. Bir ara gidip büyük teleskopla Dünya ve Ay'a bakmak istediler. Astronomlar bazı zamanlarda çok ışıklı kentleri örneğin Londra ve New York'u bu teleskopla görebildiklerini söylediler. Odukça ilginç izlenimlerle buradan ayrıldılar.

Kum Piresi ile gidebilecekleri birkaç tepeye daha gittiler. Her birinde görünen manzara, diğerinden değişti.

Vakit epey ilerlemişti. Sürücü:

— Eğer akşam çayına yetişmek istiyorsak geri dönmek zamanıdır. Geldiğimiz yoldan geri dönebiliriz, ya da tepelerin arkasından dolaşarak sizi geri götürebilirim. Hangisini tercih edersiniz? diye sordu.

— Neden doğrudan ovaya inmiyoruz? dedi Mackay. Bu en dolaysız yol olacaktır.

— Ve tabii en yavaşı da.

Gibson: Aynı yoldan geri dönmekten hoşlanmam, hadi

tepelerin etrafını dolaşalım, belki değişik şeyler buluruz. diye konuştu

Sürücü gülümsedi:

— Gereksiz ümitlere kapılmayın. Tepenin her iki yakası da aynıdır. Haydi gidelim...

Bunun üzerine Pire ileriye doğru atıldı ve hızla yol almaya başladı. Gibson bu yörelerin Mars'ın belki de en güzel yerleri olabileceğini düşündü. Yeşil yeşil bölgeler görü-lüyordu. Bunları bitki örtüsü sanıyorlar, fakat yaklaştıklarında bitki değil mineral kayası olduğunu görerek şaşırı-yorlardı. Gibson buraların bir jeolog için cennet olabilece-ğini düşündü.

Yarım saat kadar gittikten sonra tepeler azaldı ve yokuş aşağı inmeye başladılar. Bir süre da bir vadiye geldiler. Sürücünün anlattığına göre, belki de elli milyon yıl önce bu vadiden geçen büyük bir ırmağın sularını Mare Eryth-racum'a boşalttığı sanılıyormuş. Pireyi durdurup bu boş, geniş ırmak yatağına baktılar.

Eski ırmak yine de burada bazı izler bırakmıştı. Örne-ğin vadinin aşağı kesimleri halâ bir nemli bölge görünü-mündeydi ve belli yerlerde yer yer yeşil bitki örtüsü vardı. Buradaki bitkiler Gibson'un diğer bölgelerde ve tepelerde rastladıklarından daha farklıydı. Ağaç denebilecek kadar yüksektiler, fakat yaprakları yoktu. Yalnızca ince kamçı gibi dalları yukarı doğru yükseliyordu.

Daha sonra tekrar Pireye binip tepeye tırmanmaya baş-ladıklarında sürücü arabayı durdurdu:

— Bu garip işte! dedi. Bu kısımlarda trafik olduğunu bilmiyordum doğrusu.

Düşüncelere dalmış olan Gibson silkinerek çevresine ba-kınmaya başladı. Kendi gittikleri yola dik olan bir takım belirsiz yollar vadiye doğru gidiyordu.

— Buralardan bazı ağır araçlar geçmiş olmalı dedi sü-rücü. Son geldiğimde bu izlerin burada olmadığından emi-

nim. Bir yıl kadar önceydi. Bu süre içinde de buralara herhangi bir gezi yapılmadı.

— Bu yol nereye gidiyor? diye sordu Gibson.

— Eğer vadiden çıkıp da tepeyi aşarsanız doğru Port Lowell'e varırsınız. Ben de bunu yapıyordum ya zaten. Diğer yönler Erythraeum Denizi'ne (Mare Erythraeum) çıkar.

— Nasıl olsa daha zamanımız var, haydi biraz şu yolu izleyelim.

Sürücü de buna niyetlenmiş olmalı ki hiç itiraz etmeksizin Pirenin direksiyonunu kırarak vadiye doğru gitmeye başladı. Zaman zaman izler azalarak kayboldu ama her seferinde de tekrar göründü. Sonunda izleri tümüyle kaybettiler.

Sürücü aracı durdurdu.

— Ne olduğunu anladım galiba, dedi. Gidilecek yalnız bir yol olmalı. Onun dışındakiler çıkmaz sokak. Bir kere sinde bu bölgede çıkar yolu bulmak için bir kaç saatimi harcamak zorunda kaldım. Karşıda iki kilometre kadar uzakta küçük güzel bir anfiteatr var. Fakat oraya bu yoldan gidebilmek olanaksız.

— Kaçakçıların gizlenebilmesi için ideal bir yer diyerek güldü Gibson.

Sürücü de gülümsedi:

— Neden olmasın. Belki de Dünyadan kaçak biftek getirenler vardır.

Gülüştüler.

Bir süre daha gittikten sonra yeniden izlere rastladılar ve doğru yolda olduklarını anladılar.

— Polun bu kısmı en son geldiğimde böyle değildi, dedi sürücü. Yokuşu çıkmak için Pireyi epey zorladığımı hatırlıyorum. Oldukça dolambaçlı bir yoldu, bu kadar kestirme ve düz de değildi.

— O halde ne düşünüyorsun? diye sordu Gibson.

— Oh, pek çok araştırma projesi var ve bunların pek

çoğu da herkes tarafından bilinmeyebiliyor. Bazı çalışmaları kent yakınında yapmak olanaksızdır, bilirsiniz. Buralarda bir manyetik gözlemevi yapılmasının düşünüldüğünü duymuştum. Port Lowell'deki jeneratörler tepeler tarafından örtülüyor. Fakat herhalde bu durumun açıklaması bu olmamalı. Oh! Aman Tanrım! Bu ne!

Birdenbire durdular, karşılarında yemyeşil bir alan uzanıyordu, sanki yeşil bir göl gibiydi. Bilmeyen birine çok cazip gelebilecek olan bu görünüm bizim kâşifleri şaşırtmıştı. Çünkü bu yeşil halının üzerinde bir takım kubbeler vardı. O da buralarda insan olduğunu gösteriyordu.

Arabayı durdurdular. Sürücü maskesini ayarlarken,

— Burası bir kuruluşa benziyor dedi. Buralara bu kadar çok para harcanmış olmasının makûl bir nedeni olmalı. Siz beni burada bekleyin, ben bir bakıp geleyim.

Aıabadakiler onun gidip ilk kubbenin havalı girişinde kaybolmasını izlediler. Kubbelerin dışında hiç kimse yoktu. Fakat bir kubbenin önünde duran ve Pireden de büyük bir araç içeride birinin olduğunu gösteriyordu. Sürücünün içeride kaldığı süre bizim yolculara oldukça uzun gelmiş ve meraklanmaya başlamışlardı ki dış kapı açıldı ve sürücü görüldü. Yavaş yavaş onlara doğru yürüyordu.

— Ne oldu? diye sordu Gibson. Ne dediler? Sürücü araca tırmandı, bir sessizlik oldu. Sonra sürücü motoru çalıştırdı ve Kum Piresi yürümeye başladı.

— Şu ünlü Mars Hastanesinden ne haber? Sakın o olmasın? Bizi içeri davet etmediler mi? diye soru yağmuruna tuttu sürücüyü Mackay.

Sürücü çok şaşırmış görünüyordu. Bir süre sonra kendine geldi, sinirli sinirli boğazını temizledi ve:

— Bir araştırma istasyonuymuş dedi, sözlerini büyük bir dikkatle seçiyor gibiydi. Başlayalı çok olmamış, o nedenle benim haberim yokmuş. İçeriye giremezdik, çünkü olduğu gibi steril edilmiş. Mikrop taşımamızı istemediler.

Bunun için üzerimizdeki tüm elbiselerimizi çıkarmamız ve banyo yapmamız gerekiyordu.

— Anlıyorum dedi Gibson. Ona anlatılması gereken anlatılmıştı daha fazla sormasının bir anlamı yoktu artık. Bu delikanlının gerçeğin yalnız bir kısmını anlattığını, esas kısmın ise sır olarak gizlediğini farketmişti. Mars hakkında bazı merakları olmuştu, ama böyle bir gizli istasyon onun ilgisini kat kat arttırmıştı. Bu durum kendilerine olduğu kadar deneyimli rehberlerine de sürpriz olmuştu, ama o, kazayla karşılaştığı bu durum karşısındaki hayretini büyük bir gayretle gizlemeye çalışıyordu.

Ortada bir şeyler dönüyordu. Bu belki de yalnız Mars'ı değil, ama Phobos'u da ilgilendirebilirdi. Birtakım gizli çalışmalardan pek az kişinin haberi oluyordu.

Mars birşeyler gizliyordu. Belki de Dünyadan saklıyordu bazı şeyleri. Ama neyi?

BÜYÜK MARS OTELİ'nde yalnızca iki kişi kalıyorlardı. Gibson ve Jimmy. Tayfaların tümü, Port Lowell'e daha önce geldiklerinden ötürü tanınıyorlardı ve çoğu arkadaşlarının evlerine davet edilmişlerdi. Ancak Jimmy ve Gibson, buranın yabancıları olarak otele yerleşmek durumunda kalmışlardı.

Gibson'un Port Lowell'deki yaşamı tek düze geçiyor denebilirdi. Sabahları çalışıyor, gördüğü olayları ya da ilginç izlenimleri not ediyor ve bunları makale haline getirebiliyordu. Öğleden sonraları ise gezmeye ayrılmıştı. Kimi zaman Jimmy de onunla birlikte geliyordu. Bir keresinde Ares'in tüm tayfasıyla birlikte hastaneye, Dr. Scott'ı görmeye gitmişlerdi. Onun arkadaşlarıyla birlikte Mars Humması üzerine yaptıkları çalışmalar çok ilginçti. Çalışmalardan genel bir sonuç çıkarmak için zaman henüz çok erkendi. Fakat Dr. Scott oldukça iyimser görünüyordu. «Elde ettiğimiz verilere göre» diyordu, ellerini sevinçle birbirine sürterek, «Tüm personeli denetim altına alıp, gerektiğinde hummayı engelleyebileceğiz. Şu sırada elimizde yeterli vaka yok.»

Jimmy iki nedenden ötürü Gibson'un kentteki turlarına katılıyordu. Birincisi, bir kere Gibson onun görmek istediği tüm yerlere gidiyordu. Böylece o hemen hemen görülmesi gereken tüm ilginç yerleri görebiliyordu. İkinci neden, Jimmy'nin Martin Gibson'un kişiliğine gittikçe daha yakın ilgi duymasından kaynaklanıyordu.

O geceki konuyu her ikisi de bir daha hiç açmamışlardı. Jimmy Gibson'un iyi biri olduğuna ve geçmişte yaptığı hataları gidermek için her şeyi yapmaya hazır olduğuna inanıyordu.

Jimmy zaman zaman Gibson'un derin bir yalnızlık içi-

ne gömüldüğünü hissediyordu. Bu belki orta yaşın getirdiği bir duygu da olabilirdi. Bu zamanlarda onun -ya yaşından ya da geçmişteki hatalarından ötürü olacak- için için üzüldüğünü farkediyordu. Böyle durumlarda Jimmy onu sevindirmek istiyor ve onu gittikçe daha çok sevmeye başladığını hissediyordu.

Jimmy'nin yaşantısına yeni ve oldukça beklenmeyen bir yön kazandıran kaza aslında önemsiz bir olaydı. Birgün öğleden sonra susuzluk hissederek canı bir kahve içmek istemiş ve yönetim binasının karşısındaki küçük kahveye gitmişti. Fakat galiba bunun için yanlış bir zaman seçmiş olmalıydı ki, birden bire kahveye bir kalabalık doldu. Bu Mars'taki tüm işlerin durduğu yirmi dakikalık öğle molası saatiydi. Jimmy bir anda çevresinin bir yığın genç kadınla çevrilmiş olduğunu gördü. Başka bir kadınlı erkekli insan grubu da bir masanın çevresine oturmuş, yüksek sesle işleri hakkında tartışıyorlardı. Jimmy bir an önce kahvesini içip gitmeye karar verdi.

Tam karşısında otuz yaşlarının sonuna gelmiş bir kadın oturmuş -belki de bir kıdemli memurun sekreteri olabilirdi- daha genç bir kızla konuşmaktaydı. Jimmy ayağa kalkıp gitmek için kalabalığı yara yara ilerlerken, ayaklarını ileri doğru uzatmış birini görmedi. Ayaklara takıldı, fakat tam düşmek üzereyken masaya tutundu ve dengesini sağladı. Bu sırada oradan geçmekte olan birinin kadehine çarparak yere devrilmesine neden oldu. Bir anda kendini toparlamaya çalışırken gözü kadınlara takıldı. Yaşlı kadın gülmemek için kendini zor tutuyordu. Genç olanı ise kendini hiç zorlamadan kahkahayı koyuvermişti. Jimmy çok utandı, hızla üstünü düzelterek kapıdan dışarı fırladı. Uzun süre orada gördüğü kızı düşündü, daha sonra da unuttu gitti.

Bir gün Gibson ile oturmuş kentin büyümesi hakkında konuşurlarken Jimmy tekrar o kızı hatırladı. Gibson kentteki yaş dağılımının dengesizliğinden söz ediyordu. Bunun

nedeni yirmibirin altındaki yaşlardaki hiç kimseye Mars'a göç edip yerleşmesi için izin verilmemesiydi. Jimmy tüm bunları dalgın dalgın dinlerken Gibson'un bir sözüyle kendine geldi. Gibson:

— Çok komik doğrusu diyordu. Dün yolda onsekiz yaşımdan fazla göstermeyen bir genç kız gördüm.

O sırada Jimmy'nin gözleri önünde kızın gülen yüzü canlandı. Onu tekrar görmeye karar verdi.

Port Lowell'de yaşayanların birbirini görebilecekleri en uygun zaman herkes için aynıydı. Bunu düşünerek Jimmy öğle tatilinden hemen önce aynı kahveye gitti ve aynı masaya oturdu. Kahve yine beklediği üzere doldu taşı. Ama herkes gidip de ortalık boşalınca ya kadar beklemesine karşın kız görünmemişti.

Jimmy onun Yönetim binasında çalışan daktilo kızlardan beri olabileceğini düşündü ve onu görmenin en emin yolunun işe başlama ve bitim saatlerinde binanın önünde beklemek olduğunu düşünmüştü.

Tam kahveden çıkarken nefes nefese kendine doğru gelmekte olan Gibson'la karşılaştı.

— Her yerde seni aradım Jimmy. Acele et ve giyin. Biliyorsun bu gece bir gösteri var. Genel Yönetici hepimizi gösteriden önce yemeğe davet etti. İki saat kadar zamanımız kaldı.

— Mars'taki resmî gecelerde ne giyilir acaba?

— Siyah elbise her halde. Ya da beyaz. Doğrusu ben de pek emin değilim. Her neyse, nasıl olsa bize otelde söylerler, dedi. İnşallah bana uyan birşeyler bulabilirler.

Sürekli sıcak havalandırma verilen bu kentte insanlar olabildiğince hafif şeyler giyiyorlardı. İki sıra inci düğmeleri olan beyaz ipek bir gömlek, siyah kravat ve siyah seten kısa pantolonlar. Belde de geniş alüminyum kemerler vardı. Bu kılık herkeste farklı farklı durdu. Gibson kendini izci gibi hissetmişti.

Genel Yöneticinin evi Mars'taki en büyük evdi. Yemek-

ten önce kendilerine Chery ikram edildi. Bu gerçek bir Chery idi. Hadfield'in yardımcısı Whittaker da yemeğe davet edilmişti.

Chery'lerini bitirdiklerinde Genel Yönetici: Size kızımı tanıtmak isterim. Hazırlıklarla o meşgul oluyor, onu gidip getirinceye kadar beni biraz bekler misiniz?

Kısa zamanda geri döndü.

— Bu İren dedi ve herkesi teker teker kızına tanıştırmaya başladı. Jimmy en sonda kalmıştı. Kız onu görünce tatlı tatlı gülümsece ve:

— Sanırım biz daha önce tanıştık dedi.

Jimmy kızardığını hissetti, hemen kendini toparladı ve

— Evet, tanıştığımıza çok sevindim dedi.

Jimmy, gerçekten ne kadar aptalım diye düşündü. Bunu tahmin etmeliydim. Mars'ta kuralları tek bozan kişi, onların uygulanması için insanları zorlayandı. Gibson, Yöneticinin bir kızı olduğunu daha önce ona söylemişti. Şimdi gerçek apaçık ortadaydı. Hadfield ve karısı Mars'a geldiklerinde birick kızlarını da yanlarında getirmişlerdi. Bu yalnızca onlar için sözleşmeye özel bir madde konmasıyla sağlanmıştı. Bundan sonra aynı yöntemi bir başkasının uygulamasına izin vermemişlerdi.

Yemek mükemmeldi ama Jimmy kendininkinin büyük bir kısmını tabağında bırakmıştı, çünkü hiç iştahı kalmamıştı. Oturduğu yerden İrene'i görebiliyordu. Yemek bittikten sonra kahve içmek üzere salona geçildi. O sırada salona çok güzel iki kedi girdi. İsimlerinin Topaz ve Turkuvas olduğunu öğrendiğimiz bu iki hayvan, kedileri çok seven Gibson ile oynamaya başladılar.

— Kedileri sever misiniz? diye sordu İrene Jimmy'ye.

— Evet dedi Jimmy. Ne kadar zamandır buradalar?

— Oh, bir yıl kadar oluyor. Yalnızca bir eğlence bunlar. Aslında Mars'taki tek hayvan da bunlar. Acaba bunu değerlendirebilecekleri mi dersiniz? diye gülümsedi İrene.

— Mars'lıların değerlendireceğinden eminim.

Bu biçimde başlayan konuşmaları giderek daha kişisel konuların konuşulmasına vardı. Jimmy, onun muhasebe bölümünde çalıştığını, Yöneticilik binasında yürütülmekte olan pek çok işi yerine getirebilecek kadar her konuda bilgili olduğunu, öğrendi. Babasının konumu ona pek çok konuda kolaylık sağlamış olabilirdi, ama tam bir demokrasi ile yönetilen Mars'ta bu pek fazla bir şey ifade etmiyordu.

İrene'i Mars ile ilgili olarak konuşturmak çok zordu, Çünkü o sürekli olarak Dünyadan konuşmak istiyordu. Küçükken terkettiği bu gezegeni bir rüya gibi düşünüyordu. Jimmy, onu ilgilendiren her konu üzerinde uzun uzun konuştu. Dünyanın büyük kentlerini, dağlarını, denizlerini, masmavi gökyüzünü, bulutları, yağmurları, nehirleri, Mars'ta olmayan her şeyi uzun uzun anlattı. O konuştuğu sürece İrene'in gözlerinde parıldayan ışıklar giderek artıyordu. Sanki Jimmy'ye gülümsüyor gibiydi.

Birden ortalığa derin bir sessizlik çöktüğünü gördüler. Herkes susmuş, ona ve İrene'e bakıyordu.

— Eveet! dedi genel yönetici. Eğer konuşmanızı bitirdiyseniz gidebiliriz. On dakika sonra gösteri başlayacak.

Oraya vardıklarında Port Lowell halkının çoğunun tiyatroyu doldurmuş olduğunu gördüler. Düzenlemeleri kontrol etmek üzere önden kalkıp da tiyatroya gelmiş bulunan Başkan Whittaker, onları kapıda karşıladı. En ön sırada onlar için ayrılmış olan yere kadar refakat etti. Gibson, Hadfield ve İrene ortada oturuyorlardı ve Norden ile Hilton onların her iki yanında yerlerini almışlardı. İrene'den ayrı kaldığı için Jimmy'nin biraz canı sıkılmıştı. Bu durumda gösteriyi seyretmekten başka çare kalmıyordu.

Çoğu amatör oyunlar gibi zaman zaman iyi sahneleri olan eserin özellikle müzikal kısımları çok güzel hazırlanmıştı. Oyundaki mezzo-soprano, Dünyadaki örneklerinin pek çoğundan üstündü. Gibson programda onun adının karşısında en son Covent Kraliyet Operası'nda bulunduğunu okuduğundan, pek şaşırmadı. Oyundan sonra bir

vantrologun gösterisi başladı. Gibson şimdiye dek bu kadar başarılısını görmediğini düşünüyordu ki, onun bebeğin karnına bir radyoalcısı yerleştirmiş olduğunu kulağına fısıldadılar. Bunun arkasından kent yaşamını anlatan küçük bir skeç başladı. Skeç yerel imalarla o kadar doluydu ki Gibson birçoğunu anlayamadı. Bu skeçte kentin belli başlı tipleri canlandırılmaktaydı. Bunlardan birinin Yerel Yönetim Başkanı Whittaker olduğunu anladı. Onunla ilgili komiklikler Gibson'u pek çok güldürmüştü. Ama birden bire salonda en yüksk sesle gülen kişinin kendisi olduğunu anladığında kıpkırmızı kesildi.

Program bir koro eşliğinde söylenen şarkılarla sona erdi. Gibson umduğundan da çok eğlendiğini farkettti.

Gibson şimdiye değin bu gezegende bir yabancıydı, tüm olanları, gelişmeleri hep dışarıdan izlemişti, oysa burada şu insanların içten çabalarıyla neler neler başarılmaktaydı. Artık yabancı bir gözlemci olmaktan çıkıp, onlardan biri olmaya, onlar gibi yaşayıp onlar gibi düşünmek gerektiğine karar verdi. Birden herkesle birlikte coşkuyla şarkı söylemeye başladı.

Gösteri bittikten sonra arkadaşlarıyla vedalaşıp otelin yolunu tuttu. Onlardan ayrılan Yerel Yönetim Başkanı ve Genel Yönetici yanlarında İrene'le birlikte bir süre yürüdüler. Sonra Hadfield kızına dönerek:

— Sen eve git canım, dedi. Biz Whittaker ile biraz yürümek istiyoruz. Yarım saate kadar dönerim.

Küçük meydan hoşalınca kadar yanlarından gelip geçenlerin selamlarını yanıtiyarak beklediler. Whittaker, Hadfield'in neyi konu edeceğini tahmin etmiş olduğundan biraz huzursuz görünüyordu.

— Bu geceki gösteri için George'u tebrik etmem gerektiğini bana yarın hatırlatın, dedi Hadfield.

— Olur, dedi Whittaker. Herhalde bizim için önemli bir sorun yaratabilecek konumda olan Mr Gibson'dan söz etmek istiyorsunuz. Değil mi?

Konunun böyle doğrudan doğruya açılmış olması Genel Yöneticiyi rahatlatmıştı.

— En son gezisindeki olayı kastediyorum. Artık onun için önlem almakta biraz geç kalmış sayılırız. Önemli olan bundan sonraki kazaları önleyebilmemiz. Henüz ciddi bir zarar olmadı.

— Sürücünün de pek hatası yok efendim, çünkü son projeden haberi yokmuş. O yola sapmış olmaları ise tümüyle bir rastlantı.

— Gibson'un herhangi bir şeyden kuşkulandığına dair bir belirti var mı?

— Bilmiyorum. Ama biraz kurnaz biri.

— Of, buraya bir gazeteci göndermenin ne anlamı var, bilemiyorum. Bu gelişi engellemek için o kadar da uğraştım!

— Buraya gelişi, kendisi gelmeden önce olup bitenleri öğrenmek amacıyla olabilir. Bana öyle geliyor ki bu işin bir tek çözümü var.

— Nedir o?

— Ona olup biteni anlatmamız. Tabii hepsini değil, yeterli olanı. Bir süre konuşmadan yürüdüler.

Sonra Hadfield söze başladı.

— Bu biraz mantıklı gibi geliyor. Peki Gibson'un bize tümüyle güveneceğinden emin misin?

— Bugünlerde onu bizlere daha yakın buluyorum. Bu konuda birşeyler bilmek yerine biraz kuşkulu olarak Dünyaya döner, hepsi bu.

Uzun bir sessizlik daha oldu. Bu arada kubbenin kenarına gelmişlerdi.

— Sanırım, bu konuyu biraz düşünsem iyi olacak dedi Hadfield. Tabii durum biraz da olayların ne kadar hızlı gelişeceğine de bağlı.

— Herhangi bir ipucu elde edildi mi?

— Hayır. Bilim adamları ara vermeksizin çalışıyorlar.

O sırada yanlarından sarmaş dolaş bir çift geçti.

— Ha, bak ne hatırladım, dedi Whittaker. İrene şu genç delikanlıdan-adı neydi? Spencer. Hah, Spencer'den hoşlanmış gibi görünüyor.

— Oh, biliyorum. Çevresinde yeni bir yüz görmek ilgisini arttırmış olmalı. Bilirsin, uzay yolculuğu bizim burada yaptığımız işten çok daha romantik.

— Tüm güzel kızlar denizcilerden hoşlanırlar, ne dersin? Sonra, beni uyandırmadın deme!

* * *

Gibson, Jimmy'de bazı değişiklikler olduğunu kısa zamanda anladı. Biraz düşündükten sonra da, bunun nedenini bulmakta güçlük çekmedi. İrene oldukça güzel ve sevimli bir çocuktü. Jimmy ile uzun uzun sohbetlerine bakılırsa birbirlerinden hoşlanmışlardı.

Başlangıçta Gibson, Jimmy ile bu konuda hiçbir şey konuşmamaya, onun konuyu açmasını beklemeye karar verdi. Jimmy, şu anda bu durumun hiç kimse tarafından sezilmediğini düşünürse daha rahat olur diye düşündü. Ancak bir gün Jimmy gelip de, Port Lowell'de iş bulup çalışmak istediğini söyleyince, konu da ortaya çıkmış oldu. Aslında Marst'ta uzun süre kalmak üzere gelenlerin burada iş bulup çalışmaya başlamalarına sık sık tanık olunurdu. Çünkü pek çok kişi boş boş vakit öldürmek yerine bazı işlerle meşgul olmayı yeğlerlerdi. Örneğin, Mackay akşamları matematik kursları düzenliyordu. Zavallı Dr. Scott'a gelince, o okadar doluydu ki istese bile kendine boş vakit ayıramazdı. Çünkü Port Lowell'e varır varmaz hastaneye koşmuş, bir daha da başını kaşıyacak vakit bulamamıştı.

Fakat Jimmy bir değişiklik istediğini söylüyordu. Yöneticilik binasındaki muhasebe bölümüne eleman alacaklardı, kendi matematik bilgisinin bu iş için yeterli olduğunu düşünüyordu. Tüm bunları Gibson'a anlatıp da sözünü bitirdiğinde, Gibson:

— Sevgili Jimmy, dedi. Tüm bunları bana niçin anlatıyorsun? Eğer istiyorsan, kimsenin seni bu işi yapmaktan alıkoyacağını sanmıyorum.

— Biliyorum, dedi Jimmy. Fakat siz Başkan Whittaker ile sık sık görüşüyorsunuz, eğer ona bu isteğimden söz ederseniz, sanırım karşıma bir sorun çıkması engellenmiş olacaktır.

— Eğer istersen Genel Yönetici ile de konuşabilirim.

— Yo, Hayır. diye birden itiraz etti Jimmy. Bu tür ayrıntıların onu ilgilendirdiğini sanmam.

— Bak Jimmy, niçin açık konuşmuyorsun? Bu senin düşüncen mi, yoksa İrene mi böyle istiyor?

Gibson tüm Mars yolculuğu boyunca Jimmy'yi böyle hiç görmemişti. Jimmy utancından kıpkırmızı olmuş, sanki nefes almakta güçlük çeken bir balığa dönmüştü.

— Oh! diyebilirdi sonunda. Bildiğinizi bilmiyordum! Kimseye birşey söylemeyeceksiniz değil mi?

Bunu Gibson'a hatırlatmak zaten gereksizdi. Gibson onun yirmi yaş heyecanını görüyor, neler hissettiğini anlıyordu. «Belki günün birinde İrene'e âşık olabilir Jimmy» diye düşündü Gibson ve Dünyaya döndükten sonraki tüm yaşamı boyunca, İrene yanında olmasa bile onun hayâli hiç gözlerinin önünden gitmeyecekti.

— Elimden geleni yaparım dedi Gibson kibarca, çok içten olduğu belliydi. Tarih işte yine kendini tekrarlıyordu, ama bu kez yeni nesiller eskilerinin hatalarını tekrarlamaya gayret ediyorlardı. Gibson bu konuda elinden gelen yardımı Jimmy'ye yapmaya karar verdi, belki bu kez sonuç daha değişik ve iyi olurdu...

PEMBE ışık yandı. Gibson bir yudum su daha içerek boğazını iyice temizledi. Sağ tarafında duran kağıtları bir kez daha kontrol etti. Uzun zamandır buradan yayın yapıyordu ama halâ heyecandan boğazının kurumasını engelleyemiyordu. Kontrol odasında program mühendisi elini kaldırdı: Pembe ışığın rengi kırmızıya dönmüştü.

— Merhaba Dünya. Ben Martin Gibson. Mars gezegenindeki Port Lowell'den size sesleniyorum. Bugün, biz Mars'ta yaşayanlar, yani Marshlar için büyük bir gün. Bu sabah yeni bir kubbe inşa edildi ve kentimiz hemen hemen yarısı kadar daha büyüdü. Bu zaferin sizin üzerinizdeki etkisinin pek önemli olmayacağını tahmin edebiliyorum. Oysa, burada bizler için bunun önemi çok büyük, çünkü biz bunu Mars'a karşı savaşımızda kazandığımız bir başka zafer olarak değerlendiriyoruz. Bu zaferin anlamını sizlere anlatmaya çalışacağım. Hepimiz Mars atmosferinde oksijen olmadığından ötürü soluk alınamadığını bilirsiniz. Bizim en büyük kentimiz Port Lowell, altı plastik kubbe altında kurulmuş bir kenttir. Bu kubbelerin altında hava basıncı normaldir ve soluk almak da mümkündür. Son yıl için yeni bir kubbe yapılması plânlanmıştı. Bu yedinci kubbenin büyüklüğü diğerlerinin iki katı kadar olacaktı. Şimdi de, bugün tamamlanan ve yerine yerleştirilen bu kubbe münasebetiyle, bunların içini anlatmaya çalışacağım. Yarım kilometre açıklığı olan büyük bir küresel uzay düşünün. Bu bir insanın boyunun iki katı kalınlıkta cam tuğlalardan yapılmış bir duvarla çevrili. Bu cam duvardan açılmış pasajlardan diğer kubbelere geçmek mümkün oluyor. Yine bu cam duvarlardan dışarı baktığınızda Mars'ın o yemyeşil bitki örtüsünü görebiliyorsunuz. Kubbeler arasındaki pasajlar, kubbelerden herhangi birinden hava ka-

çışı olduğu takdirde otomatik olarak kapanan büyük kapıları olan basit metal tüpler biçiminde. Dün Yedinci kubbe-ye girdiğimde, ki henüz şişirilmemişti, tüm bu büyük daire- sel boşluğun ince saydam bir tabakayla kaplanmış olduğunu ve yerde kat kat olmuş ve yürümemizi engelleyen plastik kılıfın durduğunu gördüm. Eğer kendinizi söndür-ülmüş bir balon içinde düşünebilerseniz, neler hissedilebi- lineceğini daha iyi anlarsınız. Kubbenin bu iç kılıfı çok dayanıklı bir plastikten yapılmış, hemen hemen mükem- mel bir saydamlıkta ve oldukça esnek; bir tür kalın selo- fan diyebiliriz. Tabii henüz kubbe şişirilmediğinden ötürü içinde hava yoktu ve ben gaz maskemi giymek zorunday- dım. Sonra büyük bir hızla kubbeye hava pompalanmaya başladı. O sırada içine hava verildikçe kabaran ve devle- şen kubbeyi görmeye değerdi doğrusu. Bu pompalama işle- mi tüm gece boyu sürdü. Bu sabah tekrar kubbeye gittiğim- de şişirme işleminin henüz tamamlanmış olduğunu, koca plastik balonun daha kubbeye tüm kenarlarından tutturma işleminin bitmemiş olduğunu, bu nedenle de yaklaşık 100 metre açıklığı olan bu dev kubbenin sanki canlı bir yaratık gibi kabardığını gördüm. Evet, üç saat önce şişirme işleminin ilk aşaması tamamlandı. Maskelerimizi artık çıkarabi- lirdik. Hava yeteri kadar kalınlaşmamıştı ama yine de ne- fes alabiliyorduk. İçerideki mühendisler maskelerini çıkar- mışlar rahat rahat çalışıyorlardı. Bundan sonraki birkaç gün büyük plastik kılıfı gerginlik ve sızıntı yönünden kontrol edecekler. Bu Mars için çok önemli bir adım de- miştim. Evet, çünkü kısa süre sonra bu yedinci kubbenin altında yeni yeni binalar inşa edilmeye başlanacak. Aynı zamanda bunun altında küçük bir park ve hatta bir de küçük göl -ki Mars'ın ilk gölü olacak bu- yapmayı planlı- yoruz. Tabii ki bu bir başlangıç. Bugün için bize çok büyük görünen bu başarı, günün birinde önemsiz bir gelişme gibi gelebilir. Fakat Mars'ın bir başka kesiminin ele geçirilme- si anlamını taşıyor, bin kişinin daha barınabileceği yeni bir

dünya anlamını taşıyor. Beni dinliyor musun Dünya? İyi geceler.

Kırmızı ışık söndü. Gibson bir an için mikrofona bakarak, kendi sözlerini ışık hızıyla dünyaya gönderen bu teknik gelişmeyi hayranlıkla izledi. Sonra kağıtlarını topladı, kapıdan geçerek kontrol odasına gitti.

Mühendis telefon ahizesini uzatarak: Sizi arıyorlar Bay Gibson dedi.

Gibson aldı ve: Merhaba, ben Gibson! dedi.

— Ben Hadfield. Sizi kutlarım. Konuşmanızı biraz önce dinledim. Çok iyiydi.

— Beğendiğinize sevindim.

— Belki tahmin etmişsinizdir. Konuşmanızın tümünü daha önce okudum ve gördüğüm değişiklik çok hoşuma gitti.

— Hangi değişiklik?

— Eskiden bu tür olayları anlatırken ‘onlar’ diye söz ediyordunuz. Oysa şimdi ‘biz’ diyorsunuz.

Gibson’un cevap vermesine fırsat bırakmadan konuşmasına devam etti.

— Aslında sizi yalnızca bunun için aramamıştım. Sizin Skia’ya yapmak istediğiniz geziye izin çıktı. Çarşamba günü oraya bir yolcu jetimiz gidecek. Gemide bir de üç kişilik oda var. Whittaker size ayrıntıları anlatır. Hoşçakalın.

Telefonun kapandığını duydu. Odada bir sessizlik olmuştu. Gibson, Yöneticinin kendisine söylediklerini düşünüyordu. Buraya geleli bir ay olmuştu ve zamanla Mars’a bakışı değişmişti. Başlangıçtaki okul heyecanı birkaç gün sonra geçmişti. Artık oranın insanları da onu kabullenmişti. Gibson kendini onlardan biri gibi hissediyordu. Çarşamba günü gezegenin ikinci büyük kenti olan Port Schiaparelli’yi görmek üzere havalanacaktı. Burası on bin kilometre doğuda Trivium Charontis’teydi. Gezi iki hafta önceden planlanmıştı, ama her seferinde bir sorun çıkmış ve ertelenmişti. Jimmy ile Hilton’a hazır olmalarını söyle-

mesi gerekiyordu. İkisi en hevesli olanlardı. Şimdi Jimmy'nin gelmek isteyip istemediğini pek bilemiyordu. Aslında Jimmy şu sıralar Mars'ta kalan günlerini, İrene'den ayrılacağı zamana kadar kalan günlerini teker teker saymaya başlamıştı bile.

* * *

— Çok güzel bir jet değil mi? diye sordu pilot gururla. Mars'ta bundan yalnızca altı tane var. Bu atmosferde uçabilecek jeti yapmak oldukça zor bir iştir.

Gibson aerodinamik konusundan pek anlamıyordu, ama yine de jetin çok mükemmel bir yapıda olduğunu sezebiliyordu. Jimmy ve Hilton'dan sonra jete tırmandı ve olabildiğince rahat edeceği bir yere yerleşti. Kabin alanının çoğu Skia'ya götürüldüğünü sandığı yük kutularıyla doluydu. Bu yüzden oldukça az bir alana sıkışmak zorundaydılar.

Bir süre sonra motorlar çalıştı. Pilot bir an cihazları kontrol etti ve hızlandı, bir kaç saniye sonra bir gürültü oldu, roketler ateşlendi ve jet gökyüzüne fırladı. Yavaş yavaş güneye doğru yönelirken Port Lowell'in üzerinde büyük bir yay çizmeye başladı. Gibson, havadan son görüşünden bu yana kentin epey büyümüş olduğunu düşündü. Yeni kubbe halâ boştu. İçinde, tam ortasında yeni binaları yapmakta olan işçileri gördü.

Uçak bir süre sonra biraz alçalarak yoluna devam etti. Bu sırada büyük Aurorae Sinus adasını gördüler. Bundan sonra binlerce kilometre süren çöl başlıyordu.

Pilot uçağı otomatik kontrole bağladı ve yolcularla sohbet etmek için onların yanına geldi.

— Yaklaşık dört saat sonra Charentis'teyiz, dedi. Korunum bundan sonra bakılacak pek manzara olmayacak, çünkü uçsuz bucaksız çöl başlıyor.

Gibson kafasından bir hesap yaptıktan sonra.

— Şimdi bakalım, doğruya doğru uçuyoruz ve epey geç

bir saatte hareket ettik. Demek ki biz oraya vardığımızda hava kararmış olacak.

— Endişelenmeyin dedi pilot. Birkaç yüz kilometre gittikten sonra Charontis'in sinyallerini yakalarız. Mars öyle küçük bir gezegen ki, böyle uzun yolculukları gün ışığında başlayıp bitirmek olanaksız.

— Ne kadar zamandan beri Mars'tasınız? diye sordu Gibson.

— Eh, beş yıl oldu.

— Hep uçtun mu?

— Çoğunlukla evet.

— Bir uzay gemisinde olmayı tercih etmez miydin?

— Etmezdim. Çünkü onların içinde pek heyecan yok. Çevrede hiç bir şey görmeden aylarca git dur. Dönüp kendisine gülmekte olan fakat tartışmaya katılmayan Hilton'a gülümsedi.

— Heyecan sözcüğüyle neyi kastediyorsun? diye sordu Gibson.

— En azından seyredilebilecek bir manzara olmalı. Uçakta çalıştığınızda gemilerdeki gibi aylarca evinizden uzak kalmıyorsunuz. Ve her zaman için de yeni bir şeyler görmek şansınız oluyor. Kutuplara bir düzine seferde bulundum, tümü de yazın. Oysa Mare Boreum'un üstünden ilk kez geçen kış geçtim. Dışarısı eksi yüz elli derecedi. Bu Mars için bir rekordur.

— Ben bunu kolaylıkla geçerim dedi Hilton yavaşça. Titan'da geceleri eksi iki yüz dereceye ulaşır. Gibson onun ilk kez Satürn gezegeninden söz ettiğini işitiyordu.

— Ha Fred diye söze başladı. O söylenti gerçek mi?

— Hangi söylenti?

— Bilirsin canım, hani şu Satürn'e bir kez daha gideceğiniz.

Hilton omuzlarını silkti:

— Henüz kararlaştırılmadı bazı güçlükler var. Ama sanırım olacak. Bu şansı kaçırsaydık yazık olacaktı. Eğer gelecek yıl hareket edersek Jüpiter'in de yanından geçebileceğiz ve ilk kez onu bu kadar yakından görebileceğiz. Mac bizim için çok ilginç bir yörünge üzerinde çalışıyor. Böylece Jüpiter'e çok yaklaşıcağız, öyle ki onun çekim alanı bizi çevresinde dolandıracak ve böylece biz de başımızı Satürn'e çevirmiş olacağız. Çok ilginç olacak.

— O halde sorun olan nedir?

— Her zamanki gibi para tabii. Gezi iki buçuk yıl sürecektir ve elli milyona malolacak. Mars bunu karşılayamaz. Biz de bunun faturasını Dünyaya ödetmeyi düşünüyoruz.

— Dünyaya döndüğümüzde bana hatırlat, bu konuda bir yazı yazıp gezegenlerarası politikacıları harekete geçirmeli. Basının etkisini unutma.

Konuşma gezegenden gezegene atlamaya başladı. Gibson birden Mars'ı uzaktan görme şansını kaybetmekte olduğunu hatırlayarak fırladı. Pilotun onun yerine oturmak üzere izin aldı hiçbir şeye dokunmayacağına dair söz verdikten sonra tabii- ve kendini rahat koltuğa bıraktı.

Beş kilometre aşağıda boydan boya renkli çöl uzanıyordu. Çok alçaktan uçuyor gibiydiler. Aslında Mars atmosferinin çok ince olmasıydı bu duyguyu veren. Gibson, Dünyadayken uçtuğu zamanlarda duymadığı ilginç duygulara kapıldı, ilginç gözlemleri oldu.

Zaman zaman pilot gelerek aletleri kontrol etti, aslında bu tümüyle formaliteydi, çünkü seyahat bitinceye kadar herhangi bir şey yapmaya hiç ihtiyaç yoktu. Yolun yarısına gelindiğinde biraz kahve için hafif bir şeyler yediler, daha sonra Gibson tekrar kabin arkadaşlarının yanına gitti. Hilton ve pilot şimdi hararetili hararetili Venüs hakkında tartışıyorlardı. Güneş ışınları şimdi Mars'a hayli eğik düşüyor ve küçük tepelerin gölgelerinin yer düşmesine neden oluyordu. Gibson uzun uzun aşağıyı seyretti. Mars'ı

ve çevresini hemen hemen tümüyle görebilmişti ve bilinen bir gerçeği bir kez de kendisi görmüştü:

Mars'ta hiç dağ yoktu...

* * *

Hadfield haberleri aldığı zamandan beri Gezegenlerarası Developman Kurulu'na âcil bir memorandum dikte ettirmekteydi. Port Schiaparelli, uçağın beklenen varış zamanından on beş dakika sonra haber beklemiş, Port Lowell Kontrol da 'gecikme' sinyalini göndermişti. Küçük Mars hava filosundan bir uçak şimdi uçuş hattında araştırmaya çıkmıştı. Yüksek hız ve alçaktan uçuş bu araştırmayı çok güçleştiriyordu. Phobos da teleskopunu oraya yöneltmiş, araştırmalarını sürdürüyordu.

Haber Dünyaya bir saat sonra ulaştı. Gibson olanları görebilmiş olsaydı her halde çok mutlu olurdu: Heryerde, halk çok büyük bir ilgiyle onun son makalelerini okuyorlardı. Ruth Goldstein'in, bir yayımcı gelip de elinde gazete-yi sallayınca-yı kadar hiç bir şeyden haberi yoktu. Hemen Gibson'un son yazı serisinin ikinci basım hakkını satın aldı, sonra gazetedeki özel odasına çekildi ve uzun süre bol bol ağladı.

Gazete yazıhanelerinde Morgtan alınmış olan raporlar (beklemeye zaman yoktu çünkü) gelmeye başladı ve Londra'da, Gibson'la iyi bir dizi için anlaşma yapmış olan yayımcı kendini çok mutsuz hissetti.

* * *

Pilot kontrol kabinine ulaştığında duvarlar hala Gibson'un bağırmasından yankılanıyordu. Sonra uçağın dönmesi onu birden yere fırlattı. Tutunarak ayağa kalktığı anda uzakta, kilometrelerce ötede garip bir biçimde parlayan turuncu renkli bir kayalık gördü. Bu panik anında dahi,

kendilerine doğru kayarak yaklaşmakta olan bir engel olduğunu farkedebilmişti. Birden gerçeği anımsadı. Bu bir dağ silsilesi değildi, başka bir şeydi. Rüzgarın etkisiyle gölden kalkmış olan tozdan bir duvar neredeyse startosferin kenarına kadar ulaşmıştı.

Bir saniye sonra kasırgaya tutuldular. Kuvvetli bir şey uçağı şiddetle bir taraftan diğer tarafa çekiyor gibiydi. Bundan sonra çok şiddetli bir gürültü duyuldu. Birden gece bastırmıştı ve onlar umutsuzca koyu bir karanlıkta uçuyorlardı.

Her şey bir ömür kadar uzun gelse de tamı tamına beş dakika içinde olup bitmişti. Gibson birden sanki binlerce çekip tarafından uçağın gövdesi dövülüyormuş gibi sesler duymaya başladı. Rüzgar uçağı oradan oraya fırlatıyordu. Sonra dehşet içinde, motorun sesini artık duymadığını farkettti. Motorlar durmuştu. Pilot bağırdı.

— Maskelerinizi takın. Uçak indiğinde gövde yere çarpabilir!

Parmakları uyuşmuş gibiydi. Oturduğu koltuğun altından maskesini çıkardı ve başına geçirdi. Bu işi bitirdiği sırada yere oldukça yaklaşmış olduklarını gördü.

Bundan sonra uçağın büyük bir gürültüyle yere çarptığını ve havaya zıpladığını farkettti. Bir an sonra tekrar yere değdi. Gibson uçağın param parça olacağını bekleyerek büzülmüştü.

Bir ömür gibi uzun gelen bir andan sonra birden durulduğunu hissetti. Sağlam olarak yere inmişlerdi. Sonra Hilton'un onun yanına geldiğini ve maskesini çekerek, pilota şöyle bağırdığını duydu:

— Hey kaptan, çok iyi bir inişti doğrusu. Şimdi ne kadar yürümemiz gerekecek dersin?

Bir an hiç bir cevap gelmedi. Sonra pilot gayet soğukkanlı bir sesle konuşmaya başladı:

— Bana bir sigara yakıp verecek yok mu?

— İşte al dedi Hilton, ileri doğru yürüyerek. Kabinin ışıklarını yaksak ha?

Hepsi birden neşelenmeye başlamışlardı. Sağ salım karaya inmenin verdiği rahatlık, onlara en yakın üstten binlerce kilometre uzakta olduklarını bile düşündürmeyecek ölçüdeydi.

— Bu tam bir fırtınaydı, dedi Gibson. Mars'ta bu tür doğa olayları sık olur mu? Oluyorduyse neden biz önceden uyarılmadık?

Olayın ilk şokundan kurtulmuş olan pilot şimdi ne yapmaları gerektiği konusunda düşünmeye başlamıştı.

— Şimdiye kadar hiç böylesini görmemiştim dedi. Lowell ile Skia arasında belki en az elli uçuş yapmışımdır. Aslında sorun, bizim Mars meteorolojisi hakkında bir şey bilmememizden kaynaklanıyor. Gezegenimizde belki bir düzine meteoroloji istasyonu var ama, bize kesin bilgi vermeye yetmiyorlar.

— Phobos'tan ne haber peki? Onlar ne olduğunu görüp de bizi uyaramazlar mı?

Pilot takvimi açtı ve sayfalarını çevirmeye başladı.

— Phobos henüz çıkmadı dedi kısa bir hesaplama sonra. Sanırım fırtına birden Hades'in (*) üstünden çıktı nasıl ismi iyi bulmuş muyum? Fırtınanın Charontis yakınına gittiğini sanmam, bu nedenle onu göremezler ve dolayısıyla da bizi uyaramazlardı. Bu hiçkimsenin bir hatası olmadan meydana gelen kazalardan biridir.

Bu düşünce sanki hepsini rahatlatmış gibiydi. Fakat Gibson pek rahat görünmüyordu.

— Bu arada dedi. Bilinmeyen bir yerin ortasında bulunduğumuzu da unutmayın. Bizi bulmaları ne kadar zaman alır? Ya da gemiyi onarmanın olanağı var mı?

— Bu olanaksız, çünkü jetler tahrip oldu. Biliyorsun, onlar kumda değil havada çalışmak üzere yapılmışlardır.

(*) Hades: Yunan mitolojisinde Ölüler Diyarı Tanrısı.

— Peki, Skia'yı radyo ile arayamaz mıyız?

— Yerde olduğumuz sürece arayamayız. Fakat bir saat kadar sonra Phobos yükselecek, o zaman gözlemeyi arayabiliriz ve tabii onlar da yerimizi tespit edebilirler böylece. Uzun yolculuklarda bizim kullandığımız yöntem bu. Ayrıca İyonosfer sizin Dünyanızdaki gibi sinyalleri iletebilecek kadar kuvvetli de değil. Şimdi gidip radyonun çalışıp çalışmadığına bir bakayım.

Öne doğru gitti ve uçağın vericisini incelemeye başladı. O sırada da Hilton kabin ısıtıcısını ve hava basıncını kontrol etmekle meşguldü. Diğer iki yolcu da düşünceli düşünceli birbirlerine bakıyorlardı.

— Şansın da böylesi diye söylendi Gibson. Ta Dünyadan kalkıp hiç bir aksilik görmeden Mars'a kadar geldik, bu küçük gezegende bir uçağa binelim dedik nedir bu aksilik! Bir daha uzay gemisinden başka birşeye binmeyeceğim.

Jimmy gülümsedi:

— Geri döndüğümüzde diğerlerine anlatacak bir şeylerimiz olacak fena mı? Belki de sonunda gerçek bir keşif yapabileceğiz, kimbilir?.. Pencerenin yanına gitti ve gözlerinin üzerine elini siper ederek uzaklara bakmaya başladı. Çevre şimdi tümüyle karanlıktı. Yalnızca gemiden süzülen ışık görülüyordu.

— Etrafta tepeler var, bunlara rağmen tek parça olarak inebilmemiz ne büyük bir şans değil mi? Aman Tanrım, işte şurada bir kayalık var, ileride de bir tane var. Onlardan birine çarpıp parçalanmamız işten bile değildi!

— Nerede olduğumuza dair bir fikrin var mı? diye sordu Gibson pilota.

Sesinde kaba ve sert bir ifade vardı.

— Yaklaşık 120 doğu, 20 kuzey. Fırtına bizi daha uzağa fırlatamaz.

— O halde Aetheria'da bir yerdeyiz. dedi Gibson ve ha-

ritanın üzerine eğildi. Evet burada da tepelik bir bölge gösteriliyor, ama daha fazla da bir bilgi yok.

— Buraya ilk kez bir insan iniyor da ondan. Mars'ın bu kısmı hemen hemen hiç keşfedilmemiştir. Haritası da tamamen havadan çıkarılmıştır.

Gibson Jimmy'nin bu haberden çok memnun olduğunu hemen anladı. O zamana kadar hiç bir insanın ayak basmadığı bir yerde bulunmanın belli bir heyecan var, diye düşündü.

— Aksiliğe bakın diyen Hilton'un sesi duyuldu. Phobos yükselse bile bu radyoyu kullanabilmek olanaksız.

— Nasıl olur? diye bağırdı pilot. Biraz önce onu kontrol ettim, çalışıyordu.

— Evet, ama nerede olduğumuza hiç dikkat etmedin mi? Buradan Phobos'u göremeyiz ki. Güneyimizdeki kayalık görüş alanımızı tümüyle kapatıyor. Bu demektir ki bizim radyo sinyallerimizi alamazlar. Daha da kötüsü, teleskoplarıyla nerede bulunduğumuzu da saptayamayacaklardır.

Korkunç bir sessizlik oldu.

— Şimdi ne yapacağız? dedi Gibson. Ellerindeki oksijenin, yiyeceğin ve cihazların onları uzun süre idare etmeyeceğini düşünmeye başladı. Hem Mars'ta örtünmeksizin bir gece geçirmenin olanaksız olduğunu da biliyordu. Ekvatora yakın bile olursa bu değişmezdi.

— Başka biçimde bir sinyal vermenin bir yolunu bulmalıyız dedi Hilton. Sabah şu tepeleri bir tırmanıp çevreye bakalım. Bunun işe yarayacağına inanıyorum. Ayrıca endişe etmemiz için de bir neden yok çünkü günlerce yetebilecek kadar oksijenimiz var. Bataryalardaki güç de bizi ısıtmaya yeterli. Ancak eğer bir haftadan fazla burada kalmak zorunda olursak biraz aç kalabiliriz, o kadar. Fakat bunların olacağını da pek sanmıyorum ya.

Sanki sessizce anlaşılmış gibi Hilton kontrolü eline al-

mıştı. Belki farkında değildi ama şimdi bu küçük grubun lideri oydu. Pilot da bunu kabullenmiş görünüyordu.

— Phobos bir saat sonra yükselir dedin değil mi? diye sordu Hilton.

— Evet.

— Peki ne zaman batır? Şu sizin küçük çılgın ayınızın devrelerini bir türlü hatırlayamıyorum!

— Batıdan yükselir ve dört saat kadar sonra doğudan batır.

— Buna göre geceyarısında güneyde olacak demektir?

— Doğru. Aman Tanrım! Bu bizim onu hiç göremeyeceğimizi gösteriyor. En az bir saat da güneş tutulmasına girer!

— Ne biçim aymış! diye söylendi Gibson. Tam işe yarayacakken, ortada yok.

— Bu önemli değil! dedi Hilton soğuk bir sesle. Onun nerede olduğunu bilmemiz de yetecek. Böylece radyoyu kullanmamızı da engellememiş olduğunu göreceğiz. Bu gece yapacağımız tek şey onun yerini saptamak olmalı. Evet... Kimde oyun kartı var? Hiç birinizde yok mu? Peki o zaman biraz eğlenmeye ne dersiniz? Martin bize o güzel öykülerinden anlatsana!

— Bunun böyle olacağını düşümde bile görsem inanmazdım doğrusu dedi. Sen anlatacak öyküleri olan tek kişisin!

Gibson bir anda Hilton'un Satürn öyküsünü öğrenmenin en iyi zamanının bu olduğuna karar verdi. Böyle bir şans bir daha ele geçmezdi. Ayrıca o anıları dinlemek oradakiler üzerinde moral da yaratacaktı. Hilton da bunu farketmiş olmalı ki, arkasına yaslandı ve gülümseyerek:

— Beni düşünüyorsun değil mi Martin? Oldu, anlatacağım, ama bir koşulla!

— Nedir?

— Bunu doğrudan doğruya aktarma lütfen, olur mu?

— Yapmaya çalışırım.

— Ve eğer günün birinde bunu yazmaya kalkarsan, müsveddelerini önce bana göster.

— Tabii.

Aslında Gibson salt yazabilmek düşüncesiyle istememişti bu öyküyü öğrenmeyi. O bunu isterken, sadece o ilginç olayları bilebilmeyi de arzulamıştı.

Geminin dışında çok soğuk bir gece başlamıştı. Gökyüzünde yıldızlar ne kadar parlak olursa olsun, soğuk tüm gücüyle sürüyordu. Ama gemideki dört kişi dışarıyla pek ilgili değildiler o sıra. Onlar Güneş Sisteminin bir başka gezegenine, altı yüz milyon kilometre uzaklığa, Satürn'e gitmişlerdi.

İnsanlar Satürn'e gidildiğini fakat daha yakında olan Jüpiter'e gidilmediğini duyduklarında şaşırıyorlar. Fakat uzay yolculuklarında, direk uzunluğun pek önemi yoktur. Ve Satürn'e inme kolaylığı olması, oraya daha önce varılmasına neden olmuştu. Satürn'ün uydusu Titan, Dünya'nın uydusu Aydan birkaç misli daha büyüktü. Aslında Titan için Güneş Sisteminin en büyük uydusu diyebiliriz. 1944 yılının sonlarına doğru, Titan'ın bir atmosferinin olduğu saptandı. Bu içinde soluk alınabilecek bir atmosfer değildi. Daha da değerli bir şeydi. Nükleer roketlerin en ideal yakıtı olan metandan oluşuyordu bu atmosfer.

Bunun saptanması ile uzay uçuş tarihinde eşsiz bir sayfa açılmış oldu. Çünkü ilk kez bu garip dünyaya bir yolculuk yapılacak ve oraya varıldığında da yakıt yenilenebilecekti.

Arcturus ve sekiz kişilik mürettebatı uzaya Mars'ın yörüngesinden hareket etti. Satürne yolculuk, Titan'a kadar yakıtın da yetmesiyle toplam dokuz ay sürdü. Sonra pompalar durduruldu ve orada, sayılamayacak kadar tirilyon tonda bulunan metandan yakıt alındı ve *Arcturus* Satürn'ün bilinen on beş ayının hepsini teker teker dolaştı. Bu bir kaç ay süren geziler sonucunda bu gezegene ilişkin olan

ve teleskopik incelemeye elde edilen bilgilerin tümünden daha fazlası sağlanmış oldu.

Bunun bir bedeli de oldu. Tayfalardan ikisi, atomik motorların âcil onarımında fazla radyasyon dozu aldılar ve öldüler. Bunlar dördüncü ay Dione'a gömüldüler. Gezinin öncüsü Kaptan Envers, Titan'da donmuş havanın oluşturduğu çığdan öldü. Cesedi ise hiçbir zaman bulunamadı. Kumandayı ele almak zorunda kalan Hilton yanında kalan yalnız iki yardımcısıyla *Arcturus*'u bir yılda Mars'a geri getirmeyi başardı.

Tüm bu yalın gerçekleri Gibson zaten biliyordu. Fakat yine de bu ilginç olayları Hilton'un o ağır ve sakin sesinden duymak çok hoşuna gitmişti.

Titan'ı ve Satürn'ü çevresinde dolaşan küçük küçük ayları anlattı. Bu çevresindeki aylarla Satürn, sanki Güneş Sisteminin bir modeli gibiydi. Hilton, bunların içinde en içte kalan Mimas'a nasıl indiklerini de anlattı.

— Dağlar arasında geniş bir vadiye indik. Toprağın yeteri kadar sert olduğundan emin olduktan sonra, daha önce yaptığımız hataları yapmamak üzere kendimizi ayarladık. Tabii ki Mimas'taki çekim fazla değildi; Dünyanın yalnızca yüzde biri kadardı. Bu da bizim uzaya fırlamamızı engellemeye yeterdi. Bunu bilmek bize güven vermişti. Mimas'a indiğimizde sabahın erken saatiydi. Burada günler Dünyadakinden biraz daha kısaydı. Satürn'ün çevresini yirmi iki saatte dolaşıyordu. Ve gezegene doğru hep aynı yüzü dönük olduğundan da gece ve gündüz eşit uzunluktaydı. Kuzey yarıküreye, ekvatora yakın bir bölgeye indik. Satürn'ün büyük bir kısmı da ufuktaydı; kocaman bir hilal gibi duruyordu. Herhalde çektiğimiz filmleri görmüşsünüzdür, özellikle de Satürn'ün tüm evrelerini gösteren renkli olanları. Fakat, bu oluşumu canlı olarak gökyüzünde izlemenin verdiği zevki bu filmlerin verebileceğine inanabilmek çok zor. Çok büyüktü ve sanki kollarını iyice açıp da durursan, parmak uçlarıyla kenarlarını tutabi-

lecek gibiydin. Hiç birimiz onu seyretmekten bıkmamıştık. O kadar hızlı dönüyordu ki, biçimi sürekli değişiyordu. Ve bu sırada renklerin en güzel kombinasyonunu; yeşilleri, kahverengileri ve sarıları görmek olanaklıydı. İnsanın ondan gözlerini kaçırabilmesi olanaksızdı. Görünmez olduğunda bile onu görmek olanaklı gibi çünkü yıldızların arasında büyük bir boşluk oluşuyor. Tekrar Satürn'e gitmek istediğimi söylesem şaşırır mısınız? Bu kez ona iyice yaklaşmak isterim, yani bin kilometre yakınına kadar yaklaşmak. Bu şimdi daha güvenli ve çok fazla da güç gerektirmiyor. Yapılacak tüm iş parabolik bir yörüngeye girmek, sonra da Güneş'in çevresine giren bir kuyrukluyıldız gibi kendini bırakmak. Tabii Satürn'e yakın olarak bir kaç dakikadan fazla kalabilmek olanaksız ama yine de bu süre yeterli kayıtları almamıza elverişli olacaktır. Ve tabii Mimas'a da bir kez daha gitmek isterim. Satürn'ün genişlemesini ve küçülmesini izlemek, ekvatoru çevresinde fırtınaların birbirini kovalamasını görmek çok değerli olacak benim için. Evet -bu kez geri dönmeyeceğimi bilsem bile yine de değerli olacaktır...

Bu sözlerde öyle bir inandırıcılık vardı ki, kimse Hilton'un lâf olsun diye konuşmadığını anlamıştı. Anlattıkları bittiğinde orada bulunan herkes, onun görmek istediklerini görebilmeyi diledi içinden.

Gibson kabinin penceresine giderek, dışarıyı gözledikten sonra söze başlayarak sessizliği bozdu.

— Bak dedi. Orada, eğer boynunuzu uzatırsanız görebilirsiniz.

Önlerinde durmakta olan kayalık artık görüş alanlarını önceki gibi tümüyle kapatmıyordu. Tam tepesinden yavaş yavaş bir parlaklık süzülüyordu. Bu yükselmekte olan Phobos'tu.

Dakika dakika ışık daha da kuvvetleniyordu. Pilot sinyallerini tekrar göndermeye başladı. Şimdi tümü Phobos'un

alacağı konumun, onların sinyallerini alabilecek pozisyona gelip gelmeyeceğini merak ediyordu.

İki saat kadar hiç bir ümit belirtisi olmaksızın beklediler. Birden ışık tekrar tepenin ucunda belirdi. Bu kez doğudan parlıyordu. Bu haberleşme için en uygun konumdu. Ama sinyallere yanıt gelmedi. Pilot vericiyi kapattı.

— Bu da olmadı, dedi. Başka bir şeyler yapmayı denemeliyiz.

— Ne yapmamız gerektiğini biliyorum galiba! diye bağırdı Gibson. Vericiyi tepeye taşısak olmaz mı?

— Ben bunu düşündüm, ama onu özel cihazlar olmaksızın dışarı taşıyamayız ki. Bunun için gerekli olanlar hep uçağın gövdesine tutturulmuş, sabit şeyler.

— Bu gece yapabileceğimiz bir şey yok dedi Hilton sakince. Gün doğmadan biraz uyusak iyi olur. Hepinize iyi geceler.

Bu çok güzel bir öneriydi, ama uymak çok zordu. Gibson'un aklı halâ yarın için yapabilecekleri şeylerle meşguldü. Neden sonra Phobos batıp da ortalık tam bir karanlığa ve sessizliğe büründüğünde uyumayı denedi. Rüyasında kendini Port Schiaparelli'ye giderken görüyordu...

On İkinci Bölüm

GIBSON uyandığında gün ağaralı epey olmuştu. Güneş kayalıkların ardında kalmıştı, görünmüyordu, ama gönderdiği ışınlar uçağın içini aydınlatmaya yetiyordu. Fırılarak kalktı, koltuklar uyumak için yapılmamıştı, o nedenle pek rahat bir gece geçirememişti.

Etrafta arkadaşlarını aradı, fakat pilot ile Hilton'un gitmiş olduğunu gördü. Jimmy ise halâ uyumaktaydı. Diğerleri erken uyanmış ve araştırmaya gitmiş olmalıydılar.

Duvar da Hilton'un yazıp iliştirdiği bir mesaj vardı. Saadece şunlar yazılıydı: «6.30'da dışarı çıkıyoruz. Bir saat sonra döneriz. Döndüğümüzde acıkmış olacağız, ona göre. Fred.»

Bunun üzerine Gibson acıkmış olduğunu hissetti. Gemilerde bu tür kazalar için bulundurulmuş âcil yemek dolabını açtı. Kendine sıcak bir içki hazırlamak istedi. Bu sırada çıkardığı gürültüler Jimmy'yi uyandırdı. Delikanlı bir süreye şaşkın şaşkın etrafına bakındıktan sonra nerede olduğunu hatırladı.

— İyi uyudun mu? diye sordu Gibson.

— Çok kötü dedi Jimmy. Kendimi bir haftadır uyumamış gibi hissediyorum. Diğerleri nerede?

Sorusu o sırada havalı geçişten içeri girmekte olanların gürültüsüyle bastırıldı. Bir anda Hilton göründü, arkasından da pilot. Maskelerini ve ısınma aletlerini çıkardılar ve Gibson'un hazırlamış bulunduğu yiyeceklere doğru yürüdüler.

— Ee? dedi Gibson. Kararınız ne?

— Sana yalnızca şunu söyleyebilirim dedi Hilton. Yaşadığımız için çok şanslıyız doğrusu.

— Bunu biliyorum.

— Bilmediklerin de var, nereye indiğimizi görmedin.

Şu kayalığa bir kilometre kala durmuşuz. Bir kaç derece daha yaklaşsaymışız, bom! Yere çarpmamızdan ötürü de pek bir hasar olmamış. Doğu-batı doğrultusunda uzanan bir uzun vâdi içindeyiz. Benim ilk tahminime göre, burası bir eski dere yatağından çok jeolojik bir oluşum. Karşımızdaki kayalığın yüksekliği yüz metre kadar. Belki tırmanılabilir ama biz denemedik. Aslında pek gerek de yok, çünkü Phobos'un bizi görebilmesi için, biraz kuzeye kayıp kayalığın bizi engellemediği bir noktaya gelmemiz yeterli. Yani bana göre çözüm şu: Eğer uçağı biraz itebilirsek radyoyu kullanabilir ve teleskopik incelemede kendimizi gösterebiliriz.

— Bunun ağırlığı ne kadar? diye sordu Gibson kuşkuyla.

— Tüm yüküyle birlikte otuz ton kadar vardır. Ama bazı gereksiz şeyleri atabiliriz.

— Yo, gereksiz bir şey yok burada dedi pilot. Bu bizim basıncımızın düşmesi demektir. Hava harcamaya dayanamayız.

— Haklısın, bunu unutmuştum. Ama yine de yerin düzgün olduğunu ve sürüklenme işini başarabileceğimizi umuyorum ben.

Gibson'dan itiraz sesleri yükseliyordu. Dünya çekiminin üçte birinde bile olsa yine de bir uçağı itebilmenin olanaklı olabileceğini bir türlü kabul edemiyordu. Uzun süre bu konu üzerinde tartışılar. Bir an önce harekete geçip Phobos'a sinyal göndermenin bir yolunu bulmak gerekiyordu.

Kahvaltıdan sonra gemiyi itmeyi denediler. İleri geri oynatarak onu beş metre kadar kaydırmayı başarabildiler. Sonra geminin çıkıntılarını yumuşak toprağa takıldı ve ne kadar uğraşılsa da bundan sonra gemiyi bir milim bile hareket ettiremediler. Yeni durumu görüşmek üzere kabinlerine geri döndüler.

— Yere, geniş bir alana beyaz bir şeyler sersek olmaz mı? diye sordu Gibson.

Bu düşünceyi uygun bulup hepsi işe kalkıştılar ama gemide bu işi görebilecek altı adet beyaz mendilden başka bir şey bulamadılar. Bunun da Phobos'tan görülmesine olanak yoktu.

— Yapılacak tek şey kaldı dedi Hilton. Geminin ışıklarını bir kablo ile tepeye uzatalım ve orayı aydınlatalım. O zaman bunu Phobos'tan görebilirler. Ama eğer sonuç başarılı olmayacaksa bunu yapmamak gerekir.

Birden Jimmy akıma parlak bir düşünce gelmişçesine fırladı.

— Neden bir heliograf kurmayalım? diye sordu. Eğer Phobos'un karşısına bir ayna koyarsak bizi rahatlıkla görebilirler.

— Altı bin kilometreden mi görecekler? diye sordu Gibson kuşkuyla.

— Neden olmasın? Burada gördüklerini bin katından da daha çok büyütebilen teleskopları var. Güneşte parlayan bir aynayı altı kilometre uzaktan göremiyor musun?

Uzun bir tartışmadan sonra Jimmy'nin önerisi kabul edildi ve denenmesine girişildi. Fakat gemide ayna görevi görebilecek hiçbir şey yoktu.

— Kanattan bir parça kesip onu iyice parlatalım dedi Hilton düşünceli düşünceli. Bu iyi iş görür sanırım.

— Bu magnezyum alaşımıdır ve bizim istediğimiz kadar iyi parlatılamaz dedi pilot, sanki halâ makinesini kurtarmaya çalışıyor gibiydi.

Gibson birden ayağa fırladı.

Geminin arkasına gitti ve eşyalarını karıştırmaya başladı. Bir süre sonra gözleri kamaştıran bir ışık ile geri döndü. Bu kendisi için özel olarak yaptırdığı bir fotoğraf makinesi flaşydı.

Bu çok güçlü ışık veren âleti inceleyen Hilton pek memnun görünüyordu.

— Eğer gezegenin bu bölgesine teleskopla bakarlarsa, bu ışığı en güçlü Güneş ışığında bile görebilirler dedi.

— Phobos şimdi uygun konumda değil mi? diye sordu Gibson. Dışarı çıkıp bir kez denemek istiyorum.

Ayağa kalktı ve gaz maskesini ayarlamaya koyuldu.

— On flaştan fazla kullanma diye uyardı Hilton. Onu bir de gece denesek iyi olur. Bir de bulabildiğin bir gölgede kullanırsan daha iyi olur.

— Ben de gelebilir miyim? dedi Jimmy.

— Olur dedi Hilton. Fakat birbirinizden ayrılmamaya bakın. Ben burada durup yardımcı olmaya çalışacağım.

İkisi birlikte dışarı çıktılar. Kayalığın gölgesinden sıyrılıp gökyüzünün açıkça görülebildiği bir alana çıktılar. Phobos halâ batıdaydı. Giderek güneye kayıyor ve bir yandan da küçülerek hilâl durumuna geliyordu. Gibson sanki biri onları oradan gözlüyormuş gibi hissetti ve elini sallayıp ‘hey biz buradayız, bizi görebiliyor musunuz?’ diye bağırarak istedi.

Gibson yapılacak en iyi şeyin, bulabildiği bir bitki örtüsü alanının en sık olduğu yerin ortasında durmak olacağını düşündü.

Gemiden bir kilometre kadar uzakta böyle bir alan görüp oraya doğru yöneldi. Jimmy onu yakından izliyordu.

Sonunda kendilerini, daha önce hiç görmedikleri değişik bir bitki örtüsünün içinde buldular. Yapraklar dikey olarak dümdüz yukarıya doğru uzanıyordu ve üzerinde birtakım benciklerle sanki bir yığın tohum taşıyor izlenimini veriyordu. Yaprakların düz kısımları ise Güneşe doğru dönüktü. Gibson yaprakların güneşe dönük yüzlerinin siyah, gölgede kalan kısımlarının ise yeşilimsi bir beyazlıkta olduğunu farketti.

Bitkiler üzerinde daha fazla durmamak için Gibson yoluna devam etti. Bitkiler çok sık değildi bu yüzden onların arasında ilerlemek mümkündü. Yeteri kadar ilerlediğine karar verdikten sonra flaş makinesini çıkardı ve Phobos’a doğru çalıştırdı. Phobos şimdi hilâl şeklinde ve güneşe daha yakındı, ama zaman iyi seçilmişti ve onlar burayı şimdi

gece kısmı olarak görüyorlardı ve orası gözlemlendiği takdirde ışığı görmek olanaklı olabilirdi. Gibson on kez flaş gönderdi. Bunu yaparken de beş kez çift flaş göndermeyi yeğledi. Bunu, gördükleri ışıkların yapay olduğunu anlaşımlar diye yapmıştı.

— Bugünlük bu kadar yeterli dedi Gibson. Kalan flaşlarımızı karanlığa saklamalıyız. Şimdi istersen gel şu bitkilere bakalım. Bana neyi hatırlattılar biliyor musun?

— Aşırı büyümüş deniz yosununu dedi Jimmy.

— Evet. Bu üzerindeki kabuk ne acaba? Bir bıçağın var mı? Sağol.

En yakınındaki bir yaprağı delen Gibson bir tıslama sesiyle içinden gaz çıktığını gördü.

— Ne garip bir şey! dedi. Biraz yanımıza alalım.

Güçlük çekmeden köke yakın uzun siyah yapraklardan kesti. Koyu kahverengi bir sıvının akmaya başladığını gördü, akarken de ince gaz zerrecikleri çıkıyordu. Gibson yanına aldığı bu bitkiyle gemiye doğru yürümeye başladı.

Bir dünyanın geleceğini beraberinde taşıdığından habersizdi.

Bir kaç adım atmışlardı ki anlaşı yola girdiklerini anlayıp geri döndüler. Güneşi rehber aldıktan sonra kaybolmak tehlikesi yoktu. Özellikle böyle küçük bir bölgede... Bu nedenle ayak izlerini izlemeye gerek görmediler. Gibson yolu gösteriyor ve bu nedenle önde gidiyordu. Bir süre gittikten sonra Gibson ve Jimmy gördükleri ayak izlerinin kendilerine ait olmadığını farkettiler.

* * *

— Bizim iki kaşifimizin dönme zamanı geldi değil mi? diye sordu pilot. Bu arada uçaktan uzun bir tel çıkarmaya çalışan Hilton'a yardım ediyordu. Hilton uzun bir kablo bularak, ışığı tepeye kadar taşımaya kararlıydı. Böylece belki Gibson'un ışığı kadar kuvvetli bir ışık veremeyecek-

lerdi ama hiç olmazsa sürekli olacak ve görülme şansı daha yüksek olacaktı.

— Gideli ne kadar oldu? diye sordu Hilton.

— Kırk dakika kadar. Umarım kaybolmamışlardır.

— Gibson çok dikkatli biridir. Genç Jimmy'ye bu konuda pek güvenmem, çünkü o sürekli yeni bir şeyler bulma sevdasıyla dalıp gidebilir.

— A, işte geliyorlar. Biraz telâşlı görünüyorlar.

İki küçük görüntü uzakta belirmişti, telâşları o kadar belirgindi ki, uçaktakiler işlerini bırakıp merakla onları beklemeye başladılar.

İçeriye girdikten bir süre sonra ilk konuşan Gibson oldu. Diğerleri ilgiyle onları dinliyorlardı.

— Tamam o bir ayak iziydi, ama bunu kim yapmış olabilir Allah Aşkına? Daha önce burada kimse bulunmamış ki.

Jimmy düşünceli yanıtladı.

— Bir tür hayvan olamaz mı?

— Oldukça büyük bir hayvan olmalı.

— Hem de bir at kadar büyük.

— Ya da bir kaplan.

Bu son söz üzerine bir sessizlik oldu. Sonra Jimmy konuştu:

— Eğer saldırmak niyetiyle geldiyse, sizin flaşlardan korkup kaçmış olmalı.

— Tabii gözleri varsa gördü onları dedi Gibson. Belki de başka bir duyusu vardı, kimbilir?

— Umarım Mars'ta başka canlı yoktur, yoksa işimiz zor. dedi Jimmy.

Pilot ve Hilton önce onların şaka yaptıklarını sandılar. Çünkü hepsi Mars'ta neden hayvan olamayacağını biliyorlardı. Bu bir metabolizma sorunuydu. Hayvanlar bitkilere göre daha çok yakıt tüketirlerdi ve bu ince, hareketsiz atmosferde de yaşayamazlardı. Mars'taki koşullar belli olur olmaz biyologlar bu saptamayı yapmışlardı. Ve son on yıl-

da da bunun aksini kanıtlayan bir durumla da karşılaşmamıştı.

— Bu gördüğünüz hakkında ne düşünüyorsunuz? dedi Hilton. Bunun doğal bir açıklaması olması gerekir.

— Gel ve kendin gör dedi Gibson. Eski bir ayak izi olduğunu anlatmaya çalışıyorum.

— Peki geliyorum dedi Hilton.

Pilot hemen: «Ben de» diye atıldı.

— Bir dakika! Hepimiz gidemeyiz. En az bir kişi burada kalmalı.

Bir an Gibson gönüllü gibi olduysa da sonra vazgeçerek:

— Ben izleri bulacağım, dedi.

Bunun üzerine Hilton: «Yazı-tura mı atsak, ne yapsak» diye düşünmeye başlayınca Pilot:

— Pekâlâ, ben burada bir saat kadar kalıp sizi bekleyeceğim.

Hilton ciddiyetle ona döndü.

— Bak, üçümüz de gidiyoruz. Yalnız kalıyorsun. Eğer biz kötü bir şeyle karşılaşp geri dönemezsek, burada bekle ve sakın bizi aramak için arkamızdan çıkma. Anladın mı?

— Tamam. Hiç bir yere ayrılmayacağım.

Gibson önde üç kişi yola koyuldu. Uzun ince 'denizyosunu' bitkisinin yerini bulmalarından sonra ize rastlamaları hiç de zor olmadı. Hilton izi uzun uzun inceledi. Bu arada Gibson ve Jimmy 'biz dememişmiydik' der gibi öylece durdular. Bir süre sonra Hilton:

— Flaş silâhını bana ver Martin. Önce ben gideceğim, dedi.

Buna itiraz etmek boşunaydı, çünkü Hilton hem daha uzun boylu, hem daha kuvvetli hem de daha hızlı hareket edebilirdi. Hemen ileride orman başlıyordu. Hilton önde diğerleri arkada ormana doğru yürümeye başladılar. Gibson, her an yabancı, bilinmeyen bir yaratıkla burun buruna gelebilecekleri duygusuna kapılmıştı. Ormanda bir sü-

re gittikten sonra izlerin ikiye ayrıldığını gördüler. Hilton sağa dönülmesini önerdi ama bir süre gittikten sonra baktı ki burası bir çıkmaz sokaktı. Önlerinde, yirmi metre kadar ilerideki tüm bitkiler kesilmiş -ya da yenmiş- ti. Burada ayak izleri daha yoğunlaşıyordu. Ve artık açıktı ki, bir zamanlar buraya bir yaratık gelmişti.

— Otçul hayvanlar diye fısıldadı Gibson.

— Ve oldukça da akıllı dedi Hilton. Otların köklerini tekrar büyüsün diye bırakmışlar. Haydi bir de diğer yola gidip bakalım.

Beş dakika kadar sonra ikinci yola geldiler. İlkinden daha büyük bir yoldu ve boş da değildi.

Hilton elindeki flaş silâhını daha sıkı kavradı, Gibson da kamerasını ayarlayarak Mars'ın en ilginç fotoğraflarını çekmeye hazırlandı. Sonra birden gevşediler ve Marshların kendilerini farketmelerini beklediler.

O sırada, asırlardan beri süregelen imajlar silindi. Tüm insanlar kendi gezegenlerine komşu olan gezegende yaşayanların kendilerinden farklı olacağını düşlemişlerdir. Ya da Wells'in romanlarının Marshlı yaratıkları bu düşleri zenginleştirir.

İşte orada, on yaratık, gelenlerin varlığından habersiz durmuş otları yemekle meşguldüler. Görünüşte çok şişman kangrulara benziyorlardı. Hemen hemen küresel olan vücutları iki adet büyük ve ince arka uzuvla dengeleniyordu. Saçsızdılar ve ciltleri tuhaf, balmumu gibi parlak, cilâlanmış bir deriye benziyordu. Oldukça esnek olan iki ince ön-kol vücutlarının üst kısmından çıkıyor ve bir kuşun pençesine benzeyen küçük ellerle sonlanıyordu. Başları doğrudan doğruya gövdenin üzerine oturmuştu, boyun yoktu. Gözbebeği olmayan iki donuk gözleri vardı. Burun delikleri yoktu. Yalnızca üç parçalı gaga taşıyan üçgen biçiminde bir ağız vardı. Her iki yanda sarkan ve neredeyse saydam olan iki kulak, bu ince atmosferde bile sesleri kolaylıkla alabilecek biçimde dikiliveriyordu.

Yaratıkların en büyüğü Hilton'un boyu kadardı, ama diğerleri daha küçüktüler. Bir metreden daha kısa olan bir bebek vardı ki «sevimli» sıfatı sanki onun için yaratılmıştı. Bu küçük yaratık boyunun erişmediği dallara zıplıyordu. Durumu çok acıklı görünüyordu.

— Onların akıllı olduğu söylenebilir mi? diye fısıltıyla sordu Gibson.

— Bunu ölçmek çok zor. Ama yedikleri bitkileri zedelememek için ne kadar dikkatli davrandıklarına bak. Gerçi bu davranışlar arıların petekleri yapmalarındaki gibi tümüyle içgüdüsel de olabilir.

— Çok ağır hareket ediyorlar değil mi? Onların sıcak kanlı olup olmadıklarını merak ettim doğrusu.

— Hiç kanları olmadığını da düşünebilirim. Metabolizmaları bu iklimde yaşayabilmelerini sağlamak için garip olabilir.

— Bize dikkat etmelerinin zamanıdır.

— Büyük olanı burada olduğumuzun farkında. Gözünün kenarıyla bize bakarken yakaladım. Kulaklarını bize doğru dikmiş olduğuna dikkat etmedin mi?

— Şu açıklığa çıkalım.

— Bize ne kadar zarar verebileceklerini kestirmek çok güç. Elleri çok küçük, ama şu üçgen biçimindeki gagalar oldukça zararlı olabilir sanırım. Çok yavaş olarak altı adım kadar ilerleyelim. Eğer üzerimize gelirlerse silahla bir flaş atacağım, sen o sırada ileri atıl. Onları kolaylıkla yakalayabileceğimizi sanıyorum, çünkü pek hızlı koşabileceklerini sanmıyorum.

Çok yavaş bir biçimde ileriye doğru ilerlediler, artık Marshların onları görmüş olduğuna hiç kuşku yoktu. Aynı anda bir düzine çift göz onlara döndü, sonra da tekrar yemek yemeye çevrildi.

— Bize pek aldırış görünmüyorlar. Bu kadar ilginç değil miyiz yoksa?

— Merhaba, ne yapmaktasınız?

O sırada en küçük Marşlı başını kaldırdı ve onlara baktı. O sırada bir başkasından «honk» diye bir ses duyuldu.

— Nasılsınız? diye söze başladı Hilton. Size kendimi tanıstırayım. Ben Hilton. Sağımdaki James Spencer, solumdaki de Martin Gibson. Fakat korkarım ki ben sizin isimlerinizi öğrenemeyeceğim.

— Squeak dedi küçük Marşlı.

— Peki Squeak, senin için ne yapabiliriz?

Küçük yaratık onlara doğru geldi ve küçük pençeleriyle Hilton'un eteğini tuttu. Sonra Gibson'a doğru giderek onun resimlerini çekmekte olan makineye değmek istedi. Gibson makinesine bir zarar gelmesinden korkarcasına makineyi kenara çekti. Bir yandan da.

— Ne sevimli bir yaratık değil mi? dedi Gibson. Sonunda bizim ona zarar vermeyeceğimizi anladı galiba.

Uzakta duran daha büyük Marşlılar tüm bu olanlara en ufak bir ilgi göstermiyor görünüyordlardı. Boyuna yemekle meşguldüler.

— Ona birşeyler vermek isterdim ama bizim yiyeceklerimizden yiyip yemiyeceklerini pek bilmiyorum. Bıçağını bana uzat Jimmy şu deniz yosunundan biraz kesip vereceğim, böylece onlara yardım etmek istediğimizi anlatacağım.

Bu hediye çok iyi karşılandı ve hemen tüketildi; küçük eller daha istencesine uzandı.

— Galiba başardın Martin. dedi Hilton.

— Korkarım ki bu yalnızca bir mide aşkı dedi Gibson. Hey! bırak onu, fotoğraf makinesi o, yenmez!

— Diyorum ki diye söze başladı Hilton birden. Yine de burada bir gariplik var. Bu küçük yaratığın rengi ne renk sizce?

— Ön kısımları kahverengi ve-Aaa! sırtı kirli gri.

— Peki onun diğer tarafına geç ve bir parça yemek ver bakalım.

Gibson yerine getirdi, Squeak kalçası üzerinde şöyle bir

döndü ve lokmayı birden kaptı. Ve bunu yaptığı sırada da çok garip bir şey oldu.

Vücudunun ön yüzündeki kahverengi renk yavaşça soldu ve bir dakikadan daha kısa bir sürede griye dönüştü. Diğer tarafı da aynı biçimde ters renge dönüştü.

— Aman Tanrım! diye bağırdı Gibson. Bukalemuna benziyor. Ne düşünüyorsun? Koruyucu renklenme mi?

— Hayır. Daha da becerikli bir şey bu. Şuradakilere bak. Onların güneşe bakan yanlarının hepsinde kahverengi, daha doğrusu siyah olduğunu görüyorsun. Bu basit olarak, olabildiğince ısıyı yakalamak ve onu tekrar dışarı yayımlamak için. Bitkiler de aynı şeyi yapar. Çok hızlı hareket eden bu hayvanlar için bunun bir önemi olduğunu sanmıyorum ama şu gördüklerinden bazıları son beş dakikadan bu yana hiç hareket etmediler.

Gibson bu ilginç durumu fotoğrafla sabitleştirmeye çalışıyor ve o hareket ettikçe de küçük Squeak ümitle ona dönüyor ve yiyecek vermesini bekliyordu. Bitirdiğinde Hilton hatırlattı.

— Bu güzel manzarayı bırakmak istemem ama bir saat içinde döneceğimize söz vermiştik.

— Hepimizin gitmesine gerek yok ki Jimmy koşup iyi olduğumuzu söyler misin?

Fakat Jimmy gökyüzüne bakıyordu. Son birkaç dakikadan beri bir uçağın tepelerinde döndüğünü farketmişti.

Diğerleri de bunu görüp çok sevindiler. Ama doğrusu bu ya sevimli yaratıklardan da ayrılmak zor geliyordu.

Gibson, hızla giderlerken geriye dönüp. Daha görüşmek üzere! diye seslendi. Fakat Marslılar buna hiç dikkat etmemiş gibi görünüyorlardı.

Yarı yola geldiklerinde Gibson birden izlenmekte olduğunu farketti. Durdu ve dönüp arkasına baktı. Squeak arkasındaydı.

— Hey! dedi Gibson. Annenin yanına dön. Yanıma senin için hiçbir şey almadım!

Diğerleri Gibson'un geride kaldığını farketmemişlerdi. Bir ara dönüp de baktıklarında onu Squeak'a dert anlatmaya çalışırken görüp gülüştüler. Gibson Jimmy'nin bıçağını alarak önlerinde bolcana durmakta olan 'deniz yosunu'ndan bir yığın kesti ve onun önüne koydu. Bu yığının onu bir süre oyalayacağına inanıyordu. O sırada yanına koşarak gelen Hilton ve Jimmy'ye:

— Siz gidin, ben geliyorum. Sanırım bu yiyecek onun bizi izlemesini engelleyecektir. dedi.

* * *

Yere çakılmış olan uçaktaki pilot merak etmeye başlamıştı. Bir saat neredeyse dolmak üzereydi ama onlardan hiç bir iz yoktu. Pencereye yanaşmış merakla ormana, onların gittikleri yöne bakıyordu. Birden uzaktan gelmekte olan karartılar gördü. Ama o ne? Gözlerini oğuşturdu. Herhalde yanılıyor olmalıydı. Ormana üç kişi gitmişti ama şimdi dört kişi geliyordu. Ve dördüncünün karartısına bakılırsa çok garip bir kişi olduğu görülüyordu...

On Üçüncü Bölüm

GIBSON'un Port Schiaparelli gezisi bir uçak kazası ile son bulunca, kurtulur kurtulmaz Port Lowell'e geri döndü, ama yanında küçük bir de hediyesi vardı. Orada herkes Mars'ın bu yeni tanıdıkları canlısını görmek için Squeak ile ilgilendiler. Daha sonra birkaç kez onların toplu bulunduğu yerlere gidilecek ve özellikleri belirlenecekti.

Uçağın onarılması Port Lowell'de yapıldı, ancak umulandan daha fazla zaman aldı. Port Lowell'den ayrıldıktan üç gün sonra Port Sciaparelli'ye vardılar. Mars'ın bu ikinci büyük kentinde bin kadar insan, dar ve uzun bir plato üzerine kurulmuş iki kubbe altında yaşıyordu.

Küçük kent, daha büyük ve daha modern kentlerin küçük bir kopyasıydı. Mühendislik, jeolojik ya da daha çok arkeolojik araştırma ve çevre bölgelerin keşfedilmesi esas uğraş alanlarıydı.

Gezinin Port Sciaparelli'nin yaşamı üzerinde moral bozucu bir etkisi oldu, çünkü herkes Squeak'ın çevresine birkimmiş, işini gücünü bırakmıştı. Herkes onun fotoğrafını çekiyor, onunla ilgileniyordu. Bu arada Gibson'u da fazlasıyla konu edinenler de vardı. Gibson yerel gazetelerden birinde kendi karikatürünü görüp hiç de hoşlanmadı.

Sonuç olarak Port Sciaparelli'deki gezi pek iyi geçmemişti. İlk üç gün kenti iyice tanımışlardı, ondan sonra çevreye düzenlemeyi düşündükleri geziler de kimsenin ilgisini çekmemişti. Jimmy sürekli olarak İrene'i düşünüyordu.

Port Lowelle'e dönüşleri tam bir zafer havası içinde oldu. Tüm kent Gibson'u ve hediyesini görmek üzere sabırsızlıkla beklemekteydi. Bilim adamları ve özellikle de zoologlar büyük bir ilgiyle Squeak'ı bekliyorlar ve daha önce Mars'ta hayvan bulunmayacağı konusundaki savlarında neden yanlış olduklarını anlamak için araştırmalar planlı-

yorlardı. Gibson ise, Genel Yönetmenle bir an önce görüşmek istiyordu. Genel Yönetmen bu kez Gibson'u daha sıcak karşıladı.

— Benim küçük imparatorluğuma yeni ilginç bir yurttas getirmişsiniz dedi Hadfield gülümsemeyle. Onu biraz önce gördüm. Şu anda GTG, yani Genel Tıp Görevlisinin elinde.

— Umarım ona dikkatli davranırlar dedi Gibson endişeyle.

— Kime GTG'ye mi?

— Hayır Squeak'a tabii. Benim merak ettiğim bizim henüz bilmediğimiz yeni bir hayvan türünün olup olmadığı. Belki de bunlar daha akıllı hayvanlar.

— Bir başka deyişle, bunlar tek gerçek Marshılar mı?

— Evet.

— Bunu kesin olarak anlamamız yıllar alabilir ama ben öyle olduklarını sanıyorum. Onların yaşamasını sağlayan koşullar gezegenin birçok yerinde mevcut değil.

— Sizinle konuşmak istediğim konu bu dedi Gibson, beraberinde getirdiği pakete uzandı ve içinden bir adet 'denizyosunu' çıkardı. Yapraklarından birini deldi ve gaz kaçışını gösterdi.

— Eğer bu materyal üzerinde çalışılırsa, kentin oksijen gereksinmesi buradan sağlanabilir. Eğer bunları büyütme için yeterli toprağı sağlarsanız, size ihtiyacınız olan tüm oksijeni verebilecektir.

— Devam edin dedi Hadfield düşüncesini belirtmek için.

— Tabii dedi Gibson. Siz daha çok oksijen elde etmek için bazı seçme üretim tipleri uygulayabilirsiniz.

— Tabii.

Gibson âni bir kuşkuyla dönüp Hadfield'e baktı, bir gariplik sezmiş gibiydi. Adamın dudaklarında manidar bir tebessüm dolaşıyordu.

— Beni ciddiye almıyor musunuz? dedi Gibson itiraz ederek.

Hadfield birden sesini yükselterek.

— Bilâkis dedi. Söyledikleriniz tahmin ettiğinizden de daha çok ciddiye alıyorum. Masasındaki kalemiyle oynamaya başladı ve sonra birden karar vermiş gibi arkasına yaslandı ve mikrofona uzandı ve bir düğmeye bastı.

— Bana bir Kum Piresi bir de sürücü hazırlayın. dedi. Yarım saat içinde 1 No.lu batı kapısında bekliyorum.

Gibson'a döndü. Hazır mısınız? dedi.

— Ne, a evet sanırım. Otelden soluma maskemi almak zorundayım.

— Oldu... O halde yarım saat sonra buluşalım.

Gibson buluşacakları yere on dakika önce geldi, başı dönüyordu.

İstenilen araçlar tam zamanında gönderilmişti ve tabii Genel Yönetici her zamanki gibi tam vaktinde oradaydı. Sürücüye Gibson'un anlayamadığı emirler verdi ve Pire, kenti çevreleyen yolun üzerindeki kubbeye doğru yöneldi. — Oldukça önemli bazı işlere kalkıştık Gibson dedi Hadfield. Ama şimdi gördüklerinizi kimseye söylemeyeceğinize söz verir misiniz?

— Tabii dedi Gibson, çok şaşırmıştı.

— Size güveniyorum, çünkü bizim yanımızda olduğunuzu inanıyorum.

— Teşekkür ederim dedi Gibson kuru bir sesle.

— Ayrıca bizim gezegenimizi de bizim kadar düşünüyorsunuz. Galiba size çok şeyler borçluyuz.

Pire güneyden doğru dolanarak tepelere doğru gitmeye başladı.

Gibson o anda nereye gitmekte olduklarını anladı.

* * *

— Uçağımızın düştüğünü duyduğunda çok üzülür mü? diye sordu Jimmy merakla.

— Tabii üzüldüm dedi İrene. Korkunç günlerdi onlar. Seni düşünmekten bir türlü uyku girmiyordu gözüme.

— Neyse artık herşey geçip gitti.

— Bir ay sonra senin gideceğini düşünmek beni çok üzüyor. Oh! Jimmy ben sensiz ne yaparım.

İki aşığın üzerine koyu bir hüznün çöktü. Bu gerçekten kaçabilmek olanaksızdı. Dört haftaya kadar Ares onu alıp götürecekti ve belki de, ancak yıllar sonra bir daha Mars'a gelebilecekti. Bu dehşet vericiydi!

— Bıraksalar bile Mars'ta kalabilmem olanaksız dedi Jimmy. Ustalaşınca kadar yaşamımı kazanmam ve iki yıllık mezuniyet çalışmamla, Venüs gezisine katılmam gerekiyor. Bunlar geleceğe ilişkin planlarım ve mutlaka yerine getirmeliyim. Tek bir çıkar yol var!

İrene'in gözleri parladı.

— Oh, bu çok iyi olurdu ama babam izin vermez.

— Peki ama denemenin hiç bir zararı yok ki. Martin'i onu ikna etmesi için yanıma alacağım.

— Bay Gibson'u mu? Onun başarabileceğinden emin misin?

— Eğer ona anlatırsam benden yana tavır alacaktır.

— Neden o kadar eminsin?

— Oh, beni seviyor. dedi Jimmy kendine duyduğu güveni belirtircesine. Bizi destekleyeceğinden eminim. Senin buraya, Mars'a kısılp da Dünyayı görememen, Paris'i New York'u, Londra'yı görememen haksızlık. Onları görünceye kadar yaşamamış sayılırsın. Hem biliyor musun ne düşünüyorum?

— Ne?

— Baban seni burada tutmakla biraz bencillik ediyor.

İrene bir an durdu. Babasına çok düşküncü ve ona hiç söz söyletmezdi. Ama şimdi iki arada kalmış gibi hissediyordu kendini.

Jimmy bir süre sustuktan sonra: «Tabii» dedi «senin için en iyisini yaptığımı düşünerek böyle davranıyor. Bel-

ki de Dünyada neler olup bittiğini de unutmuş olabilir. Yok İrene, çok geç olmadan uzaklara gitmelisin.»

İrene halâ kararsız görünüyordu.

— Oraya gittikten bir süre sonra Mars'a geri dönmen gerekse, sen bu kez Mars için aynı şeyleri söyleyeceksin.

Jimmy biraz incinmiş olarak baktı. Fakat İrene gülmüyordu, çok ciddiye.

— Pekala, dedi. Konuyu burada kapatalım. Martin'le konuşup habanı ikna edip edemeyeceğini öğreneceğim. O zamana kadar bu konuyu bir daha açmayalım. Olur mu?

* * *

Port Lowell'in üzerindeki tepelerde bulunan küçük amfitiyatro Gibson'u hatırladığı gibiydi. Yalnızca yeşil bitki örtüsü biraz koyulaşmıştı. Bu da sonbaharın gelişinin belirtisiydi. Kum Piresi dört küçük kubbenin en büyüğüne doğru yöneldi ve onun önünde durdu. Arabadan inip havalı geçişe doğru yöneldiler.

— Daha önce buraya geldiğimde diye söze başladı Gibson. Enfeksiyondan arınmadan buraya girmenin yasak olduğu söylenmişti.

— Biraz fazlaca abartılmış galiba dedi Hadfield. Bu istenmeyen misafirlere karşı kullanılmış olabilir. Dış kapı açıldı ve gaz maskelerini çıkarttılar. Bu tür kurallara uyarız, ama şimdi bir süre şu maskelere gereksinmemiz olmayacak.

İç kapı açıldı ve içeri girdiler. Beyaz bir laboratuvar önüğü giymiş bir adam onları beklemekteydi.

— Merhaba, Baines dedi Hadfield. Gibson-bu Profesör Baines. Birbirinizin adını daha önceden duymuş olduğunuzu tahmin ederim.

Tokalaştılar. Gibson, Baines'in yeryüzünün en büyük bitki genetiği uzmanı olduğunu biliyordu. Bir yada iki yıl

önce, onun kendi isteğiyle bitkiler âlemi üzerinde çalışmak için Mars'a geldiğini okumuştun.

— Siz Oxyfera'yı keşfeden arkadaş değil misiniz? diye sordu Baines.

— Buna o ismi mi verdiniz? diye sordu Gibson. Ben de onu keşfetmiş olduğumu düşünmüştüm. Ama bu konuda kuşkularım var.

— Gerçekten çok önemli bir şeyler bulmuş olduğunuza inanıyorum! diye Hadfield araya girdi. Ama Baines hayvanlarla pek ilgilenmez. Bu nedenle onunla sizin arslı arkadaşınız hakkında konuşmanızın bir anlamı yok.

Üçü birlikte alçak bir duvar sırası arasında yürüyorlardı. Gibson kubbenin birçok oda ve koridora bölünmüş olduğunu gördü. Etrafta aceleyle inşa edilmiş bir bina görünümü vardı. Ama odalarda son model laboratuvar cihazlarının yer aldığı da gözden kaçmıyordu. Yalnızca bir kaç kişi çalışıyordu. Buranın öyle bir görünümü vardı ki, o görev her neyse tamamlanmış ve yalnızca birkaç kişi görevde kalmış gibiydi.

Baines önden giderek bir başka kubbeye geçişi sağlayan kapıyı açtı. Bu arada Gibson'un kulağına eğilip oldukça alçak bir sesle: «Bu biraz gözlerinizi yakabilir» dedi. Bunun üzerine Gibson eliyle gözünü örttü.

İlk izlenimi bir ılık ve sıcaklık idi. Sanki kutuptan tropik bölgeye bir adımda geçivermiş gibiydi. Başlarının üzerindeki güçlü bataryalarıyla lambalar yarı küresel bir odayı aydınlatıyorlardı. Atmosferde bir ağırlık vardı. Ancak bunun salt sıcaktan olmadığını anladı ve soluduğu havanın nasıl bir hava olduğunu merak etti.

Bu kubbe kısımlara ayrılmamıştı. Bu yalnızca içinde o zamana değin Gibson'un görmediği pek çok bitki de dahil Mars'ın tüm bitkilerinin birarada toplandığı bir küreden ibaretti. Alanın yaklaşık dörtte biri Gibson'un daha önce tanıdığı o kahverengi bitkilerle kaplıydı.

— Demek siz bunları daha önceden tanıyordunuz? de-

di, sesinde ne hayret ne de hayâl kırıklığı okunuyordu. (Hadfield haklıydı: Marslılar daha önemliydi).

— Evet dedi Hadfield. İki yıl önce keşfedildi. Ekvator bölgesinde bunlardan oldukça çok? Güneş ışığının bol olduğu yerlerde yetişiyorlar.

— Oksijeni topraktan çıkarmak için oldukça fazla enerji kullanmak gerekiyor. diye Baines açıklamada bulundu. Burada bu işi kolaylaştırmak için şu gördüğünüz ışıklardan yararlanıyoruz. Ayrıca bazı deneyler de yapıyoruz. Gelip sonuçları görmek ister misiniz.

— Tabii, dedi Gibson ve onu izledi. Bu bitkiler onun gördüklerinden farklıydılar. En belirgin fark da bunlarda gaz kabarcıklarının olmamasıydı. Onun yerine küçük ve çok sayıda gözenek vardı.

— Bu önemli bir nokta dedi Hadfield. Biz oksijenini doğrudan doğruya havaya bırakan türler yetiştirdik. Çünkü onu depo etmesine gerek kalmadı ve bu nedenle de kabarcıkları da yok. Yeterli ışık ve sıcaklığı alır almaz ihtiyacı olan tüm oksijeni topraktan alıp doğrudan havaya veriyor. *Sizin şimdi soluduğunuz tüm hava bitkilerden gelmektedir.* Bu kubbeye başka bir oksijen kaynağı yok.

— Evet dedi Gibson sakın sakın. O halde siz benim düşüncemi önceden düşünüp fiiliyata bile geçirmişsiniz. Fakat halâ anlamadığım birşey var. Tüm bu gizlilik niye?

— Hangi gizlilik? diye sordu Hadfield.

— Nasıl böyle dersiniz? diye itiraz etti Gibson. Burası hakkında hiçbir bilgiyi dışarıya aktarmamamı söyleyen siz değil miydiniz?

— Oh! Çünkü bir kaç güne kadar bunu resmen duyuracağız. Ondan önce insanların yersiz umutlara kapılmamasını istedik. Bunun dışında bir gizlilik söz konusu değildi.

Gibson, Port Lowell'a dönerken yol boyunca düşündü durdu. Evet, Hadfield ona bazı şeyler anlatmıştı ama herşeyi anlatmış mıydı acaba? Phobos için içine neden girdi

peki? Gibson bu ay hakkındaki kuşkularının tümüyle yersiz olup olmadığını merak etti. Belki de Phobos'un bu olayla hiçbir ilgisi yoktu. Bir an Hadfield'e doğrudan doğruya soru yöneltmeyi düşündü, fakat sonra vazgeçti. Aptal yerine konmak istemiyordu. Bir süre suskun gittikten sonra Gibson son iki haftadır kafasını kurcalayan soruyu Hadfield' yöneltti.

— *Ares* üç hafta sonra Dünyaya geri dönecek değil mi? diye Hadfield'e dönerek sordu. Diğeri başını sallamakla yetindi.

— Düşünüyorum da dedi Gibson. Mars'ta biraz daha kalmak hoşuma gidecek. Örneğin gelecek yıla kadar.

— Oh dedi Genel Yönetici. Sesinden hiç bir duygusu belli olmuyordu. Gibson yanıldığını düşünebilirdi. İşiniz ne olacak?

— Dünyada nasıl yürütüyorsam işimi burada da öyle yürütebilirim.

— Sanırım farkındasınız dedi Hadfield. Eğer burada kalırsanız bir işe girmek zorundasınız? dedi sesi biraz ıgneleyici gibi geldi Gibson'a. Yani buradaki toplumun ilerlemesi için birşeyler yapmak zorundasınız. Bu konuda özel bir görüşünüz var mı?

Teklifinin hemen geri çevrilmemesi Gibson'a biraz cesaret verdi. Ama görüşünü ilk söylediğinde Hadfield'in nasıl heyecanlandığını görmemişti.

— Burada kalıcı olmaya niyetim yok dedi. Fakat yalnızca Marslılar üzerinde çalışmak için bir süre kalmak istiyorum. Onların topluca bulundukları yeri bir kez daha görmek isterim. Ayrıca, olayları gittikçe daha ilginçleşen Mars'ı da bırakmak istemiyorum.

— Ne demek istiyorsunuz? dedi Hadfield.

— Örneğin şu oksijenli bitkiler, yedinci kubbenin yerleştirilmesi gibi. Önümüzdeki bir kaç ay içinde tüm bunların gelişmelerinin nasıl olacağını görmek istiyorum.

Hadfield düşünceli düşünceli konuğuna baktı. Gibson'un

beklediğinden daha az heyecanlanmıştı. Sanki bu tür olaylarla daha önce de karşılaşmış gibiydi. Gibson şimdi kendini çok mutlu hissediyordu. Değerli çalışmalar yapabilecek ve Mars topluluğunun bir bireyi olabilecekti. Mars bir kez yaşamına girmişti ve onu silkip atmak artık pek zordu. Eğer Dünyaya dönmüş olsaydı eski yaşamına tekrar dönemeyecekti.

— Heyecan yetmez, biliyorsunuz dedi Hadfield.

— Evet.

— Bu bizim küçük dünyamız yalnızca iki şey üzerine kurulmuştur: Beceri ve çok çalışmak. İkisi de olmadığı takdirde Dünyaya dönmemiz daha anlamlı olur.

— Çalışmaktan korkmam ve eminim ki burada yürüttüğünüz bazı İdarî işleri de kısa zamanda öğrenebilirim. Tabii teknik konularda da bilgimi arttırmanın gerektiğine inanıyorum.

Bu, diye düşündü Hadfield, doğru olabilir. Çünkü bu işleri yerine getirebilme becerisi bilgi ile orantılıdır. Ve Gibson bilgili biri. Ama bilgiden fazla şeyler de olmalı: Kişisel faktörler var. En iyisi bu konuyu bir kez daha gözden geçirmeden, Whittaker'la konuşmadan Gibson'u ümitlendirmemek diye düşündü.

Gibson'a dönerek: Ne yapmanız gerektiğini ben size anlatayım, dedi. Bir form doldurarak burada kalmak istediğinizi belirtin. Ben onu Dünyaya sinyalleyeceğim. Bir hafta içinde cevaplarını alırız. Tabii, eğer sizin dönmenizi isterlerse, yapılacak bir şey kalmaz o zaman.

Gibson, Hadfield'in gezegenlerarası kurallara ne kadar bağlı olduğunu düşündü. Ona dönerek: Peki, dedi. Eğer kabul ederlerse, burada kalmama o zaman salt size mi bağlı oluyor?

— Evet! Ben de o zaman cevabımı düşünmeye başladım. Gibson yapılacak fazla bir şey olmadığını, olayların onun dışında gelişeceğini görüp, kendinin beklemekten başka yapacak bir şeyi olmadığını gördü.

Havalı geçişin kapısı açıldı ve Pire içeri girdi. Eğer yanlış bir şey yapıyorsa da, bir sonraki gemi ile Dünyaya dönme olanağı her zaman vardı.

Fakat hiç kuşku yoktu ki Mars onu değiştirmişti. Bu haberi okuduğunda bazı arkadaşlarının ne söyleyebileceklerini biliyordu:

— Martin'i duydun mu? Mars onu değiştirmiş, başka biri yapmış!

Gibson huzursuz kıpırdandı. İnsanların onu böylesine konu edebileceklerini düşünmek pek hoşuna gitmemişti. Ama yine de her şeye karşın burada kalmak onun için şimdi çok büyük önem kazanmıştı.

On Dördüncü Bölüm

--- NEYİN var Jimmy? Aklından neler geçiyor? Bu sabah pek iştahlı görünmüyorsun?

Jimmy tabağındaki sentetik omleti çatalıyla küçük küçük parçalara bölmüş, yemiyor, oynuyordu adeta.

— Irene'i düşünüyorum. Onun Dünyayı görme şansının hiç olmaması ne kadar kötü.

— Peki onun bunu istediğinden emin misin? Burada hiç bir kimsenin bu konuda şimdiye kadar en küçük bir şey söylediğini duymadım.

— Oh, o istiyor. Sordum.

— Sözü ağzında gevelemekten vazgeç Jimmy. İkinci neler planlıyorsunuz? Ares'le kaçmak mı istiyorsunuz ikincisi?

Jimmy bir an ne diyeceğini bilemedi.

— Bu da bir düşünce tabii, ama yerine getirmek zor. Irene Dünya ya giderse tahsilini de orada tamamlayabilecektir. Ama burada kalırsa bir... bir...

— Basit, cahil bir kız olur mu demek istiyorsun? Düşündüğün bu mu?

— Eh bunun gibi bir şey. Fakat meseleyi bu kadar basit ele alma.

— Özür dilerim . Böyle söylemek istememiştim. Sonuç olarak sizinle aynı görüşte olduğumu söyleyebilirim. Daha doğrusu bir kere denenmesinde bir zarar görmüyorum . Fakat bu konuda bir kişinin daha olurunun almak gerekli; Hadfield'in .

— Zaten diye söze başladı Jimmy. Irene ve benim yapmak istediğimiz şey de bu. Sonra ellerini umutsuzca kaldırdı. Ve senin bize yardım etmeni istiyoruz.

— Keşke baştan söyleseydin Jimmy. Kaçırdığımız zamana bak. Fakat bana tüm samimiyetinle söyle Jimmy, Irene konusunda ne kadar ciddisin?

Jimmy bir an durdu ve sonra kendinden çok emin bir edayla:

— Ölesiye ciddiyim ve uygun yaşına gelir gelmez onunla evlenmek istiyorum. Beni anlamalısın. Hayatımı da kendim kazanabilirim.

Uzun bir sessizlik oldu sonra Gibson söze başladı:

— Dinle Jimmy. İrene çok güzel bir kız. Ve ben onun bir ya da daha çok yıl Dünyada kalmasının yararlı olabileceğine inanabilirim. Ama şu sıra Hadfield'i ikna etnemi bekleme benden, çünkü ondan kendim için bir ricada bulunmuştum. Şu sıralar çok meşgul.

— Nasıl bir rica?

Gibson boğazını temizledi.

— Zamanında ben açıklayacağım. Onun için şimdilik kimseye bir şey söylemesen iyi edersin. Mars'ta kalmak üzere müracaatta bulundum.

— Aman Tanrım! diye bağırdı Jimmy. Bu çok fevkalâde birşey olur!

Gibson gülümsemeye çalıştı.

— İyi bir düşünce olduğunu mu savunuyorsun?

— Tabii. Aynı şeyi ben kendim de yapmak isterdim.

— İrene Dünyaya geri gidiyor olsa da mı? diye sordu Gibson kuru bir sesle.

— Bu doğru değil! Ne kadar kalmayı düşünüyorsun?

— Açıkça söylemek gerekirse Jimmy, ben de bilmiyorum. Bu birçok faktöre bağlı. Örneğin bir tanesi: Bir iş öğrenmem gerekecek!

— Nasıl bir iş?

— Uygun bir iş, üretici bir iş. Bu konuda herhangi bir görüşün var mı?

Jimmy uzun bir sessizliğe gömüldü. Kafası karmakarışık. Gibson onun çok yapmak istediği bir şeyi yapıyordu. Yoksa ondan ayrılacağı için çok mu üzülüyordu? Son zamanlarda onunla arasında büyük bir yakınlaşma doğmuştu. Ama Jimmy nedense duygularını Gibson'a göstermek-

ten hep kaçınmıştı. Jimmy onu çek sevmişti. Oğulların babalarını sevdikleri gibi. Bir an sonra silkinip kendine gelen Jimmy, Gibson'un sorusunu cevaplandırmak için ona doğru döndü.

— Korkarım ki hiç bir görüşüm yok. dedi. Örneğin benim şu anda yapmakta olduğum işi yapabilirsin. Aklıma işimle ilgili bir konu geldi. Hiç 'Şafak Projesi' diye birşey duydun mu?

— Hayır. Neymiş?

— Ben de bunu öğrenmeye çalışıyorum. Çok gizli birşeye benziyor. Galiba oldukça da büyük.

— Oh dedi Gibson birden hatırlayarak. Belki de duydum. Bana tüm bildiklerini anlatsana.

— Birgün dosyalama bölümünde oturmuş çalışıyordum. Yerim kabinler arasında bir yerdeydi. O sırada Genel Yönetici ve Whittaker içeri girdiler. Orada olduğumu görmediler. Aralarında konuşuyorlardı. Önce dinlemek istemedim, ama kulağıma gelmesini de engelleyemezdim ya. Başkan Whittaker'in bir sözü dikkatimi çekti ve artık dikkatle dinlemeye başladım. Şöyle diyordu: «Ne olursa olsun, Dünya 'Şafak Projesini' duyduğunda kıyamet kopacak. Başarılı bile olsa sonuç değişmeyecek». Sonra Genel Yönetici güldü ve başarısı üzerine birşeyler söyledi. Tüm işittiklerim bunlar. Bir süre sonra kalkıp gittiler. Ne dersin?

«Şafak Projesi!» diye düşündü Gibson. Bu sakın uzakta tepelerin arkasındaki kubbelerde yürütülen çalışmanın adı olmasın.

Gibson Mars ile Dünya arasındaki politik güçlerin birbirini karşılıklı etkilemesi konusunda pek az şey biliyordu. Bütün değerlendirmesini Hadfield'den ve basından duyduklarına göre yapıyordu. O sıralarda Mars toplumunun kritik bir dönemden geçtiği söyleniyordu. Dünya üzerinde, Mars'ın çok pahalıya mal olduğunu savunan güçlü sesler duyuluyordu. Hadfield birkaç kez ekonomik sorunları olduğundan söz etmişti.

— Çeşitli bilgi kaynaklarına başvurup bunu öğrenmeye çalışacağım. Bu konudan bir başkasına hiç söz ettin mi?

— Hayır.

— Yerinde olsam ben de etmezdim. Aslında belki de pek önemli bir şey de olmayabilir. Öğrendiğim şeyleri sana da söylerim.

— İrene hakkında konuşmayı unutmazsın değil mi?

— Bir fırsatını yakalar yakalamaz. Fakat zaman alabilir. Hadfield'i iyi zamanında yakalamaya çalışacağım.

Özel bir dedektif olarak Gibson pek başarılı sayılmazdı. Bazı girişimlerde bulunduktan sonra yaptığının yanlış olduğunu görerek kendisi de buna karar verdi. Gibson ilk hedef olarak Barmen George'u seçti. Adam.

— Şafak Projesi mi? dedi. Hiç böyle birşey duymadım.

— Emin misin? dedi Gibson ve bir yandan onu süzme-ye başladı.

Adam tekrar düşünceye daldı ve bir süre sonra 'Eminim.' diye cevap verdi. Böyle bir aktörün iyi rol yapabileceğini ve bu konuda bilgisi olup olmadığını anlamanın olanaksız olduğunu neden sonra düşündü Gibson.

Bundan sonra kendine hedef olarak *Martian Times* gazetesinin yayımcısını buldu. Westermen bilgili bir adama benziyordu. Gazetede kiler Mars'ın tek gazetesinden içeri Gibson'un girdiğini gördüklerinde biraz şaşırdılar. Gibson tokalaştıktan sonra hemen söze girdi.

— Şafak Projesi hakkında elde edebildiğim tüm bilgileri toplamaya çalışıyorum dedi. Şimdilik açığa çıkarılamadığını biliyorum. Fakat ben bu konu açıklamp da basılacağı zaman geldiğinde her şeyin hazır olmasını istiyorum.

Derin bir sessizlik oldu. Sonra Westerman konuştu: Genel Yöneticiyi görseniz iyi edersiniz. dedi.

— Onu rahatsız etmek istemedim. Oldukça meşgul şu sıralarda. dedi Gibson.

— Ben hiçbir şey anlatamam bu konuda.

— Yani bu konuda hiçbir şey bilmiyor musunuz?

— Nasıl isterseniz öyle düşünebilirsiniz. Mars'ta onun ne olduğunu bilen bir çok kişi var.

En azından bir değerli bilgi elde edilmişti bu cümleyle.

— Onlardan biri değil misiniz?

Westerman omuzlarını kaldırdı.

— Gözlerimi sürekli açık tutarım ve iyi tahminler yaparım dedi.

Gibson onun kendisinden daha fazla birşeyler bildiğini anladı ama bu gün ondan öğrenebileceği bu kadardı. Bu görüşmeler sonunda Gibson iki sonuç çıkarabildi. Bir kere «Şafak Projesi» diye birşey vardı ve ikincisi de çok iyi gizlenmişti. Gibson, Westerman'ın yaptığını yapmayı denedi. Yani gözlerini açık tutmayı ve tahmin edebilmeyi.

Bunu aramayı sürdürmek niyetinde olan Gibson sonunda Squeak'ın onur inisafiri olduğu Biyofizik Laboratuvarına gitti. Küçük Marsh orada öyle rahat rahat oturuyor, bilim adamları da onun ne yapacağını izliyorlardı. Gibson'u görür görmez çok sevindiğini belirten hareketler yaptı sonra da ona oturması için bir sandalye getirmeye kalktı.

Gibson oradaki görevlilerden birine dönerek:

— Ne kadar zeki olduğu konusunda karar verdiniz mi? diye sordu.

Bilim adamı başını salladı:

— Garip bir küçük yaratık dedi. Kimi zaman sanki hize gülüyormuş gibi duygulara kapılıyorum. Garip olan bir başka şey de türlerinden farklı olması.

— Nasıl yani?

— Diğerleri hiçbir duygusal çıkış göstermiyorlar. Çevreleriyle hiç ilgilenmiyorlar. Uzun süre hiç bir şey yapmadan öyle durursan seni farketmiyorlar bile.

— Kendini belli edersen ne yapıyorlar?

— Seni sanki yollarını tıkiyormuşsun, bir engelmışsin gibi yollarından itiyorlar. Eğer başaramazlarsa da başka bir yere gidiyorlar. Ne yaparsan yap onların ilgisini çekemiyor-

sun.

— Sence çok mu iyi huylular, yoksa aptallar mı?

— Ne o ne de diğeri için doğru demek zor. Hiç doğal düşmanları olmadığı için herhangi birinin onları incitebileceğinden habersizler.

— Peki şu küçük yaratığın davranışını nasıl yorumluyorsun? diye sordu Gibson Squeak'ı göstererek. Şimdi sevimli hayvan onun ceplerini karıştırmakla meşguldü.

— Büyüdüğü zaman o da diğerleri gibi mi olacak?

— Belki de, ama kesin değil. Şimdi burada yeni yeni huylar kazanıyor. O nedenle de diğerlerinden farklı olabilir.

— Zavallı Squeak, zaman zaman seni evinden koparıp da buraya getirdiğim için kendimi suçlu hissediyorum. Ne yapalım, bu senin fikrindi. Haydi yürüyüşe çıkalım.

Squeak hemen kalktı ve ümitle kapıya doğru yürüdü.

— Gördünüz mü? diye hayretle sordu Gibson. Ne söylediğimi anladı.

— Bir köpek de ona emir verildiğinde aynı şeyi yapabilir. Bu da bir alışkanlık olabilir. Çünkü siz her zaman bu saatlerde gelip onu alıyor ve yürüyüşe çıkarıyorsunuz. Bunu huy edinmiş olabilir. Yarım saat sonra onu geri getirebilir misiniz? Onun beyninin EEG kayıtlarını almak istiyoruz da.

Bu günlük yürüyüşlere hem Gibson hem de Squeak çok alışmışlardı. Ayrıca kent halkı da artık onların çevresinde birikmiyorlardı. O gün biraz erken çıkmışlardı dolaşmaya. O nedenle günlük teftişine çıkmış olan Hadfield ile karşılaştılar. Yanında köpekleri vardı. İlk kez Topaz ve Turkuvaz, Squeak ile karşılaşıyorlardı. İki köpek onu görür görmez Hadfield'in arkasına gizlenip homurdanmaya başladılar. Squeak ise onları farketmemiş gibiydi.

Gibson Hadfield'e: «Dünya'dan haber var mı?» diye sordu.

— Oh, sizin müracaatınızla ilgili değil mi? Maalesef ben onu ancak iki gün önce gönderebildim. Orada işlerin ne ka-

dar ağır gittiğini siz bizden daha iyi bilirsiniz. En az bir haftadan önce haber gelmez.

— Dünyanın bu konuda sorun çıkartacağını sanmam dedi Gibson.

— Oh. Hayır canım. Her şey kuralına göre olmalıdır. dedi Hadfield.

Gibson kafasını meşgul eden iki şeyi hatırladı. «Şafak Projesi» ve İrene. Bunları çözümlemeliydi. İrene aklına gelince verdiği sözü hatırladı ve ilk fırsatta İrene ile konuşmaya karar verdi.

* * *

Bir süre sonra konunun kendiliğinden önüne geldiğini gördü.

İrene'in teklifi Hadfield'in üzerinde bir şok etkisi yaptı. Kızının her istediğini yerine getirdiğini düşünüyor ve bu teklifin nedenini bir türlü anlayamıyordu. Hadfield çok akıllı biriydi. İrene'i karşısına oturtup yirmi bir yaşına kadar Dünyaya gidememesinin nedenlerini ona birer birer açıkladı. Günün birinde uzun bir tatil yapmak üzere ikisinin birlikte Dünyaya gidebileceğini söyledi. Bu da üç yıldan önce imkânsızdı.

— Üç yıl mı ? diye haykırdı Jimmy, ona bunu ilettiğinden.

Gibson gülümsedi, ona hak veriyordu ama olayları iyi yönünden almaya çalışarak onu teselli etmeye çalışıyordu.

— Aslında çok da uzun bir zaman değil Jimmy. Sen de tam olarak o zamana kadar ancak uzman olabileceksin ve daha çok para kazanabilecek duruma gelebileceksin. Zamanında nasıl geçtiğine şaşıp kalacaksın.

Gibson görmezden geliyor, hatırlamamaya çalışıyordu ama bir Mars yılının 687 gün olduğunu bilen Jimmy, bu üç yılın hiç te kısa olmadığını farkındaydı.

— Hadfield İrene ile aramızdakileri biliyor mu? diye sordu Jimmy.

— Sanmıyorum dedi Gibson. Senin kayınpederin oluncaya dek bu işi zamana bırak. Ne zararı olur böyle yapsan?

— Bizim İrene ile görüşmemizi engeller diye çekiniyorum.

— Hadfield bu tür bir adam değil.

— Eğer gidip onu görürsem, ne söylemem doğru olur sence? diye sordu Jimmy.

— Doğruyu olduğu gibi anlat.

Sonunda onu birlikte gidip görmeye karar verdiler. Önce Jimmy, ardından da Gibson görüşecekti.

* * *

Hadfield'i görmek isteyen biri onu nerede bulabileceğini her zaman bilirdi. Onu dışarıda da bulabileceğini bilen Gibson evinde ziyaret etmeyi daha uygun buldu.

Birgün kütüphanesinde Hadfield'i beklerken, orada gözüne çarpan kitapların kaçısı Hadfield'in okumaya vakit bulunduğunu gösteriyordu. O sırada Jimmy geldi ve:

— Mr Hadfield sizi bekliyor dedi.

— Görüşmeniz nasıl geçti?

— Henüz bilemiyorum, ama umduğum kadar kötü değildi.

— Tabii olmayacaktı. Endişelenme Jimmy, elimden gelen her şeyi yapacağım sizin için.

Gibson odaya girdiğinde Hadfield'i koltuklardan birine gömülmüş otururken buldu. Misafirine oturması için sandalye gösterdi.

— Spencer'i ne zamandan beri tanıyorsunuz? diye sordu.

— Dünyadan ayrıldığımız andan beri. Onu daha önce hiç görmemiştim. İlk kez *Ares*'te tanıdım.

— Bu kadar bir sürenin onun karakteri hakkında bilgi edinmek için yeterli olduğuna inanıyor musunuz?

— İnsan ömrü buna yeter mi sizce?

Hadfield gülümsedi ve:

— Konuyu değiştirmeyin dedi. Ve devam etti: Gerçekte onun hakkında ne düşünüyorsunuz? diye sordu. Benim yerimde olsanız onu damadınız olarak görmek istermiydin?

Gibson: «Bundan çok memnun olurdum» dedi.

Hadfield hem Jimmy'yi tanımaya çalışıyor hem de Gibson'u izliyor, ne düşündüğünü öğrenmeye çalışıyordu.

— Dinleyin beni Gibson dedi. Niçin genç Spencer'in tüm sorunlarını üstleniyorsunuz? Onu yalnız beş ay önce tanıdığınızı söylediniz oysa?

— Bu kesinlikle doğru dedi Gibson ve devam etti. Birkaç hafta onunla konuşunca ailesini yakından tanıdığımı öğrendim. Uçümüiz de kolejde arkadaşık.

Hadfield her zaman Gibson'un neden koleji bitirmediğini merak etmişti. Bu konu da açılınca uzun uzun sordu, Gibson da anlattı.

— Üzgünüm dedi Hadfield. Fakat sizin anlattığınız bu uzun hikâyede bazı yerler pek inandırıcı değil. Böyle demekle yalan söylediğinizi imâ etmek istemiyorum. Söylemek istediğim şu ki, ailesini yirmi yıl önceden tanıyor olmanız onunla bu denli ilgilenmeniz için yeterli bir neden gibi gelmiyor bana. Sorumu yanıtlamak zorunda değilsiniz Bay Gibson, ama ben yine de sormak isterim: Jimmy sizin oğlunuz değil mi?

Odada bomba patlamış gibi bir etki oldu. Gibson şaşır-mıştı ama sâkin olmaya çalışarak:

— Evet dedi. Benim oğlum. Nasıl anladınız?

Hadfield gülümsedi, uzun zamandır kendini rahatsız eden sorunun cevabını almıştı nihayet.

— Birçok insan pek çok şeye dikkat etmeyebilir, ama benim işim insanlarla. İkiniz arasında hafif ama belli bir benzerlik var. İkinizi yanyana ilk gördüğümde akraba ol-

duğunuzu düşünmüştüm, ama olmadığınızı duyunca çok şaşırdım.

— Bakın bu çok ilginç dedi Gibson. Üç ay *Ares*'te birlikte kaldık, bu kimsenin dikkatini çekmemişti.

— Tabii çekmez, çünkü Spencer'in arkadaşları onun geçmişini biliyorlar ve sizinle bir akrabalığı olmadığını da. Ama ben ne Spencer'in geçmişini biliyorum ne de sizinkini. Bu nedenle benzerlik aramak onların aklına bile gelmedi.

Hadfield devam etti.

— Aslında bana hikâyenizi anlatmasaydınız, ben bu konuyu neredeyse unutmak üzereydim. Şimdi söyleyin bana.. Spencer bunu biliyor mu?

— Hiçbir zaman kuşkulandığından bile eminim.

— Nasıl o kadar emin olabiliyorsun? dedi Hadfield. Hem ona bunu niye anlatmadınız?

— Başa dönsem daha iyi olacak galiba. dedi Gibson ve anlatmaya başladı. Kolejden ayrıldığımda hastalanmıştım ve hiçbir arkadaşım ile bağlantım kalmamıştı. Yıllar sonra birkaç sınıf arkadaşımı gördüğümde Kathleen'in Gerard ile evlenmiş olduğunu ve bir de erkek çocuklarının olduğunu öğrendim ve bunu Gerard'ın çocuğu olduğu konusunda hiç kuşkulandım. Jimmy ile ilk karşılaştığımızda da böyle biliyordum. Onun benim oğlum olduğunu birkaç hafta önce öğrendim. Jimmy burada işe girmek için bazı formlar dolduruyordu ve bir kısmının doldurulmasında benden yardım istemişti. O zaman Jimmy'nin doğum tarihini gördüm. Ve bunun annesi ile babasının evlenme tarihinden önce olduğunu hemen anladım.

— Evet dedi Hadfield. Anlıyorum. Ama bu kesin bir kanıt değil bunun için, değil mi?

— Ben kesinlikle eminim. dedi Gibson. Çünkü o zamanlar Kathleen'in hayatında benden başka hiç kimse yoktu.

— Peki Jimmy bunu nasıl farketmedi? Nüfus kağıdın-

daki tarih ile anne ve babasının evlenme tarihleri arasındaki farkı mutlaka görmüştür.

— Olabilir. Ama limmy annesini çok seviyor ve onun hakkında kötü düşünmekten kaçınıyor. Belki de bu nedenle bu konunun üzerinde durmak istemedi. Hayır, gerçeği bildiğini sanmıyorum ve korkarım ki bunu öğrenmek onun üzerinde bir şok etkisi yaratacaktır.

Hadfield hiç ses çıkarmaksızın oturuyordu. Bir süre sonra konuşmaya başladı.

— O sizi seviyor dedi. Duyduğunda buna çok sevinecektir.

Gibson birden rahatladığını hissetti. En kötü anın geçtiğini düşünüyordu.

* * *

— Of, amma da çok kaldınız, neredeyse hiç bitirmeyeceğinizi düşünmeye başlamıştım: Ne oldu?

Gibson onun koluna girdi:

— Merak etme dedi. Oldukça iyi. Herşey güzel gidiyor.

* * *

Onun gerçeği söylediğine inanıyor ve böyle olmasını da ümit ediyordu. Bütün babalar gibi Hadfield de duyarlı biriydi, özellikle o günler ve o yaşlarda.

— Spencer'in ailesinin kim olduğuyla özel olarak ilgilenmedim. Victoria çağında değiliz. Yalnızca delikanlının kendisiyle ilgilendim ve çok etkilendim. Onun hakkında Kaptan Norden ile de biraz konuşmuştum, çünkü o onu daha eskiden beri tanıyor. Bu geceki görüşmemizle yetinmek istemedim. Gerçi bunların olacağını önceden kestirebiliyordum. Bu yaşta kızı olan tüm babalar gibi.

— Nişanı yarın ilân ederiz dedi yavaşça. Peki siz bundan sonrası için ne yapmayı düşünüyorsunuz?

— Jimmy için en iyi neyse onu yapmak istiyorum.

— Peki halâ Mars'ta kalmayı istiyor musunuz? diye sordu Hadfield.

— Onu da düşündüm dedi Gibson. Fakat eğer Dünya'ya geri dönersem bunun bir yararı olmayacak ki? Jimmy orada birkaç aydan fazla kalamayacak ki, tekrar uzay yolculuklarına çıkmak zorunda. Bundan sonra onu Mars'ta gördüğümde daha az göreceğim. Mars'ta kalırsam onu daha çok göreceğim.

— Evet, sanırım haklısın dedi Hadfield gülümsemeyle, İrene, kocası sürekli uzay yolculuklarına çıkan denizci eşleri gibi olmak zorunda.

— Sizin ne yapmanız gerektiğini düşünüyorum, biliyor musunuz?

— Sizin görüşlerinizi almaktan memnun olurum dedi Gibson tüm içtenliğiyle.

— Nişan bitinceye kadar ve tüm işler tamamlanıncaya kadar hiçbir şey yapmayın. Eğer kimliğinizi şimdi ortaya koyarsanız pek iyi olabileceğini sanmıyorum. Belki zarar bile verebilir ilişkinize. Jimmy'ye daha sonra kim olduğunuzu ya da onun sizin neyiniz olduğunu açıklamalısınız. Fakat bunun için şimdi erken olduğunu sanıyorum.

İlk kez Hadfield Spencer'den onun ilk adıyla söz ediyordu. Kendisi belki farkında değildi ama Gibson'un hemen dikkatini çekmişti. Demek ki Jimmy'yi damadı olarak düşünmeye başlamıştı bile. Bu düşünce Gibson'un Hadfield'i bir akraba olarak görmesine ve sempati duygularının gelişmesine neden oldu. Her ikisi de aynı amaç için uğraşıyorlardı; çocuklarının mutluluğu için.

Daha sonra bu ana dönüp baktığında, Gibson Hadfield ile dostluğunun başlangıcını hatırladı hep. Bu öyle bir dostluktu ki, ileride Mars'ın geleceğinde çok önemli bir rol oynayacak olan bir dostluk...

On Beşinci Bölüm

PORT LOWELL'de bir başka gün. Jimmy ve Gibson birlikte kahvaltı ediyorlardı. Her ikisinin de kafasında kendilerine göre sorunları vardı. Gibson burada kalması konusunda hllâ dünya dan bir haber alamamıştı. Bu kadar uzaması onu endişelendiriyordu. Kimi zaman yaptığı işin hata olduğunu düşünüyor, tüm kağıtların kayboluvermesini istiyordu. Ama bu konunun üstüne gitmesi gerektiğine de inanıyordu. Yönetim binasına gidip bu işi izlemeye karar verdi.

Ofise girer girmez bazı aksilikler olduğunu düşündü. Bayan Smyth, Hadfield'in sekreteri, her zaman onu güler yüzle karşılardı. Ona kimi zaman gayet nâzik olarak Bay Hadfield'in çok meşgul olduğunu ve daha sonra gelip gelelemeyeceğini sorardı. Bu kez yalnızca şunu söyledi: Çok üzgünüm, Mr Hadfield burada değil. Yarına kadar da gelemeyecek.

— Gelmeyecek mi? diye sordu Gibson. Skia'ya mı gitti?

— Oh hayır dedi Bayan Smyth. Korkarım ki söyleyemem. Fakat yirmi dört saat sonra burada olacağını söyleyebilirim yalnızca.

Gibson bir an Bayan Smyth'in onun işi ile ilgili bazı şeyler bildiği düşüncesine kapılarak sordu.

— Benim başvuruma herhangi bir cevap geldi mi, biliyor musunuz?

— Sanırım geldi dedi. Fakat Bay Hadfield'e kişisel bir imzayla geldi. Bu nedenle onun üzerinde konuşamam. Geri döner dönmez sizinle konuşmak istediğinden eminim.

Bu can sıkıcıydı işte. Bir bilgi gelmişti ama sen bunu öğrenemiyordun. Gibson ısrar etti.

— Madem ki onu yarın öğreneceğim, siz neden şimdiden bana bilgi vermekten kaçınıyorsunuz?

— Gerçekten çok üzgünüm Bay Gibson, fakat birşey söylediğim takdirde Bay Hadfield bundan hiç hoşlanmayacaktır.

— Oh anlıyorum dedi Gibson ve çıktı.

Bu meseleyi öğrenmekte kararlıydı, bu amaçla Whittaker'a gitmeye karar verdi. O her zaman kentte bulunurdu, o gün de oradaydı. Ama Gibson'u gördüğüne pek sevinmiş benzemiyordu.

Gibson'a yer gösterdi, ama işinin olduğunu bildirir bir edayla kendisi oturmak istemedi.

— Bak Whittaker diye söze girdi Gibson. Sabırlı bir adanı olduğumu ve saçma, yersiz isteklerde bulunmadığımı bilirsin.

Diğeri bunu doğrulayacak herhangi bir harekette bulunmayınca Gibson sözüne devam etti.

— Burada bazı şeyler dönüyor ve benimle ilgili olduğunu tahmin ettiğim bu şeylerin ne olduğunu bilmek isterim.

Whittaker, er ya da geç bunu bekliyordu. Yazık ki Gibson yarına kadar bekleyemedi: O zaman hiç sorun olmayacaktı...

— Sizi bu sonuca getiren nedir? diye sordu.

— Oh, bir yığın şey. Ve bunlar da birden gelişmedi. Bay Hadfield'i görmek istedim. Bayan Smyth bana onun kentte olmadığını söyledi ve sanki benim başka şeyler sormamı engellercesine konuyu kapattı.

— Ondan da bunu beklerdim zaten dedi Whittaker neşeyle.

— Eğer sen de aynı şeyi yapmaya kalkarsan etraftaki tüm mobilyaları fırlatmaya başlarım. En azından ne olup bittiğini bana söylemek zorundasın. Neden bana anlatmak istemediğinizi açıklamalısın. 'Şafak Projesi' değil mi?

Bunun üzerine Whittaker irkildi.

— Bunu nereden biliyorsunuz?

— Önemli değil nereden bildiğim. Ben de inatçı olacağım artık.

— Ben inat etmiyorum ki dedi Whittaker. Onun güvenliği için gizlilik kurallarına uyduğumuzdan hoşlandığımızı sanmayın. Oldukça karışık ve can sıkıcı bir şey. Ama önce siz bana bildiğinizi anlatın.

— Tamam, eğer bu sizi yatıştıracaksa. Şafak Projesi sizin tepelerin arkasındaki kubbelerde üzerinde çalıştığınız bitki genetiği ile ilgili. Ne diyordunuz ona Oxyfera. Ancak projenin bu kadarla kalmadığını, bunun daha büyük bir planın bir parçası olduğunu da tahmin edebiliyorum. Phobos'un da bununla ilgili olduğunu sanıyorum, ama nasıl olduğunu şimdi çözemiyorum. Bunu herkesten gizlemeye çalıştınız. Bu konuda birşeyler bilenler de konuşmadı. Bunun Mars'ta duyulmasını istemediğinizden daha çok Dünya'da duyulmasını istemediniz. Evet, şimdi ne söyleyeceğinizi merak ediyorum.

Whittaker bu söylenenlerden hiç rahatsız olmuşa benzemiyordu, aksine oldukça rahatı.

— Sizin zekânınızı kutlamak gerekir Bay Gibson diye söze başladı. Herhalde bir kaç hafta önce Genel Yöneticiye sizi tümüyle kendi sırdaşımız olarak kabul etmemizi önerdiğimi de öğrenmek sizin için ilginç olacaktır. Fakat o buna henüz karar vermeden olaylar umduğumuzdan da daha hızlı gelişti.

Bir an düşündükten sonra konuşmaya başladı.

— Hiçbir şeyi atlamayacağım. Şimdi ne olduğunu size teker teker anlatacağım. Fakat sizi hayrete düşüreceğini tahmin ettiğim küçük bir hikaye var. Gerçek kişilere ya da yerlere benzemeler olursa, bu tümüyle rastlantısaldır, bunu belirtmek isterim.

— Anlıyorum dedi Gibson. Devam edin.

— İstersen en baştan başlayalım. A Dünyasının B dünyasında bir koloni kurduğunu düşünelim. Birkaç yıl geçtikten sonra bunun beklendiğinden de pahalıya mal oldu-

ğunu görerek bundan vaz geçip geçmeme konusunda tereddüt belirtirler. Bunun üzerine iki görüş ortaya çıkar. Birincisi, ki bu tutucu görüş oluyor, projenin bitirilmesini ve artık daha fazla harcama yapılmamasını ister. İlerici olan diğer görüş denemelerin sürdürülmesinden yanadır. Bu görüş sahipleri er ya da geç Mars'ın araştırılmasının yararlı sonuçlar çıkaracağına inanmaktadırlar. Bu tür tartışmalar sürer gider, fakat zamanla tutucu görüş egemen olmaya başlar. Çünkü vergi ödeyenler de artık daha fazla paranın, bu onlara göre amaçsız denemelere harcanmasını istememektedirler. Tüm bu tartışmalar Mars'ta yaşayanları da ilgilendirir ama aradan geçen zaman zarfında onlar daha bağımsız düşünmeye başlamışlardır. Nasıl olacağını bilmese-ler bile günün birinde devrimci bir bilimsel keşfin yapılacağından emindirler (Bu arada B dünyasının A'dan en akıllı kafaları kendisine çekmekte olduğunu ve A'nın da bundan hoşlanmadığını belirtmek isterim.). Bu buluş B'de yaşayanlara sınırsız yaşama olanakları sağlayabileceği gibi, oranın sınırlı kaynaklarını tüketme tehlikesini de taşıyordu. Bu buluş için plan ileri sürüldüğünde A tarafından kabul edilmeyip geri çevrildi. A ve B dünyaları arasında uzayıp giden bir halat çekme yarışı başladı, ama sonunda acımasız davrandı.

Sonunda B de yaşayanlar iki seçenekle karşı karşıya kaldılar. Ya kabul edilmesi için A zorlanacaktı, ki bu giderek hoş olmayan sonuçlar doğurabilirdi, ya da Dünyayı -pardon A gezegenini demek istiyordum- bilgilendirmeden gizlice bu araştırmaya girişmekti ve bu uygun geldi, kabul edildi.

Tabii ki bu birçok faktörü de içeriyordu. Bilimsel olduğu kadar politik ve kişisel faktörleri de. Öncelikle gezegen halkı hiçbir şeyden ya da hiç kimseden korkmayan ve aynı zamanda iyi de bir bilim adamı olan kişiler olmalıydı. Önce bu başarıldı. Sonra plan ilerlemeye başladı. Fakat hiç kimse bunun başarılı olup olamayacağını önceden kestiremi-

yordu. Bundan sonrasını, yani hikayenin sonunu size anlatamayacağım için üzgünüm. Bilirsiniz bu tür hikaye dizileri en heyecanlı yerinde kesilirler.

— İnanıyorum ki bana herşeyi anlattınız diye söze girdi Gibson. Fakat bir küçük ayrıntıyı atladınız. Halâ «Şafak Projesi»nin ne olduğunu bilmiyorum. Gitmek üzere ayağa kalktı. Yarın gelip sizin şu ilginç dizinizin sonunu öğreneceğim.

— Buna gerek olmayacak dedi Whitlaker kapıya bakarak. Ondan daha önce öğrenebileceksiniz.

Yönetim Binasından ayrılırken Gibson, Jimmy 'le karışlaştı.

— Çalıştığım sanıyordum dedi, nefes nefeşeydi. Seni bulmam gerekti. Önemli birşeyler oluyor.

— Biliyorum dedi Gibson gayet sakin, «Şafak Projesi» sonuca yaklaştı ve Hadfield kenti terketti.

— Oh, dedi Jimmy biraz rahatlayarak. Duymuş olabileceğini sanmıyordum. Fakat herhalde şunu bilmiyorsun. İrene çok üzgün. Babasının dün gece kendisine vedâ ettiğini söyledi. Bunu söylerken sanki onu bir daha hiç göremeyecekmiş gibi davranmış.

Gibson dondu kaldı. «Şafak Projesi» tahmin ettiği gibi yalnız büyük bir proje değil ama aynı zamanda tehlikeliydi de demek ki. Hiç hesaba katmadığı bir durumdu bu.

— Ne olursa olsun dedi. Hepsini yarın mutlaka öğreneceğiz. Biraz önce Whittaker böyle söyledi. Fakat yine de Hadfield'in nerede olduğunu tahmin edebilirim.

— Nerede?

— Yukarıda, Phobos'ta. Bu bence projenin anahtarı. Bu nedenle de Genel Yönetici şimdi orada.

Gibson bu tahmininde çok fazla yanılıyordu. Aslında tahmin ederek Hadfield'in nerede olduğunu bulmak olanaksızdı. Hadfield o sırada Mars'tan uzak olduğu kadar, Phobos'tan da aynı uzaklıktaydı. Küçük bir uzay gemisinde gayet rahat oturmuş Güneş Sisteminin en büyük fizik-

çilerinden biriyle satranç oynuyordu. Her ikisi de çok kötü oynuyorlardı. Ama aslında onlar oynamıyorlar adeta zaman geçiriyorlardı. Mars'taki herkes gibi bekliyorlardı. Fakat onlar ne beklediğini bilen kişilerdi.

Uzun bir gün -Gibson için belki de en uzun gün- yavaş yavaş bitiyordu. Büyük spekülasyonların yer aldığı bir gündü. Port Lowell'daki herkes bir takım tahminler yürütüyordu. Ama durumu bilenler hiç bir şey söylemiyorlardı. Gece bastırıldığında halâ hiçbir şey belirginleşmemişti. Gibson bir an uyanık kalmayı düşündüyse de, daha sonra yatmaya karar verdi. Hemen uyudu. Gezegenin kalınlığının arkasına gizlenen ve görünmeyen «Şafak Projesi» en yüksek noktasına ulaştı. Yalnızca uzay gemisinde onu izlemekte olan adamlar olanları gördü. Sonra da okul çocukları gibi sevinçten naralar atmaya, el çırpmaya ve gülmeye başladılar.

Sabahın çok erken saatlerinde Gibson kapısının hızlı hızlı vurulmasıyla uyandı. Jimmy gelmişti. Kalkmasını ve dışarı gelmesini istiyordu. Hızla giyindi fakat kapıya geldiğinde Jimmy gitmişti bile. Her taraftan insanlar akın akın sokaklara çıkıyorlardı. Hem gözlerini oğuşturuyorlar hem de meraklı meraklı ne olduğunu anlamaya çalışıyorlardı. Herkes bağıra çağıra, birbiriyle konuşuyordu. Bu gürültüsüyle Port Lowell içine sopa sokulmuş bir arı kovasını andırıyordu.

Bir şaşkınlık anı geçtikten sonra Gibson kenti uyandıran şeyin ne olduğunu anladı. Tan yeni ağarmak üzereydi: doğuda gökyüzü yükselen güneşin ilk ışıklarıyla parlamaya başlamıştı. Doğudaki gökyüzü mü? *Aman Tanrım, bu şafak batıdan sökmeye başlamıştı.*

Gibson hurafelere inanan bir insan değildi. Fakat bir an için akılcı olmayan şeyler düşünmeye başladıysa da hemen kendini toparladı. Işıklar gittikçe daha çok yükseliyor ve gökyüzü daha da çok aydınlanıyordu. Işıklar şimdi kentin üzerindeki tepeleri yalıyordu. Ve Güneş ışınların-

dan daha hızlı hareket eden bu ışınlar gittikçe daha çok alanı aydınlatıyorlardı. Birden ışık saçan ay, çölden yukarı doğru çıkmaya başladı.

Çok hızlı yükselmesi onun kimliğini ele verdi. Bu Phobos'tu, daha doğrusu bir kaç saat öncesine kadar Phobos'tu. O şimdi sarı ateşten bir disk görünümündeydi. Ve Gibson onun ısınıyını yüzünde hissediyordu. Kentte herkes derin bir sessizliğe gömülmüş, bu mucizeyi izliyor ve bunun Mars için ne demek olduğunu bilerek saygıyla duruyorlardı.

İşte «Şafak Projesi» buydu: İsmi de iyi seçilmişti. Bulmacanın parçaları yavaş yavaş çözülüyordu ama esas kısım henüz ortada yoktu. Phobos'u ikinci bir Güneş durumuna getirmek nükleer mühendisliğinin hayret verici bir başarısıydı. Fakat Gibson halâ bu buluşun Mars'ta yaşayanların sorunlarını nasıl çözebileceğini henüz anlayamamıştı. Bunu merak ettiği sırada Port Lowell sokaklarına yayın yapan hoparlör sisteminde Whittaker'ın sesini duydu.

— Hepinize Merhaba! diyordu. Sanırım şu anda hepiniz ne olup bittiğinin farkındasınız. Genel Yönetici uzaydaki yolculuğundan geri dönüyor. Ve sizinle uzaydan konuşmak istiyor. İşte karşınızda.

Bir çıt sesi duyuldu, ardından birbirleri arasında konuşan iki kişinin sesi duyuldu. Port Lowell bağlandı efendim. Bir dakika kadar sonra hoparlörden Hadfield'in yorgun fakat sevinçli sesi duyuldu. Zafer kazanmış bir insanın heyecanını taşıyordu.

— Merhaba Mars dedi. Ben Hadfield. Şu anda uzaydayım ve oraya gelmek üzere yola çıktım. Bir saate kadar aranızda inmiş olurum. Ümit ederim ki yeni güneşinizi beğenirsiniz. Bizim hesaplarımıza göre onun yansımasının bitmesi için en az bin yılın geçmesi gerekiyor. Phobos tam ufkun altındayken başlattık. Bu sırada başlangıç radyasyon piki çok yüksekti. Şimdi reaksiyonu istediğimiz düzeyde kararlı hale getirdik. Aslında gelecek yıl yüzde bir kaç artma-

gösterebilir. Bu aslında bir mezon rezonans reaksiyonudur. Çok etkin fakat çok şiddetli olan bir reaksiyon. Phobos'u oluşturan materyalle tam bir atomik patlama olma şansı da yok. Sizin bu yeni aydınlatıcınız, Güneşin sıcaklığının onda birini size verecek. Böylece Mars yüzeyindeki sıcaklığı da Dünyadaki sıcaklıkla hemen hemen aynı düzeye getirmiş olacak. Fakat bu bizim Phobos'u neden atomik yanmaya bıraktığımızın esas nedeni değil. Mars'ın oksijene ısıdan daha çok ihtiyacı var. Ve Dünyada gördüğünüz gibi atmosfer için gerekli olan tüm oksijen ayağınızın altındaki toprağın içinde var. İki yıl önce, topraktan çıkan bir bitkinin oksijeni açığa çıkardığını bulduk. Bu tropik bir bitki, yalnız ekvatorda yetişiyor ve diğer bölgelere yayılamıyor. Eğer yeterli Güneş ışığı alırsa Mars'ın diğer yerlerine de yayılabilir. Bu da bizim yardımımızla olabilecekti. Artık burada elli yılda insanların soluyabileceği bir atmosfer oluşacak. İşte amacımız buydu. Buna ulaştığımızda Mars'ta istediğimiz yere gidebileceğiz, kubbeli kentlerimizi artık kullanmayacağız ve gaz maskelerimizi bir kenara fırlatıp atacağız. Bu çoğunuza bir düş gibi gelebilir ama şunu artık kesinlikle söyleyebilmeliyiz ki; insanlık yeni bir dünya kazanmıştır.

Şimdi bunun bazı yararlarını önceden bilmekte de yarar var. Şöyle ki; artık çevremiz daha sıcak olacak, hele Güneş ile Phobos'un aynı anda parladığı zamanlarda. Kış mevsimi daha ılıman geçebilir. Phobos yetmiş derece enlemin üstünde görülmez olduğu zamanlarda bile onun sıcaklığını hissedebiliriz. Bu, nemin de büyük ölçüde azalması demektir.

Bazı dezavantajları da var. Mevsimler ve geceler şimdi eskisinden de daha karmaşık olacak! Fakat yararlarının yanında bunun hiç önemi yok. Gördüğünüz gibi tarihi biz insanlar yapıyoruz. İnsanlık tarihinde ilk kez olarak insan bir gezegenin çehresini kendi elleriyle değiştiriyor. Yeni yeni nesiller geliştiğinde, -ki biz onları göremeyeceğiz- yeni

uygarlıklar gelişecek ve bunlar bugün bizim şu geliştirdiğimiz temel üzerine oturabilecek.

Sizlere şimdilik söylemek istediğim bu kadar. Belki de aklınızdan küçük ayı yok ettiğimiz gibi bir itiraz da geçebilir. Evet, Mars bir ay kaybetti ama bir güneş kazandı. Hangisinin daha değerli olduğundan kuşkusu olan var mıdır acaba?

Hepinize iyi geceler!

Fakat Port Lowell'de hiçkimse uyumaya gitmedi. Kente göre gece bitmiş ve yeni bir gün başlamıştı. Kişinin, gökyüzünde asılı gibi duran bu ateş parçasından gözünü alabilmesi çok zordu. Dakika dakika onun sıcaklığı daha da artıyordu. Marslı bitkilerin buna ilk tepkisinin ne olacağını merak etti Gibson ve kubbenin kenarına gelinceye dek bir süre sokaklarda yürüdü. Saydam duvardan dışarıya baktı. Beklediği şeyi görmüştü: Tüm bitkiler uyanmış ve yüzlerini bu yeni güneşe doğru çevirmişlerdi. Her iki güneş birden aynı anda gökyüzünde olduğunda ne yapacaklardı acaba.

Genel Yöneticinin roketi yarım saat sonra indi. Fakat Hadfield ve 'Şafak Projesi'nin bilim adamı kalabalığa görünmeden binaya geçmeyi başardılar. Çok yorgundular ve şimdi tebrikleri kabul edebilecek durumda değildiler.

Phobos başucuna yaklaşıyor ve gittikçe daha çok sıcak saçıyordu. Bu sırada Gibson kalabalığın arasında Jimmy ile birlikte gemi arkadaşlarıyla karşılaştı. Onlar ısrarla George'un meyhanesine gitmek istiyor ve onları da yanlarına çağırıyorlardı. Hep birlikte oraya gidildi. Herkes olayı konuşuyordu.

Hilton, baş mühendis olarak, gruptaki herhangi bir kişiden daha çok bilmek istiyordu, özellikle nükleer araştırma yönünden istiyordu. Bir süre konuştuktan sonra anlayabildiği kadarıyla olayı açıklamaya başladı.

— Phobos'ta yapılanlar çok da bilinmeyen bir şey değil ki dedi. Kolejde öğrendiklerimizin üzerine inşa edilmiş

bilgilerle bu işi başardılar. O zamanlar neden mezon reaksiyonu keşfedilmedi? Aslında, ben dünyada kimsenin bunu bildiğini sanmıyorum. Mars bunu kendiliğinden öğrendi.

— Yani sen diye söze girdi Bradley. Nükleer fizik konusunda Mars'ın Dünyadan daha ileride mi olduğunu söylemek istiyorsun? Bu söz çevredeki Mars'ta oturan kişiler tarafından da duyulunca bir kargaşalıktır başladı ve arkadaşları Bradley'i onlardan kurtarmak için harekete geçmek zorunda kaldılar. Barış sağlandıktan sonra Hilton yavaşça konuşmaya başladı: «Tabii Dünyanın en ünlü bilim adamlarının da buraya getirildiklerini unutmamak gerekir. Bu nedenle de sonuç çok aşırtınamalı bizleri.»

Bu cümle kesinlikle doğrudu. Gibson bu sabahki konuşmalarında Whittaker'in söylediklerini hatırladı. Hadfield tüm bu gelişmeleri bir kaç yıl önce hazırlamaya başlamış olmalı diye düşündü.

Zamanla Phobos doğuda gökyüzünde yavaş yavaş kaybolmaya başlarken bu kez Güneş yükselmeye başladı. Kentte herkes bu ikili manzarayı büyülenmiş gibi izliyordu. Her ikisi de pırıl pırıl gökyüzünde durmaktaydı. Ama Güneş daha da tepeye çıkıp da pırıl pırıl parlamaya başlayınca Phobos onun yanında daha sönük kaldı. Ama yine de görevini yerine getirebilecek kadar parlaktı ve Phobos bin yıl süreyle Mars gecelerinin sahibi olarak kalacaktı. Ondan sonra ne olacaktı? Phobos'ta şu anda yanmakta olan elementler tükendiğinde o yine sıradan bir ay olacak ve yalnızca Güneşten alabildiği ışınlarla parlayacaktı.

Peki o zaman Mars'ta hayat duracak mıydı? Gibson bunun hiç sorun olmayacağını düşündü. Çünkü bilim öyle güzel ilerliyordu ki, bu sonuca gelindiğinde bilim, Mars'ta yaşamın sürmesi için yeni bir çözüm mutlaka bulacaktı.

Gibson her iki güneşin etkisiyle gölgelerin de çiftleştğini anımsayıp kendi çift gölgesini seyredip eğlendi. Bunlar-

dan biri diğferinden daha hafifti ve Phobos kaybolunca o da yok olup gitti.

İlk heyecanı geçtikten sonra Gibson'un ve pek çok Mars insanının aklına aynı şey geldi. Şimdi Dünyaya haber ulaştırmak gerekiyordu. Ayrıca şimdi Mars Dünyadan her zamankinden daha parlak görünüyordu. Haberler ulaşmıca dek bunun Dünya tarafından görülebileceğini düşündüler.

Kısa zaman sonra Dünyadakiler Mars'ın bu parlaklığına bakarak birbirlerine sorular sormaya başlamışlardı bile.

On Altıncı Bölüm

TELEVİZYONDA her zamanki aktüalite programlarından biriydi. Hadfield ve arkadaşları arkalarında yükselen bir kubbenin önünde duruyorlardı. Burası Port Lowell'di. Hadfield küçük bir konuşma yapıyordu. Kameraman her şeyi ayarlamış, görüntüyü izliyor, Hadfield'in ne söyleyeceği ile pek ilgilenmiyordu, çünkü konuşmayı daha önceden dinlemişti.

Başkan Whittaker eline aldığı bir kürekle yeri kazmıştı. Hadfield eğildi toprağı eliyle eşeleyerek uzun Mars bitkisinin köklerini çıkarıp gösterdi. Buna şimdi evrensel olarak 'havaotu' deniyordu artık. Hiç de bir gezegenin geleceğini kontrol edebilen bir bitki görüntüsü yoktu doğrusu...

Hadfield bu bitkiyi gösterdikten sonra bir başkası açılan deliğı doldurmaya başladı. Hadfield çevresini saran halk tarafından örtölmüş TV ekranında görölemeyen olmuştu. Kameraman o sırada tüm olup bitenlere hiç ilgi göstermeyen birine doğru çevirdi kamerayı ve zoom yaptı. Bu Martin'in küçük Marshıydı. Dünya ilk kez gerçek bir Marshı görecekti. Daha doğrusu böyle bir canlı yayında ilk kez görecektlerdi.

A, bir şey onun ilgisini çekmiş olmalı. Kocaman kulaklarını dikti. Birden hareket etmeye başladı. Kameraman büyük bir ilgiyle onun nereye gideceğini izliyordu. Orada hiç kimse onun hareket ettiğini farketmemişti. Gibson Whittaker ile konuşmaya başlamıştı ve küçük Marshının ne yaptığını farkında bile değildi.

Kameraman bir an kamerayı Hadfield ve Whittaker'dan uzaklaştırarak bu sevimli hayvana yöneltti. Marshı geldi ve o sırada tüm Dünyanın ilgisini üzerine çekmiş olan otu yemeye başladı.

O sırada Gibson ne olduğunu görüp bir çığlık attı. Her-

kes bir anda oraya toplandı. Squeak'a doğru koştı ve onu yakaladığı gibi oradan uzaklaştırdı. Bundan sonra bir grup uzman 'havaotu'nun çevresine geldiler ve hasarın öldürücü olmadığını görerek sevindiler.

Martin Gibson için hayat birden çok karmaşık ve aynı zamanda da çok ilginç olmaya başlamıştı. «Şafak Projesi»nin başlangıcından sonra Hadfield ilk gören kişilerden biri o olmuştu. Genel Yönetici onu çağırtmış ve onunla biraz konuşmak istediğini iletmişti. Bu da Gibson'un geleceğini değiştirmek için yeterli bir zaman aralığında gerçekleşmişti.

— Seni beklettiğim için özür dilerim dedi Hadfield. Fakat Dünya'dan cevabı tam buradan ayrılmadan önce aldım. Cevap, eğer bizim yönetim yapımıza katılırsanız burada kalabileceğiniz doğrultusunda. Gelecekteki 'yönetim yapımız' da 'Şafak Projesi'ne büyük ölçüde bağlı.

— Benim için nasıl bir iş düşündünüz? diye sordu Gibson.

— Sizin resmî olmayan durumunuzu düzenlemeye karar verdim, dedi gülümseyerek.

— Ne demek istiyorsunuz?

— İlk karşılaşmamızda size ne dediğimi hatırlar mısınız? Burada gördüğünüz gerçekleri yazmaktan ziyade bizim buradaki amaçlarımızı ve hedeflerimizi Dünya'daki gazeteye yazarak bize yardım etmenizi istemiştim. Bunu yaptınız da. Projenin ne olduğunu bilmediğiniz halde onu desteklediniz. Bunu sizden sakladığım için özür dilerim. Ama önceden biliyor olsaydınız işiniz daha zor olacak ve bu konuda belki de hiçbir şey yazamayacaktınız. Değil mi?

Gibson bunu hiç düşünmemişti o nedenle bir şey söylemedi.

— Sizin yayınlarınızın ve makalelerinizin sonuçlarının ne olacağını büyük bir ilgiyle izledim. Bunu kontrol etmek için de sizin bilmediğiniz bir yöntem kullandık.

— Nasıl bir yöntem? diye sordu Gibson merakla.

— Tahmin edemiyor musunuz? Önceleri Dünyanın her yanına saçılmış insanlardan her hafta on bin civarında kişi buraya gelmek istediğini bildiriyordu. Senin makalelerinden sonra bu sayı haftada on beş bine yükseldi ve halâ da artıyor.

— Oh dedi Gibson, şaşırmıştı. Birden gülmeye başladı ve. Buraya ilk geldiğimde benim gelmemi istemediğinizi söylediğinizi de hatırladım.

— Herkes hata yapabilir diye gülümsedi Hadfield. Tüm bu konuşmalarımızı toparlarsam, bizim için yapmanızı istediğim şey şu: Bizim propaganda bölümümüzü oluşturabilecek olan küçük bir seksiyona öncülük etmenizdir. Tabii bunun için daha iyi bir isim bulmak olanaklı. Sizin işiniz Mars'ı satmak olacak. Şimdi olanaklarımız da daha fazla. Yani vitrinde daha çok sergilenebilecek şeyimiz var. Eğer buraya çok insan gelmesini sağlayamazsak Dünya gemi seferlerini kaldırmak isteyecektir. Oysa biz bunu başarmalı ve Dünyaya kendi ayaklarımız üzerinde durabildiğimizi göstermeliyiz. Ne diyorsun?

Gibson biraz hayal kırıklığına uğramış gibiydi. Bu tür bir işi pek düşünmemişti. Ama Genel Yönetici de kendi açısından haklıydı. Gibson ancak böyle çok yararlı olabildi.

— Bu işi yapabilirim dedi. Fakat Dünya'daki işlerimi düzene sokmam için bana bir hafta süre verin.

Bir yandan da Ruth'un ne düşüneceğini tahmin etmeye çalışıyordu. Herhalde onun çıldırdığını düşünürdü ve belki de haklıydı.

— Burada kalacağınıza göre bu haberi duyurmamızda bir sakınca var mı? diye sordu Hadfield neşeyle.

— Sanmıyorum.

— İyi. Şimdi ayrıntılar konusunda sizinle Whittaker konuşacak. Herhalde tahmin etmişsinizdir, maaşınız da II. Sınıf Yönetim Görevlisi olarak ayarlanacak. Ne dersiniz?

— Bunun üzerinde çok fazla durmanıza gerek yok. dedi Gibson. Onun Mars'taki maaşı daha önceki gelirin on-
da biri bile olsa yine de burada gayet rahat yaşamasına ye-
terdi.

Whittaker'la uzun uzun her ayrıntı üzerinde görüştüler. Bundan sonra kalan zamanında Gibson bir yığın radyo-
gram yazdı. En uzununu Ruth'a yazıldı. İş konusunda pek
uzun birşeyler yazmadı Ruth'a, en çok ondan James Spen-
cer ile ilgilenmesini istedi. James Speneer MIT (Massachu-
sets Institute of Technology)'deki çalışmalarını bitirdikten
sonra bir süre New York'ta kalacaktı.

Hadfield haklıydı. Jimmy'ye durumu açıklamak için er-
kendi. Evlendikten sonra bunu açıklamak daha doğru ola-
caktı. Böylece Jimmy tahmin ettiği kadar şoke olmayabi-
lirdi.

İnsanın oğlunu bulduktan sonra kaybetmesi çok üzü-
cüydü. Bu belki de geçmişteki hatasının cezalandırılma-
sıydı. Ama Gibson geçmişi gömmenin ve geleceği düşün-
menin doğruluğuna inanıyordu.

Jimmy mümkün olan en kısa zamanda Mars'a dönecek-
ti. Buna hiç kuşku yoktu. Ama belli olmazdı ki. Belki de
Gibson çok sonraları torunlarını görebilecekti.

Dört gün sonra Dünya'dan gelen bir haber ortalığı sarstı.
Gibson Martian Times gazetesinin ilk sayfasında haberi
gördüğünde donup kaldı. Haber şöyleydi:

HADFIELD GERİ ÇAĞRILDI.

*Şimdi aldığımız bir habere göre Hadfield Gezegenlerara-
sı İlişkiler Kurulu'nca geri çağırıldı. Genel Yöneticinin
Deimos'u dört gün sonra terkedecek olan Ares ile geri dön-
mesi istendi. Hiçbir gerekçe gösterilmedi.*

Haberin tümü buydu, evet hiç bir neden gösterilmemişti
ama Mars'ta herkes bunun nedenini kolaylıkla tahmin ede-
biliyordu. Dünyanın neden Warren Hadfield'i geri istedi-
ği belliydi.

— Bu konuda ne düşünüyorsun? diye sordu Gibson Jimmy'ye kahvaltı ederlerken.

— Aman Tanrım! diye söylendi Jimmy. İşte bir sorun daha! Ne yapacak sence?

— Ne yapabilir ki?

— Gitmeyi reddedebilir, örneğin. Burada herkes ona arka çıkacaktır.

— Bu işleri daha da kötüleştirmekten başka bir işe yaramaz. Gitmeli. Hadfield savaştan kaçacak bir adam değil.

Birden Jimmy'nin gözleri parladı.

— Bu demektir ki İrene de gidecek.

— Bunu düşüneneğini tahmin etmeliydim. diye güldü Gibson. Bu işin en çok size yarayacağını düşünüyorsun ama bence çok emin olma. Belki de Hadfield İrene'i burada bırakır.

Genel Yöneticinin burayı terketme fikri hiç hoşuan gitmemiştii Gibson'un. Onu görür görmez ona moral vermek için elinden geleni yapmaya karar verdi.

Kentte herkes sessiz bir merakla bekliyordu. Öfkeli oldukları da belliydi. Hadfield'in ne yapacağını büyük bir merakla izliyorlardı. Hadfield o sabah erkenden ofisine gitti. Whittaker ve özel sekreterinden başka kimse gelmemiştii. Oldukça neşeli görünmeye çalışıyordu.

Gibson Biyoloji Laboratuvarına doğru bir gezinti yaptığı sırada bu son haberleri düşünmekteydi. Laboratuvara iki gündür görmediği küçük Marslısını görmeye gidiyordu. Regent caddesi boyunca yürürken Hadfield'in nasıl bir savunma yapacağını düşünüyordu. O sırada Jimmy'nin bir kaç kez tekrarladığı bir soruyu hatırladı. Başarı herşeyi affettirebilir mi? Aslında bu çok uzun vadeli bir başarı olacaktı. Hadfield'in söylediği gibi «Şafak Projesi»nin tamamlanması elli yıl sonra gerçekleşecekti.

Squeak her zamanki gibi onu gördüğüne çok sevindi. Gibson laboratuvarda duran havaotundan ona bir parça

verdi. Bu basit hareket onun aklına bir şey getirmiş olacak ki durdu ve bir süre sonra hızla baş biyologun yanına doğru seyirtti.

— Çok iyi bir düşüncem var dedi. Scjueak'a bazı şeyleri öğretmede bazı oyunlardan yararlandığınızı söylemişsiniz.

— Öğretmek mi? Artık nasıl ederiz de öğrenmesini durdururuz diye düşünmeye başladık.

— Bir de siz Marslıların birbirleriyle haberleşebildiklerinden oldukça emin olduğunuzu da söylemişsiniz değil mi?

— Şimdiye kadar yaptığımız araştırmalara göre, bunlar birbirlerine düşünce ya da renk gibi şeyleri geçirebiliyorlar. Ama bu fazla bir şey kanıtlamıyor. Arılar da aynı şeyi yapabiliyorlar.

— O zaman şu konuda ne düşündüğünüzü bana anlatın. Biz neden bunları havaotlarını yetiştirmekte bize yardımcı olmaları için eğitmeyelim. Bunun yararını düşünebiliyor musunuz? Mars'ta istedikleri yere gidebiliyorlar. Oysa biz pek çok yere ancak makinelerle gitmek zorundayız. Ne yaptıklarını bilmelerine gerek yok tabii ki. Onlara yalnızca filiz sürmeyi öğretmemiz yetiyor sanırım. Bu otlar böyle yayılıyordu değil mi? O halde onlara gerekli olan şeyleri öğretilim, sonra da onları ödüllendirelim.

— Bir dakika! Çok güzel bir düşünce ama bazı pratik noktaları atladınız! Onlara gerekli şeyleri öğretebileceğimizi kabul edelim. Burada Squeak da dahil ancak on Marslı bulunduğunu hatırlatabilir miyim?

— Bunu atlamadım ben dedi Gibson. Ben yalnızca bulunduğumuz Marslı grubunun Mars'taki tek yaratık olduğunu düşünmüyorum. Bunlardan daha yüzlercesinin bulunabileceğine inanıyorum. Belki binlerle ifade edilebilecek kadar çok değiller ama yine de bizim için yetebilecek sayıda olduklarını sanıyorum. Şimdi koşulların da Mars'ta eskisine göre değiştiğini düşünürsek, bitkiler gibi bunların da daha hızlı üreyebilecekleri düşünülebilir. Sizin daha önceki hesaplarınıza göre eğer Mars koşullarında hiç deği-

şiklik yapılmasaydı bu bitkilerin tüm ekvator bölgesini kaplamaları için dört yüz yıl geçmesi gerekiyordu. Sonra proje ile bu süre elli yıla indirildi. O halde Marslılar ve biz birlikte onun yayılmasına yardım edersek, «Şafak Projesi»nin süresi niye kısılmasın.

Biyolog düşünceli düşünceli kafasını salladı. Sonra kalemini çıkarıp bir takım hesaplamalar yaptı. Bitirdiğinde du-dağını ısırды ve:

— Hımm, dedi. Onun olanaksız olduğunu kesinlikle kanıtlayamam. Bilemediğimiz pek çok faktör var. En önemlisi de Marslıların tekrar üreme oranını bilemiyoruz. Herhalde onların keseli hayvanlar olduklarını biliyorsunuz.

— Kangrular gibi mi?

— Evet. Çocuk dış dünyada yaşayabilecek yaşa gelinceye dek kesede yaşıyor. Pek çok dişinin bebek taşıdığını hesaplarsak, bunlar ancak yılda bir kez üreyebiliyorlar demektir. Squeak bizim bulduğumuz tek yavru olduğuna göre bunların ölüm oranı çok yüksek olmalı. Zaten bu iklim koşullarında da normal kabul edilmeli bu oran.

— Ama artık koşullar aynı değil dedi Gibson. Demek ki daha hızlı çoğalabilirler. Ayrıca onların ihtiyacı olan gıdayı da sağlayabileceğimize göre.

— Marslı doğmasını mı istiyorsunuz, yoksa havaotu yetiştirmeyi mi?

— İkisini de dedi Gibson. Bunlar birbirinden ayrı düşünülmemeli.

Gibson bu konu üzerinde düşündükçe, bunun olabileceğine daha çok inanmaya başladı ve bir memorandum hazırlayarak bunu döndüğünde Hadfield ile tartışmaya karar verdi. Genel Yöneticinin Dünyaya dönmenden önce bu konuyu görüşmeye zaman ayıracağını umdu.

Gibson bu değişen iklim koşullarının Marslıları nasıl etkileyeceğini düşündü. Daha çok sıcak mevsim, bunların kuzey ya da güneye göçlerini kolaylaştıracaktı. Oksijenli atmosfere gelince, Squeak şimdi ihtiyacı olan oksijeni daha

çok Port Lowell havasından alabilmekte ve daha hızlı bir gelişme göstermektedir. Tüm bunların sonucunda bu yararları sağlamasının yanı sıra, gelişken bir Mars'ının ilerdeki konumu ne olacaktı. Bu cevabı henüz bilinmeyen bir büyük soruydu. Bu gezegen insanların değil onların da. Marslıların gelişmesiyle bu gezegende belki de yeni ve farklı bir Mars kültürü doğabilecekti. Şimdiden kimse onların evrenin hangi kısmında ne biçimde bir rol oynayabileceklerini kestiremezdi.

— BİZİMLE geri dönmediğin için üzgünümü Martin dedi Norden. Geminin bir numaralı batı kapısına yaklaşmışlardı. Ama sanırım ki sen doğru olan bir şeyi yapıyorsun ve hepimiz bu amacını saygıyla karşılıyoruz.

— Teşekkürler dedi Gibson. Buraya mutlaka bir kaç kez daha geleceksiniz. O gelişlerinizden birinde mutlaka birlikte dönebileceğimizi ümit ediyorum. Sonuç olarak tüm yaşantımı Mars'ta geçirmeyeceğimi belirtmek isterim! Güldü. Senin gemi giderek bir değiş-tokuş gemisi olmaya başladı galiba.

— Aslında kendimi Napolyonu 'Elbe'ye götüren geminin kaptanı gibi hissediyorum. Genel Yönetici ne diyor bu işe?

— Gerçi çağırılma haberi geldiğinden beri kendisiyle görüşemedim. Yarın, Deimos'a gitmeden önce onu görebileceğim. Fakat Whittaker'ın söylediğine göre pek endişeli ve huzursuz görünmüyormuş.

— Ne olacak dersin?

— Bunu önceden kestirmek çok güç. Hadfield her iki gezegende de bir halk kahramanı oldu. Onu cezalandırmak yerine ödüllendirmek gerekir. Gerçekten hayret verici bir durum. Sanırım Gezegenlerarası Kurul'un kararı şöyle olacaktır: «Bunu yapmaman gerekirdi. Ama başardığın şeyden de memnunuz.»

— Ve böylece onun tekrar Mars'a dönmesine izin mi verecekler?

— Bu da onlara bağlı tabii. Burada onun işini başka hiç kimse yapamaz.

— Günün birinde yapacak biri mutlaka bulunur.

— Elbette. Ama yıllarını buraya harcamış bulunan birini böylesine harcamak son derece yanlış. Ve buraya onun

yerine gönderilecek birine burada hiç kimsenin yardım edeceğini de sanmam!

— Galiba burada bilmediğimiz pek çok konu döndü. Örneğin, ilk teklif edildiğinde Dünya, bu «Şafak Projesi»ni neden kabul etmemiş peki?

— Bunu ben de merak ediyorum doğrusu. Çok düşündüm bu konuyu. Benim fikrime göre Dünya'da pek çok kişi Mars'ın çok fazla güçlenmesini istemiyor, çünkü böylece o, dünyaya daha az bağımlı duruma gelecekti. Bu nedenle onun gelişmesine yönelik tüm girişimleri böyle olumsuz karşıladılar. Evrenin merkezi olarak Dünyanın kalmasını istiyorlar.

— Ama diye söze başladı Norden. Şunu da unutmamak gerekir ki burada, bu noktaya gelinmesinde Dünyanın katkı payı çoktur. Ve ben Gezegenlerarası Kurulda bu konuyu doğru değerlendirebileceğine inanıyorum. Şimdi burada bulunduğumda senin görüşün bana doğru geliyor. Ama üç ay soma Dünya'da tekrar yaşamaya başladığımda belki ben de böyle düşünmeye başlayabilirim!..

Gibson gülümsedi, başka birşey söylemedi. Belki de Norden'in söylediklerinde de gerçek payı var, diye düşündü. Bu tür gelişmelerin gezegenlerarasında bu gibi sorunları yaratması belki de kaçınılmazdı. Ama zamanla Dünya ile Mars arasındaki gidiş gelişlerin artmasıyla bu psikolojik engellerin yıkılacağını ve iki dünyanın birbirine daha da yakınlaşacağını ümit ediyordu.

Gemiye gelmişlerdi, tayfanın kalan kısmı da oradaydı. Hepsi Gibson'a veda ettiler ve Deimos'a yola çıkmak üzere hazırlığa giriştiler. Aralarında yalnız Jimmy yoktu. O yarın Hadfield ve İrene ile birlikte hareket edecekti.

* * *

— Sevgili John, sana iyi yolculuklar dilerim, dedi Gib-

son ve havalı geçiş kapısı açıldığında Norden'in elini sıktı. Seni tekrar ne zaman görebileceğim?

— Herhalde yaklaşık onsekiz ay kadar sonra. Önce Venüs'e bir gezi yapacağım. Buraya döndüğümde bazı farklılıklar bulabileceğimi düşünüyorum. Örneğin her yerde Marshlar ve havaotlarını görebilirim.

— Bunun için kesin bir söz veremem ama seni hayâl kırıklığına uğratmamak için elimden geleni yapacağım!

Tokalaştılar, Norden gitti. Gibson onunla birlikte geride kalan günleri düşündü. Kısa zamanda iyi bir dostlukları olmuştu. Ve Gibson onlarla dostluğunu yollarken Dünyanın güzelliklerine de daha birkaç yıl kavuşamayacağını düşünerek hüznlendi.

Hadfield ile görüşmesini hatırlayarak kendini toparladı ve yola koyuldu. Daha önce Hadfield'in odasına gidip ona düşüncesi ile ilgili not bırakmıştı. Bugün onun üzerinde konuşacaklardı. Durum kesinleşinceye kadar Whittaker onun yerine bakacaktı. Odasına girdiğinde Gibson etrafın toplanmış olduğunu gördü.

— Marshlar ve havaotları konusundaki notunu aldım dedi Hadfield. Çok ilginç bir görüş, ama uygulanabilip bilemeyeceğini hiç kimse önceden bilemez. Durum oldukça karmaşık ve bizim de yeterli bilgimiz yok. Acaba bu işi Marshlara mı öğretip yaptırmalı, yoksa kendimiz mi yapmalıyız konusunda sorular var kafamda. Yine de bu görüşü incelemek için küçük bir araştırma grubu oluşturacağız. Gerekli sayıda Marsh bulmadan bu işe kalkışmanın bir anlamı yok. Dr Petersen'e bilimsel yanının sorumluluğunu verdim. Yönetsel sorunların çözümünde de Whittaker yetkilidir. Petersen çok çalışkan bir delikanlı yalnız hayâl gücü biraz eksik kalıyor. İkinizle gerçek dengeyi sağlamak mümkün.

— Elimden geleni yapacağımdan emin olabilirsiniz dedi Gibson memnun ve edindiği büyük sorumluluğun da bilinciyle biraz endişeli olarak. Genel Yöneticinin ona böy-

le bir görev vermesi demek, onun bu işi yerine getirebileceğine inanması demekti ki, bu da Gibson'a moral veriyordu.

İdarî sorunları tartıştıklarında Gibson burada daha epey yıl kalması gerekeceğini de gördü. Belki günün birinde Dünyaya sadece tatil yapmak üzere gidebilirim diye bile düşündü Gibson.

Konuşmanın sonuna doğru konu İrene ile Jimmy'ye geldi. Dünyaya yapılan bu uzun yolculukta Hadfield damadı Jimmy'yi iyice tanıyabilmek için yeteri kadar zaman bulabilecekti. Ve Gibson, Jimmy'nin Hadfield'e çok iyi davranmasını diledi içinden. Hadfield, üç ay gibi oldukça uzun sürebilecek bir yolculukta Jimmy ile İrene arasındaki uyumun iyi olması durumunda, onların evliliklerinin de yürüyebileceği ve başarılı olacağı sonucunu çıkartabileceğini söyledi. Eğer anlaşılmazlarsa da böyle bir hatadan erken dönmüş olurdu.

Hadfield'in ofisinden çıktıktan sonra geri dönüp kapının üzerindeki yazıya baktı. Bu Genel Yönetici yazısının değiştirilmesinin hiç gerekmediğini düşündü. Çünkü değişen insanlardı görevler değil. Kısa zaman sonra bu kapının arkasında Whittaker oturacaktı ama bu bir şey değiştirmiyordu, çünkü Mars tam bir demokrasi yönetimi altındaydı. Kim gelirse gelsin, kim giderse gitsin kapıdaki bu yazı hiç değişmeyecekti. Bu Hadfield'in görüşlerinden bir başkasını yansıtıyordu: Yerleşmiş olan gelenekler insanlardan daha önemlidir.

Deimos'a gidecek olan son roket, içinde Hadfield, İrene ve Jimmy olmak üzere üç saat sonra havalandı. Büyük Mars Oteli'ne Jimmy'nin eşyalarının toplanmasına yardım etmek üzere gelen İrene Gibson'a veda etti. O kadar mutlu ve neşeli görünüyordu ki, durup onun bu hâlini seyretmek bile insana büyük bir zevk verirdi. Her ikisinin de rüyası gerçek oluyordu sonunda: İrene Dünyaya gidiyordu, hem

de Jimmy ile birlikte. Gibson, bu her iki deneyin de onu hayâl kırıklığına uğratmamasını diledi.

Jimmy'nin eşyaları Mars'tan topladığı birçok hediye yüzünden karmakarışık. Bunlar bitki örnekleri, mineral parçaları gibi şeylerdi. Bunların tümü büyük bir dikkatle ölçüldü ve onun payına düşen ağırlığı iki kilo aştığı görüldü. Fakat sonradan yeni bir bavul oluşturularak bu sorun da giderildi.

— Sakın unutma Jimmy dedi Gibson. Oraya varır varmaz Bayan Goldstein'i gör, seni gördüğüne çok sevinecektir.

— Unutmam dedi Jimmy. Senin yapman gereken her şeyi bizim yapmaya çalışacağımıza inanmalısın, değil mi Irene?

— Evet dedi genç kız. Elimizden geleni yapacağız. Aslında yanımızda siz de olsaydınız ne kadar iyi olurdu.

Gibson mutlulukla gülümsedi.

— Bunu duyduğuma çok sevindim. Ama benim için önemli olan sizlerin mutlu olmanızdır. Ve umarım Mars'a geri dönmeniz için çok zaman geçmez.

Jimmy'nin elini tuttuğunda Gibson ona gerçeği söylemek, oğlu olduğunu kulağına fısıldamak için nelerini vermezdi. Ama yapmamalıydı. Jimmy'nin tepkisinin ne olacağını kestirmek olanaksızdı. Gibson bencil davranmamak gerektiğine karar vererek sustu. Jimmy'nin elini bıraktığında, Gibson onun gözlerinde şimdiye kadar hiç görmediği bir sevgi parıltısı farketti. Gibson bunun böyle olmasını çok istedi: Böylece, diye düşündü, zamanı geldiğinde ona söylemem gerekeni daha rahat söyleyebileceğim.

Onların arkasından bakarak dar sokaktan el ele inişlerini izledi. Şu an belki onu unutmuş olabilirlerdi, ama bir gün mutlaka hatırlayacaklardı.

* * *

Gibson ana havalı geçişten çıktığında ve uyuyan kentten

uzaklaşmaya başladığında, şafak henüz sökmemişti. Gökyüzündeki tek ışık yıldızlardan ve Deimos'tan geliyordu. Saatine baktı daha on dakika vardı.

— Haydi gel Squeak dedi. Biraz yürüyüp ısınalım. Sıcaklık eksi elli derece civarındaydı. Gibson üzerine kalın koruyucu giysilerini giymişti. Birlikte yürümeye başladılar.

Son birkaç haftada bu bitkiler nasıl da büyümüştü! Şimdi boyları bir insan boyundan da yüksekti. Gibson bunların bir kısmının normal büyüme olduğunu kabul etse de diğer etkenin Phobos olduğunu çok iyi biliyordu. Şafak Projesi tüm hızıyla yaşıyordu.

Kentten bir kilometre kadar uzaklaştıktan sonra durdular. Artık kentin ışıkları gökyüzünü görmelerini engellemezdi. Gibson tekrar saatine baktı. Bir dakikadan az kalmıştı. Arkadaşlarının da aynı duyguları paylaştığından emindi. Deimos'un parlak yuvarlağına bakarak beklemeye koyuldu.

Birdenbire Deimos parladı. Bir an sonra sanki iki parçaya ayrılmış gibi oldu ve küçük parlak bir yıldız onun köşesinden ayrıldı ve batıya doğru yavaş yavaş süzülmeye başladı. Uzayda, şu binlerce kilometre uzaktan bile atom roketlerini görmek olanaklıydı, çünkü öylesine göz kamaştırıcı bir parlaklığı vardı ki...

Gibson onların da orada onu seyretmekte olduklarından o kadar emindi ki. Orada, Ares'te gözlem pencerelerinin önüne geçmiş aşağıya, şu büyük gezegene bakıyorlardı diye düşündü.

Acaba Hadfield şimdi ne düşünüyordu? Mars'ı tekrar göreceğini mi? Karşılaşacağı savaş ne olursa olsun, geçmişte olduğu gibi Hadfield'in kazanacağına inanıyordu Gibson. Dünyaya gözden düşmüş biri olarak değil bir muzaffer kişi olarak dönüyordu.

Parlayan mavimsi-beyaz renkteki küçük yıldız artık Deimos'tan çok uzaklaşmış ve Güneşin doğduğu yöne doğru gitmeye başlamıştı.

Bir süre sonra Güneş'in ilk ışıklarıyla yeşil uzun bitkiler birer birer uyanmaya başladılar. Bu öyle bir uykuydu ki, daha önce de Phobos'un geçmesiyle bir kez daha kesintiye uğramıştı. Gibson bir kez daha gökyüzüne, uzaklaşmakta olan yıldız baktı ve hafifçe elini salladı.

— Haydi Squeak dedi. Artık geri dönme zamanı geldi. İşe başlamam gerekiyor. Bir yandan da küçük Marslının kulağını eldivenli parmaklarıyla okşuyordu.

— Senin de çalışman gerekecek aslında dedi. Onu henüz bilmiyorsun belki, ama ikimizi de önemli bir görev bekliyor.

İkisi birlikte, şimdi sabahın ilk ışıklarıyla parlamakta olan büyük kubbelere doğru hızlı hızlı yürümeye başladılar. Şimdi Port Lowell'de Hadfield'in gitmiş olması ve kapısında 'Genel Yönetici' yazan odada bir başkasının oturuyor olması oldukça garipti.

Gibson birden durdu. Bir an düşündükten sonra geleceği hayal etmeye, on beş yirmi yıl sonrasını kestirmeye çalıştı. Peki o zaman Genel Yönetici kim olacaktı?.. Şafak Projesi orta aşamalarına geldiğinde ve artık sonucunun görülmeye başlandığında, kim Genel Yönetici olacaktı?

Soru ve cevabı aynı anda belirdi. İlk kez Gibson şu anda ayaklarının altında uzanan yolun sonunun nereye gittiğini görebiliyordu. Belki de günün birinde bu onun görevi olacaktı. Hadfield'in başlattığı görevi devralması gerekebilirdi.

Adımlarında daha büyük bir canlılıkla Martin Gibson, yazar, yakın zamana kadar Dünyalı, kente doğru hızlandı. Gölgesi arkasından zıplaya zıplaya gelen Küçük Squeak'ın gölgesine karışıyordu. Tepede, gökyüzünde geçenin son karanlığının izleri de yavaş yavaş siliniyor ve her yerde uzun uzun, çiçeksiz bitkiler Güneş'e doğru yüzünü çevirmiş pıtırak gibi birer birer açılıyordu...

ARTHUR C. CLARKE

SAFAK PROJESİ PHOBOS

Yirmiüçüncü Yüzyılda...

Mars'ta, aralarında Dünya'nın en parlak zekâlarının da bulunduğu bir grup insan, gezegenin yüzünü değiştirmek amacıyla savaşım veriyorlardı.

... Son birkaç haftada bu bitkiler nasılda büyümüştü!.. Şimdi boyları bir insan boyundan çok daha yüksekti. Gibson, bunların bir kısmının normal büyüme olduğunu kabul etse de diğer etkenin yapay güneş "Phobos" olduğunu çok iyi biliyordu.

"Şafak Projesi" tüm hızıyla yaşıyordu.

... Zamanla Phobos gökyüzünde yavaş yavaş kaybolurken, bu kez Güneş yükselmeye başladı. Güneş en tepeye çıkınca, "Phobos" onun yanında daha sönük kaldı.

Ama yine de görevini yerine getirecek kadar parlaktı ve bin yıl süreyle Mars gecelerini aydınlatacaktı...